

Jaarverslag

2013

Inhoudstafel

Boodschap van de voorzitters	4
Kerncijfers van Belfius Insurance	6
Beheersverslag	9
Geconsolideerde jaarrekening	41
Aanvullende inlichtingen	134

Boodschap van de voorzitters

Geachte mevrouw
Geachte heer

Het is met trots dat we onze jaarresultaten over 2013 bekendmaken, het eerste jaar van onze strategie "Switch to Belfius Insurance 2015".

In 2012 gaven we de ambitie te kennen om de meest efficiënte verzekeraar op de markt te worden gemeten naar de tevredenheid van de klanten, de kostenstructuur en het operationeel resultaat. Op een jaar tijd hebben we een indrukwekkende weg afgelegd.

2013 was bovendien een jaar waarin de fakkel werd doorgegeven in de bestuursorganen van onze groep. In juni nam de heer Alfred Bouckaert ontslag als voorzitter van de raad van bestuur. We danken hem van harte voor het geleverde werk in het belang van de vennootschap en voor de resultaten die daaruit zijn voortgevloeid.

Jos Clijsters
Voorzitter van de raad van bestuur

Marc Raisière
Voorzitter van het directiecomité

Als voorzitter van de raad van bestuur werd hij opgevolgd door de heer Jos Clijsters. Hij werd op zijn beurt als voorzitter van het directiecomité van Belfius Bank vervangen door de heer Marc Raisière. Hij blijft zijn functies bij Belfius Insurance verder vervullen tot de komst van zijn opvolger en zet onze strategie onverminderd verder.

Als centraal element in onze strategie stond de klant het hele jaar lang in het brandpunt van onze belangstelling. We hebben tal van acties gevoerd om de tevredenheid van de klant te verhogen, onder meer door ons onlinedienstenaanbod uit te bouwen en door onze corporate klanten individueel te benaderen. En de resultaten hebben niet op zich laten wachten: momenteel is 95 % van onze klanten tevreden of zeer tevreden over onze producten en diensten.

Een van de andere strategische pijlers is onze multimerken- en multikanaalbenadering. Ons distributiemodel werd in 2013 op tal van punten verbeterd. We hebben de samenwerking met Belfius Bank & Verzekeringen versterkt om zo de grootste bank-verzekeraar op de Belgische markt te worden. De rentabiliteit van ons netwerk van DVV verzekeringen hebben we aanzienlijk opgevoerd. Na twee opgemerkte reclamecampagnes zag onze directe verzekeraar Corona zijn directe verkoop met meer dan 50 % toenemen. Ten slotte hebben we onze activiteit gericht op klanten uit de Public & Corporate sector nieuw leven ingeblazen door het makelaarskanaal te ondersteunen. De eerste resultaten daarvan zijn uiterst bemoedigend, aangezien de via dat kanaal ingezamelde premies ten opzichte van vorig jaar zijn gestegen met 6,6 %.

2013 was eveneens een positief jaar voor onze medewerkers. Samen met onze sociale partners hebben we een voor de sector uniek akkoord gesloten met het oog op de totstandkoming van een volwaardig statuut voor thuiswerk, waardoor we pioniers zijn geworden op het vlak van de flexibele werkuren en werkplaats in België.

Al die inspanningen hebben vruchten afgeworpen, met de resultaten in dit jaarverslag als bewijs. Vandaag is Belfius Insurance een gezonde onderneming die een belangrijke stap heeft gezet op weg naar de toekomst. Een toekomst waarin we een actieve rol zullen blijven spelen in de maatschappij, zullen blijven investeren in de Belgische economie en aan onze klanten vernieuwende producten en diensten zullen blijven aanbieden.

Marc Raisière

Voorzitter van het directiecomité

Jos Clijsters

Voorzitter van de raad van bestuur

Kerncijfers van Belfius Insurance

Geconsolideerde balans – Kerncijfers (in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13	Vershil	Evolutie in %
TOTALE ACTIVA⁽¹⁾	26 186 515	25 795 378	(391 138)	(1,49 %)
waarvan				
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	14 497 325	13 522 638	(974 688)	(6,72 %)
Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	3 458 524	3 647 131	188 607	5,45 %
Hypothecaire en andere leningen	6 346 915	6 782 084	435 169	6,86 %
Vastgoedbeleggingen	408 835	416 301	7 466	1,83 %
Verzekeringstechnische activa	315 851	273 764	(42 087)	(13,32 %)
TOTALE VERPLICHTINGEN⁽¹⁾	24 632 446	24 194 391	(438 055)	(1,78 %)
waarvan				
Technische voorzieningen	17 881 247	17 645 141	(236 107)	(1,32 %)
Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	3 458 524	3 647 131	188 607	5,45 %
Verzekeringstechnische verplichtingen	302 590	222 398	(80 192)	(26,50 %)
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	1 554 070	1 600 987	46 917	3,02 %
waarvan				
Kern eigen vermogen ⁽¹⁾	798 942	1 012 111	213 170	26,68 %
Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen ⁽¹⁾	739 093	573 159	(165 934)	22,45 %
Minderheidsbelangen	16 035	15 716	(319)	(1,99 %)

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

	31/12/12	31/12/13
KERNRATIO'S		
Solvabiliteit ⁽¹⁾	160 %	185 %
Cover ratio ⁽²⁾	110,37 %	109,67 %
Kosten/premie ratio Niet-Leven	17,70 %	18,80 %
Kosten ratio Leven (op gemiddelde Technische voorzieningen Leven)	0,29 %	0,31 %
Aantal VTE	1 296	1 347

(1) Voor resultaatsverwerking.

(2) Belfius Insurance nv.

Geconsolideerde resultatenrekening - Kerncijfers

(in duizend EUR)

	31/12/12	31/12/13	Vershil	Evolutie in %
NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN⁽¹⁾	111 311	238 519	127 208	114,28 %
Technisch resultaat	(574 647)	(404 120)	170 527	29,68 %
Financieel resultaat	883 293	851 515	(31 778)	-3,60 %
Overige netto-inkomsten	2 768	(1 658)	(4 426)	-159,90 %
Algemene beheers- en administratiekosten ⁽¹⁾	(187 063)	(219 391)	(32 328)	17,28 %
Waardeverminderingen	(13 040)	12 173	25 213	-193,35 %
BELASTINGEN⁽¹⁾	(25 851)	(26 027)	(176)	0,68 %
NETTORESULTAAT⁽¹⁾	85 460	212 492	127 032	148,65 %
waarvan toewijsbaar aan de aandeelhouders ⁽¹⁾	84 348	212 413	128 065	151,83 %

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
PREMIE-INCASSO		
Bruto ontvangen premies Leven	1 523 995	1 278 369
Bruto ontvangen premies Niet-Leven	532 867	546 342

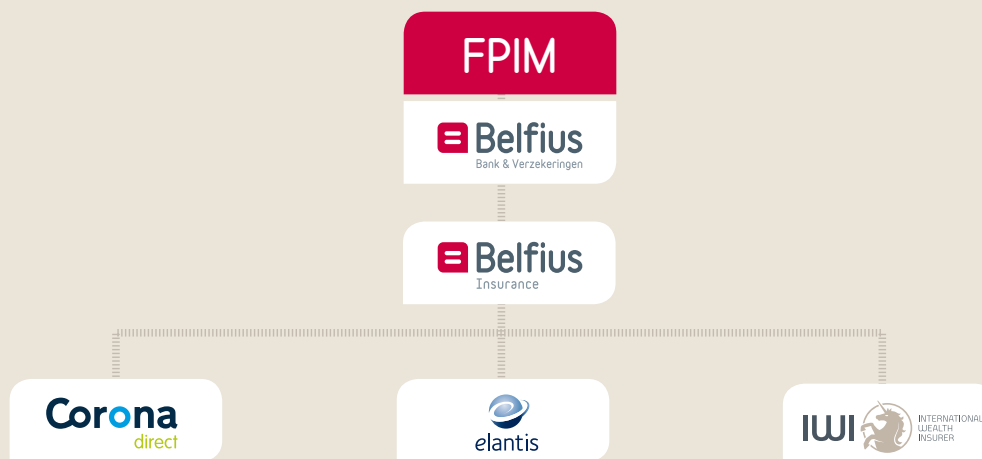

Beheersverslag

Profiel van de groep	10
Voornaamste gebeurtenissen	12
Activiteitenverslag	14
Human Resources Management	16
Analyse van de balans en resultatenrekening	17
Management van de onderneming	19
Risicobeheer	25
Beheer van het kapitaal	38

Profiel van de groep

Onze structuur

Belfius Insurance behoort tot de niet-beursgenoteerde groep Belfius Bank & Verzekeringen, sinds einde 2011 eigendom van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij.

Als vijfde grootste verzekeraar op de Belgische markt stelt Belfius Insurance particulieren, zelfstandigen, ondernemingen, social-profit-bedrijven en overheidsinstellingen een compleet gamma verzekeringsproducten in zowel Leven als Niet-Leven voor.

De nieuwe strategie die we in 2012 invoerden, moet ons in staat stellen de efficiëntste verzekeraar op de Belgische markt te worden op het vlak van bedrijfsresultaat, algemene kosten en klanttevredenheid. We rekenen daarvoor op onze toegewijde medewerkers en onze multimerk- en multikanaaldistributie.

Dankzij die multimerk- en multikanaalbenadering, die uniek is op de Belgische markt, kunnen we al onze klanten zeer gedifferentieerde producten en diensten voorstellen en hen de oplossingen aanbieden die het best inspelen op hun behoeften.

Onze merken

Belfius Verzekeringen

Via de 772 Belfius Bank-kantoren verdelen we een ruim gamma gestandaardiseerde producten in zowel Leven als Niet-Leven. Via dit kanaal richten we ons tot de retail- en commercial banking-klanten, particulieren, kleine ondernemingen en zelfstandigen, die voor al hun financiële behoeften graag op dezelfde plaats aankloppen: hun Belfius Bank-kantoor.

Ondernemingen, social-profitbedrijven en overheidsinstellingen kunnen bij ons terecht voor een compleet gamma verzekeringsproducten op maat via gespecialiseerde makelaars, directe verkoop of het bancaire kanaal, allemaal onder het merk Belfius Verzekeringen.

DVV verzekeringen

DVV verzekeringen, onze gezinsverzekeraar die al meer dan 80 jaar actief is, verdeelt zijn producten via een exclusief consulentennetwerk dat zich uitstrekt over het hele land. Via de 333 DVV-kantoren krijgen particulieren, zelfstandigen en kleine ondernemingen een compleet gamma verzekeringsproducten en hypothecaire kredieten aangeboden, met kwaliteitsservice op maat.

Corona

Onze dochter Corona is de directe verzekeraar van de groep Belfius Insurance. Corona brengt zijn producten aan de man via twee kanalen. Enerzijds de directe verkoop via – vooral – internet en telefoon, en anderzijds het kanaal “affinity”, waarbij wordt samengewerkt met partners (bv. autodealers die hun klanten een verzekering voorstellen bij de aankoop van een auto). De verzekering per kilometer en de uitvaartverzekering zijn de twee paradepaardjes van Corona.

Elantis

Het in Luik gevestigde Elantis verstrekt hypothecaire leningen en verbruikerskredieten via zelfstandige makelaars en heeft alle producten in huis om elke kredietnemer een oplossing op maat te bieden.

IWI

IWI, onze levensverzekeraar in Luxemburg, is gespecialiseerd in patrimoniale levensverzekering en werkt oplossingen uit voor gefortuneerde internationale klanten. IWI verkoopt zijn producten op vijf Europese markten en op internationale schaal voor inwoners van de Europese Unie.

Voornaamste gebeurtenissen

Een gezonde verzekeraar

Na een periode van risicoafbouw in 2012 werd 2013 gekenmerkt door de terugkeer van een positief resultaat van de verzekeringsactiviteit. Dankzij de versterking van de rentabiliteit en de solvabiliteit zal het mogelijk zijn opnieuw een dividend uit te keren aan de moederonderneming Belfius Bank. Door de strikte toepassing van een strategie die gericht is op de verbetering van het operationeel resultaat, heeft dat laatste alvast het gewenste niveau bereikt.

Beleggingspolitiek

In 2013 zette Belfius Insurance zijn beleggingspolitiek voort die in 2012 werd uitgewerkt en waarin de voorkeur uitgaat naar stabiele recurrente inkomsten. In een klimaat van stijgende rentevoeten werd de duration van de obligatie-activa lichtjes verlaagd tot hetzelfde niveau als dat van de verbintenissen aan de passiefzijde. De onderneming bleef vooral gefocust op België door te beleggen in OLO's of in gelijkgestelde effecten en door de lokale openbare besturen te financieren via obligaties of leningen. Zowel de lage rentestand als de spreads van de Belgische obligaties hebben bijgedragen tot de instandhouding van een belangrijke voorraad aan latente meerwaarden. De portefeuille van Italiaanse staatsobligaties heeft eveneens een goede bijdrage geleverd aan het courant resultaat. Een groot aandeel van de activa werd aangewend voor de productie van hypothecaire kredieten in België.

De beleggingen in aandelen richtten zich eveneens grotendeels op België, en meer in het bijzonder op ondernemingen met een hoog en stabiel dividend. Er werd een participatie van meer dan 5 % genomen in Elia. Het gedeelte van de aandelen werd dit jaar lichtjes opgevoerd. De portefeuille heeft een bèta die de helft lager is dan die van de aandelenmarkt met een rendement van om en bij de 5 %.

Een deel van de meerwaarden op obligaties werd herbelegd in vastgoed, in gebouwen die beantwoorden aan de meest strikte normen inzake milieu en energiebesparing, en die op zeer lange termijn worden verhuurd aan eersterangshuurders. Belfius Insurance heeft zodoende 60 % verworven in de hoofdzetel van GDF Suez, dat het gebouw huurt voor 18 jaar. Er werd eveneens een rusthuis aangekocht in België, dat voor 27 jaar werd verhuurd aan de gespecialiseerde groep Orpéa.

Een nieuwe CEO voor Belfius Insurance in 2014

Na het vertrek in juni 2013 van Alfred Bouckaert, voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Bank & Verzekeringen, werden bepaalde wijzigingen doorgevoerd in de bestuursorganen van de Groep. Jos Clijsters, CEO van Belfius Bank, volgde hem op vanaf 1 januari 2014. Marc Raisière, CEO van Belfius Insurance, werd dan weer CEO van Belfius Bank op 1 januari 2014. De bekendmaking van zijn opvolger is voorzien in de loop van het eerste halfjaar 2014.

Switch to Belfius Insurance 2015

Een nieuwe organisatie

In 2012 werd de nieuwe strategie "Switch to Belfius Insurance 2015" gelanceerd. Maar wat zou een nieuwe strategie zijn zonder een nieuwe organisatie? In september 2013 werd in een mededeling, gericht aan de medewerkers, gecommuniceerd over de nieuwe organisatie die tot stand zal worden gebracht. In de strategie "Switch to Belfius Insurance 2015" is de klant een van de centrale aandachtspunten. Daarom heeft Belfius Insurance ervoor geopteerd om dat begrip uit te breiden tot de nieuwe interne organisatie, die klantgericht zal werken. Door bovendien meer verantwoordelijkheid te geven aan de kanalen, die voortaan georganiseerd zullen worden in de vorm van Business Units, en door een versterking van hun samenwerking met de operationele afdelingen, die georganiseerd zijn in Activity Lines, maakt de nieuwe organisatie het mogelijk om de troeven te versterken en zich voor te bereiden op de uitdagingen van de toekomst.

Een nieuwe manier van werken: telewerk

Ook elke medewerker is een belangrijke pijler in de nieuwe strategie. Een van de fundamenten van de bedrijfscultuur van Belfius Insurance is flexibiliteit. Met de bestaande technologische middelen is het mogelijk over te schakelen naar een nieuwe manier van werken, nl. thuiswerken. De tevredenheid van de medewerkers is van essentieel belang: tevreden medewerkers zullen immers beter in staat zijn om op een efficiënte manier de vragen van de klanten te beantwoorden. Via deze nieuwe manier van werken, die uniek is bij de spelers in de sector, wil Belfius Insurance eveneens een aantrekkelijke werkgever blijven.

Een geëngageerde werkgever

De visie van Belfius Insurance op de loopbaanontwikkeling trekt een groot aantal toekomstige medewerkers aan. De onderneming wil immers elke medewerker begeleiden bij de ontwikkeling van zijn loopbaan, zodat hij zich enerzijds kan ontplooiën in functie van zijn verwachtingen en zijn ambities, en anderzijds de nodige vaardigheden kan ontwikkelen voor een duurzame en succesvolle loopbaan bij Belfius Insurance. Bovendien is de onderneming aanwezig op de sociale netwerken en organiseert ze evenementen met het oog op de aanwerving van nieuwe geëngageerde werknemers. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat het personeelsbestand tussen 2012 en 2013 is toegenomen met 5,2 % om de strategie te kunnen verwezenlijken.

Een nieuwe distributieovereenkomst met Belfius Bank

In het kader van het project Boost Insurance, dat erop gericht is de productie Niet-Leven in het bankkanaal nieuw leven in te blazen, kwam er een nieuwe distributieovereenkomst tot stand. Die moet de commerciële banden tussen Belfius Insurance en Belfius Bank nauwer aanhalen om haar positie als gezonde bank-verzekeraar op de Belgische markt te consolideren.

Veranderingen in de geografische perimeter

Ten slotte werd het jaar 2013 gekenmerkt door de strategische beslissing om de Ierse dochters te sluiten. Als gevolg van deze beslissing zullen de Ierse dochtervennootschappen in vereffening worden gesteld in de loop van 2014. Voortaan worden alle activiteiten geconcentreerd op de Belgische en de Luxemburgse markt.

Activiteitenverslag

De productiecijfers opgenomen in onderstaande tekst hebben betrekking op de activiteiten rechtstreekse zaken Leven en Niet-Leven, inclusief tak 23. Deze cijfers houden geen rekening met de ontvangen herverzekering en een aantal technische IFRS en reglementaire boekingen aangezien het activiteitenverslag de klemtoon wil leggen op de commerciële productie.

De totale brutoproductie voor België en Luxemburg bedraagt 2 156 miljoen EUR in 2013, een daling van 328 miljoen EUR in vergelijking met het voorgaande jaar.

Leven

De premies Leven (inclusief tak 23) bedragen 1 612 miljoen EUR in vergelijking met een totaal van 1 953 miljoen EUR einde 2012. De productie via de Belgische distributiekkanalen is gedaald van 1 774 miljoen EUR tot 1 258 miljoen EUR.

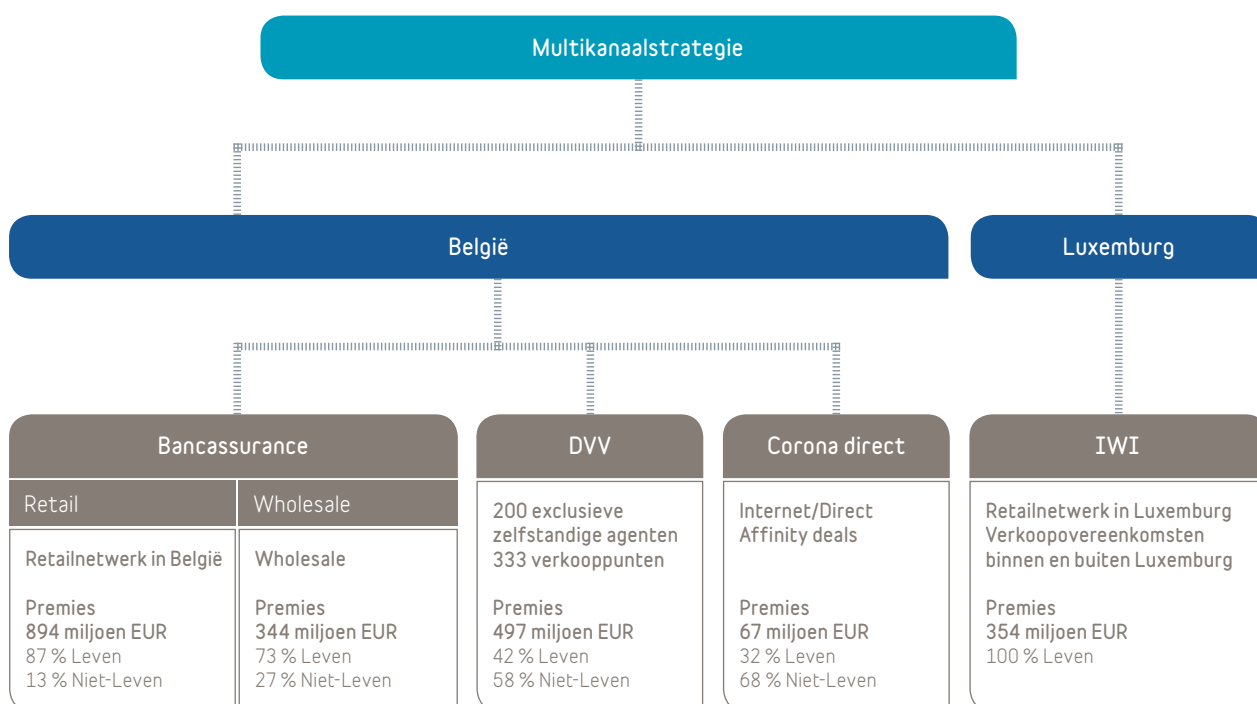
In België werd 2013 gekenmerkt door de geslaagde lancering in juni van het nieuwe product "tak 44". Het product Belfius Invest Top Fund Selections biedt zowel een "protected" als een "dynamic" versie aan.

Op het einde van het jaar kwam de productie van BITFS Protected uit op 235 miljoen EUR. Daarmee overtrof ze die van BITFS Dynamic (109 miljoen EUR). Die goede productie was onvoldoende om de daling in de overige activiteiten te compenseren. In tak 23 nam de productie van het product Belfius Invest af. In 2013 bedroeg ze nog slechts 82 miljoen EUR. De lage rentestand en de stijging van de taks op de premies van 1,1 % tot 2 % hebben een significante impact gehad op de beleggingen in tak 21 in het retailsegment.

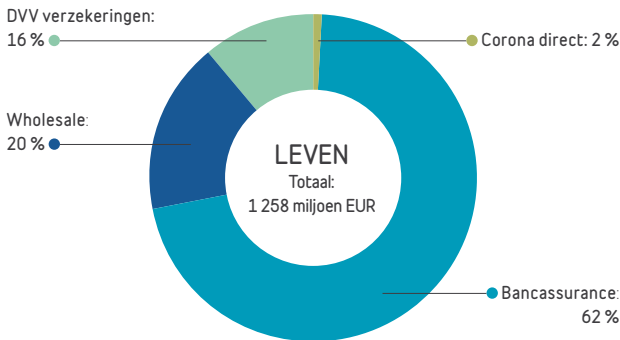
In het DVV-kantorennet werd de tak 21 van het spaartype beïnvloed door de lage rentestand en de verhoging van de taks. Het klassieke Leven, onder meer de schuldsaldoverzekerings, zette een betere prestatie neer, dankzij de cross-selling met de hypothecaire kredieten.

In het kanaal Corona Direct noteren we een aanhoudende groei voor "affinity" dankzij de uitstekende samenwerking met begrafenisondernemers en met Belfius Bank.

In Wholesale werd een daling van de productiecijfers opgetekend. Enerzijds is de opbouw van pensioenreserves teruggevallen, anderzijds werd het jaar 2013 gekenmerkt door de migratie van een groepsverzekeringscontract van Belfius Bank naar een Organisme voor de Financiering van de Pensioenen (hierna "OFP"). Dat heeft een grote impact gehad op onze productiecijfers voor de klassieke Groepsverzekeringen.

Premieverdeling Belgische kanalen Leven

Als we dat buiten beschouwing laten, eindigen we globaal genomen lichtjes boven het budget.

Voor de kapitalisatieverzekeringen van het type tak 26 werden nieuwe zaken opgetekend en vond er een overdracht plaats van reserves van tak 21 naar tak 26. De totale reserves voor tak 26 bedragen hierdoor 516 miljoen EUR.

De Luxemburgse markt doet het goed (+97 %). In 2012 was de verkoop via het bankkanaal van de BIL stopgezet als gevolg van het algemeen economisch klimaat en van de imagocrisis bij Dexia. Sindsdien voerde IWI een nieuw model in en veerde de productie op. Die is vrij gediversifieerd, zowel gemeten naar het aantal distributiepartners die een bijdrage leveren, als naar de markten.

De reserves Leven (inclusief tak 23) voor de Belgische en de Luxemburgse markt belopen 19,7 miljard EUR (tegen 19,9 miljard EUR in 2012) en werden gestabiliseerd conform de doelstelling voor de instandhouding van de uitstaande bedragen.

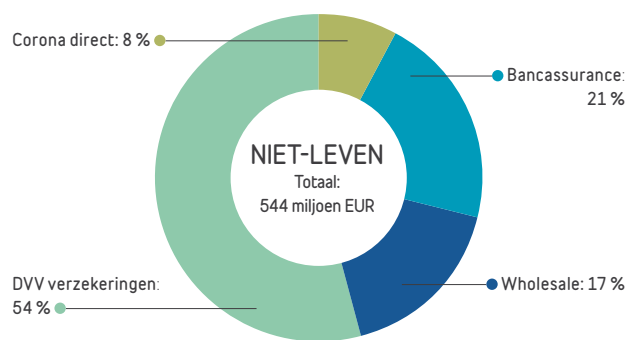
Niet-Leven

De premies Niet-Leven bedragen 544 miljoen EUR tegen 531 miljoen EUR in 2012, wat neerkomt op een stijging met 2,5 %.

Het bankverzekeringskanaal laat een globale stijging optekenen met 3,5 % en het DVV-kantorennet een globale groei van 2,2 %.

De sanering die heeft plaatsgevonden bij de Autoverzekeringen voor particulieren heeft een lichte productiedaling teweeggebracht voor de kanalen van de bank-verzekeraar en van DVV. Daardoor is de rentabiliteit ook verbeterd.

Premieverdeling Belgische kanalen Niet-Leven

Bij Brand is de productie toegenomen door een toename van het aantal nieuwe zaken, door de ABEX en door tariefverhogingen. De stijging van de productie bij Brand compenseert de daling bij Auto.

Dit jaar zijn de eerste bakens uitgezet voor een grotere samenwerking tussen Belfius Bank en Belfius Insurance via het project Boost Insurance. Dat wil de productie Niet-Leven via het bankkanaal nieuw leven inblazen. Het project zit nog in de beginfase, maar toch zijn de eerste positieve gevolgen al zichtbaar.

In het direct kanaal nemen de cijfers voor Auto toe dankzij de goede samenwerking met de concessiehouders ("affinity") en de lancering van twee nieuwe reclamecampagnes met de slogan "Straf hé!" voor het product Kilometerverzekering van Corona. Bovendien bedraagt de tevredenheid van de klanten na een schadegeval 97 %, en dat is opmerkelijk hoog.

In Wholesale lag de productie in 2013 1,5 % hoger dan in 2012. De groei is in hoofdzaak afkomstig van Arbeidsongevallen en Brand. Ze vloeit voort uit een aanhoudende aanbreng van nieuwe zaken, vooral via gespecialiseerde makelaars bij wie de nieuwe productie elk jaar stijgt, alsook uit de geslaagde inschrijving op overheidsopdrachten en de directe verkoop. De Autoverzekering deed het ook beter dan het jaar daarvoor (19 miljoen EUR tegen 18 miljoen EUR in 2012), terwijl de brandverzekeringen een hogere productie lieten optekenen dan in 2012 (+3,5 %).

Hypothecaire kredieten

Onze multikanaalbenadering werd in 2012 uitgebreid door de acquisitie van de vennootschap Elantis die hypothecaire kredieten en consumentenkredieten aanbiedt via makelaars.

Human Resources Management

Belfius Insurance kende in 2013 een groei van het aantal actieve werknemers. Op 31 december 2013 telden de verschillende Belfius Insurance-entiteiten 1 442 actieve werknemers. Dit zijn er 146 meer dan in 2012. Er werken net iets meer vrouwen (51,11 %) dan mannen (48,89 %). Met bijna 31,14 % medewerkers jonger dan 35 jaar geeft Belfius Insurance jonge medewerkers veel kansen. Belfius Insurance zorgt eveneens voor werkzekerheid; 97,3 % van alle medewerkers heeft een contract van onbepaalde duur. Deeltijds werken zit in België sinds enkele jaren in de lift. Ook binnen Belfius Insurance zien we deze trend. In 2013 werkten 26,42 % van de werknemers deeltijds.

De marktomstandigheden voor verzekeraars zijn aanzienlijk gewijzigd de afgelopen jaren en daarom installeert Belfius Insurance een flexibele werkorganisatie. In deze nieuwe werkorganisatie staan de klant, resultaten en kostenefficiëntie voorop om zo de bedrijfsstrategie te realiseren. Dit betekent een cultuurverandering waarin de mogelijkheid tot thuiswerken een belangrijke factor is. Sinds 2013 heeft Belfius Insurance naast de invoering van het structureel thuiswerk eveneens een leadershiptraject, een nieuw verloningssysteem en een programma rond gezondheid gelanceerd: Vitalituur. Door deze initiatieven zal het engagement van de werknemer verhogen. Geëngageerde medewerkers zorgen ook voor een grotere klantentevredenheid, zoals recent in een aantal onderzoeken werd aangetoond.

Belfius Insurance wil meer flexibiliteit voor de organisatie en de medewerker. Aan de medewerker wordt een beter evenwicht werk-privé aangeboden, onder andere via deeltijds werken maar ook via structureel thuiswerk. Belinked is de naam van het traject waarmee structureel thuiswerk gefaseerd ingevoerd wordt in de onderneming waarbij dit naast thuiswerk tevens een cultuurverandering betreft. Van strikt werken op basis van "command and control" naar werken in vertrouwen zodat de arbeidstijd en de prestaties beter matchen met de noden van de werknemer alsook van de werkgever en de klant. Met de mogelijkheid voor de invoering van structureel thuiswerk voor alle medewerkers is Belfius Insurance de eerste Belgische verzekeraar die zo ver gaat in een nieuwe manier van werken.

Uit een interne cultuurenquête bleek dat Belfius Insurance een efficiënte organisatie is met een sterk familiaal karakter, maar dat de medewerkers meer ondernemerschap en een betere aansluiting op de concurrentiële uitdagingen van de markt wensen. Samen met de veranderingen rond de flexibele werkorganisatie betekent dit dat er een ander type leider nodig is. Een teamplayer die de resultaten niet uit het oog verliest. Een leider die zijn medewerkers en zichzelf durft te challenge en die talenten ziet en ze helpt ontwikkelen. Vandaar dat Belfius Insurance gekozen heeft voor een leadershiptraject waarin bovenstaande leiderschapskenmerken, te vatten onder de term gedeeld leiderschap, worden ontwikkeld en versterkt.

De focus van Belfius Insurance ligt sterk op het realiseren van de operationele doelstellingen en het motiveren van medewerkers van alle niveaus om de operationele bedrijfsresultaten te behalen. Met de loonbonus voelt ook de medewerker zonder variabel loon rechtstreeks de impact van de operationele resultaten, wat in het verleden niet het geval was. De medewerkers met variabele verloning hebben vanaf het prestatiejaar 2013 expliciet in hun objectieven een weerspiegeling van leiderschapsgedrag en de operationele resultaten van de onderneming. Het variabel loon wordt dus een totaalevaluatie van bedrijfsresultaten, attitude en individuele doelstellingen. Met andere woorden, Belfius Insurance heeft in 2013 expliciet de stap gezet naar strategisch reward waarbij verloning gekaderd wordt binnen de strategie en de doelstellingen van de onderneming.

Tot slot heeft een flexibele werkorganisatie nood aan gezonde en geëngageerde medewerkers. Daarom heeft Belfius Insurance oog voor het welzijn van zijn medewerkers door hen sportieve, culturele en gezonde initiatieven aan te bieden, verzameld onder de naam Vitalituur, zoals een conditiecheck, sportavond, fruitmanden en geleide bezoeken aan de Belfius kunstcollectie.

Met deze veranderingen is Belfius Insurance klaar om de toekomst positief tegemoet te gaan.

1 442 actieve medewerkers

Onze medewerkers

31,14 % medewerkers jonger dan 35 jaar

48,89 % mannen

51,11 % vrouwen

97,3 % medewerkers met contract van onbepaalde duur

Analyse van de balans en resultatenrekening

Balans

Per 31 december 2013 bedraagt het balanstotaal 25,8 miljard EUR, een vermindering met 391 miljoen EUR of 1,5 % in vergelijking met het voorgaande boekjaar. De daling wordt verklaard door volgende factoren:

- de transfert van een groepsverzekeringscontract van Belfius Bank naar een nieuw opgericht fonds (OFP) heeft een negatieve impact die zich aan actiefzijde reflecteert in de voor verkoop beschikbare financiële activa en aan passiefzijde in de technische voorzieningen;
- de beslissing om de leverage ratio te reduceren heeft ertoe geleid dat beschikbare liquiditeiten werden aangewend om vervallen repo's niet te vernieuwen; en
- de stijging in de rente op Belgische overheidsobligaties enerzijds en een daling in het uitstaande volume als gevolg van realisaties anderzijds, heeft geleid tot een belangrijke daling in de niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen met betrekking tot voor verkoop beschikbare financiële activa.

1. Activa

De daling in de leningen en voorschotten aan kredietinstellingen met meer dan 15 % tot 873 miljoen EUR einde boekjaar situeert zich hoofdzakelijk in de liquide middelen. Enerzijds werden beschikbare liquide middelen aangewend ter financiering van vervallen repo's, anderzijds heeft de aankoop van 350 miljoen EUR kortetermijndepono-certificaten aanleiding gegeven tot een belangrijke verschuiving binnen de balans tussen bancaire activa en activa beschikbaar voor verkoop.

De hypothecaire en andere leningen vertonen een groei van bijna 7 % tot 6,8 miljard EUR die quasi uitsluitend toe te wijzen is aan de portefeuille hypothecaire leningen die is toegenomen met 422 miljoen EUR tot 4,7 miljard EUR. Aan de basis van deze groei liggen de sterke productiecijfers van de verschillende kanalen.

De financiële activa (en verplichtingen) geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening bevatten de tak 23-producten en nemen toe met bijna 189 miljoen EUR tot 3,6 miljard EUR. Deze toename is het resultaat van positieve evoluties in de reële waarde en van transferten vanuit andere producten.

De portefeuille financiële activa beschikbaar voor verkoop neemt af met 975 miljoen EUR tot 13,5 miljard EUR per einde boekjaar. Verschillende factoren liggen aan de basis van deze beweging:

- in het kader van de creatie van een nieuw OFP voor een groepsverzekeringscontract van Belfius Bank, werden 303 miljoen activa getransfereerd;

- de positie op Dexia LdG Banque werd volledig afgebouwd (-284 miljoen EUR);
- een belangrijke daling in de herwaarderingsreserves met 358 miljoen EUR voornamelijk veroorzaakt door realisaties en door de stijging van de rentecurve op Belgische overheidsobligaties; en
- een verschuiving van de investeringen naar andere producten zoals hypothecaire leningen en vastgoed.

De vastgoedbeleggingen nemen verder toe met 7,5 miljoen EUR door de acquisitie van een bijkomend rusthuis. Per 31 december 2013 heeft Belfius Insurance reeds vier rusthuizen in haar portefeuille.

De exponentiële groei die wordt waargenomen in de investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures is hoofdzakelijk het gevolg van de verwerving van participaties in twee vastgoedprojecten (67 miljoen EUR) en de verhoging van onze participatie in Auxipar.

De derivaten aan actief- en passiefzijde hebben betrekking op afdekingsoperaties in het kader van een efficiënt beheer van de portefeuille.

De toename in de uitgestelde belastingvorderingen (alook de daling in de uitgestelde belastingverplichtingen) is een logisch gevolg van de negatieve evolutie van de herwaarderingsreserves op voor verkoop beschikbare activa.

Eind 2012 stond een belangrijk bedrag geparkeerd op de activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten dat ondertussen is uitbetaald. Ook de beweging in de overige activa wordt verklaard door afwikkeling van de openstaande bedragen.

2. Verplichtingen

De sterke daling in de schulden aan kredietinstellingen is, zoals vermeld, te wijten aan vervallen repo's die niet worden vernieuwd (-292 miljoen EUR).

De technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten nemen af met 236 miljoen EUR tot 17,6 miljard EUR per jaareinde. Deze evolutie wordt hoofdzakelijk verklaard door volgende factoren:

- De daling in de voorziening voor verzekering Leven met 152 miljoen EUR tot 16,4 miljard EUR is voornamelijk veroorzaakt door transferten naar het OFP van de Bank (315 miljoen EUR) en, in mindere mate, door afkopen en transferten naar tak 44;
- Aangezien de NBB beslist heeft geen vrijstelling aan de sector te verlenen, is er een bijkomende voorziening voor het lage renterisico geboekt van 73 miljoen EUR zodat deze per 31 december 2013 222 miljoen EUR bedraagt;
- Een verfijning van de methode voor de berekening van discretionaire winstdeling heeft geleid tot een terugname met 120 miljoen EUR van de bestaande voorziening;

- Een terugname van de voorzieningen in het kader van "shadow accounting" ten belope van 72 miljoen EUR;
- Een toename op jaarbasis in de reserves Niet-Leven met 54 miljoen EUR in lijn met de verdiende premies enerzijds en een gevolg van de gestegen advocatenkosten (btw impact) anderzijds.

De definitieve afwikkeling in 2013 van belangrijke afkopen einde 2012 bij IWI verklaart de beweging in de verplichtingen met betrekking tot (her)verzekeringscontracten.

Resultatenrekening

Terwijl 2012 werd gekenmerkt door de sanering van de portefeuille en het uitwerken van een nieuwe strategie, was 2013 het jaar van de normalisatie van de situatie, waarin de eerste positieve weerslag van de nieuwe strategie merkbaar is. In weerwil van een moeilijk economisch klimaat komt de nettowinst van Belfius Insurance uit op 212,5 miljoen EUR tegen 85,5 miljoen EUR een jaar eerder.

Het technisch resultaat verbetert significant van -574,6 miljoen EUR tot -404,1 miljoen EUR, dat is een toename met 30 %. Zowel de activiteit Leven als de activiteit Niet-Leven hebben tot die positieve evolutie bijgedragen.

Het technisch resultaat van de activiteit Leven evolueert van -631,8 miljoen EUR eind 2012 tot -504,8 miljoen EUR eind 2013, een verbetering met 127 miljoen EUR, en dit ondanks een negatieve impact van 33,2 miljoen EUR als gevolg van de overheveling van de reserves van een groepsverzekeringscontract van Belfius Bank naar een onlangs opgerichte OFP. De positieve weerslag van de overheveling van de activa die daarmee verband houden, is weergegeven in het financieel resultaat.

In het algemeen laat het huidig economisch klimaat, dat wordt gekenmerkt door de lage rentestand en een hogere fiscale druk, zich gevoelen in de evolutie van de technische marge voor Leven. Het is een van de elementen die aan de basis liggen van de bijsturing van de winstdelingspolitiek, resulterend in een terugneming van de voorziening ten belope van 85 miljoen EUR (tegen een toevoeging van 180 miljoen EUR in 2012). Bovendien werd na de beslissing van de Nationale Bank om aan de sector geen afwijking toe te staan, een bijkomende reglementaire voorziening voor het lage renterisico geboekt van 73 miljoen EUR ("knipperlichtreserve").

De nieuwe distributieovereenkomst die werd afgesloten met Belfius Bank heeft geleid tot een stijging in de uitbetaalde commissielonen in vergelijking met het jaar daarvoor.

Het technisch resultaat van de activiteit Niet-Leven bedraagt 100,7 miljoen EUR, een toename met meer dan 75 %. Hoewel er een gunstige evolutie wordt vastgesteld in alle takken, zijn het vooral de producten Brand en Auto die een significante bijdrage hebben geleverd aan een verbetering van het resultaat.

Het resultaat van het product Brand werd ondersteund door de goede weersomstandigheden en het uitblijven van grote rampen. Voor het product Auto zijn, dankzij de sanering van de portefeuille en de strengere aanvaardingsregels, zowel de frequentie als de kostprijs van de

schadegevallen aanzienlijk gedaald. De activering van het verhaal droeg eveneens positief bij tot het resultaat voor een bedrag van 14,3 miljoen EUR.

Het financieel resultaat beloopt 851,5 miljoen EUR en is ten opzichte van 2012 gedaald met 31,8 miljoen EUR. Die daling kan worden verklaard door een lichte terugval van de rentemarge die ten dele werd gecompenseerd door een verhoging van het nettoresultaat op de financiële activa.

De daling van de rentemarge, van 729,9 miljoen EUR tot 676,7 miljoen EUR op het einde van het boekjaar, vloeit voort uit volgende elementen: (1) het gemiddeld rendement van de financiële activa is afgenomen als gevolg van de algemene daling van de marktrente die wordt waargenomen sinds 2011 en (2) de boeking in het resultaat voor een bedrag van 23 miljoen EUR van de afschrijving van de earn-out die werd uitbetaald aan Belfius Bank (in totaal 60 miljoen EUR) op de portefeuille hypothecaire kredieten die werd verworven in 2012.

Het nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op de financiële activa neemt aanzienlijk toe in vergelijking met 2012. Terwijl 2012 gekenmerkt werd door de risicoafbouw, onderscheidt 2013 zich door een normalisering van de beheerssituatie, waarbij er ruimte kwam voor een meer proactieve benadering op basis van de marktopportunities. Zoals hierboven werd aangehaald, weerspiegelt dit resultaat eveneens de impact van de overheveling van de activa van een groepsverzekeringscontract van Belfius Bank naar een OFP voor een bedrag van 29,5 miljoen EUR.

De operationele kosten stijgen globaal genomen met meer dan 17 % tot 219,4 miljoen EUR. De stijging doet zich voor bij de algemene en de administratiekosten en weerspiegelt de forse toename van de IT- en de consultancykosten, conform de diverse ontwikkelingsprojecten. De impact van de investeringen voor de nieuwe strategie "Switch to Belfius Insurance 2015" laat zich eveneens gevoelen.

De daling van de personeelskosten in vergelijking met het jaar daarvoor is het gevolg van een positieve aanpassing van de brutoverplichtingen voor pensioenplannen ten belope van 6,7 miljoen EUR. Als we geen rekening houden met dat uitzonderlijk element, zijn de personeelskosten gestegen, wat strookt met de beslissing om het aantal werknemers te doen toenemen en met de normale evolutie van de loonkosten.

De waardeverminderingen op kredieten en schuldvorderingen vertonen een positief saldo van 16,8 miljoen EUR als gevolg van aanzienlijke terugnemingen bij de collectieve voorzieningen. Die terugnemingen zijn het resultaat van een verfijning van de berekeningsmethode, enerzijds, en van een vermindering van de volumes, anderzijds.

Een waardevermindering ten belope van 4,7 miljoen EUR werd geboekt op een vastgoedbelegging. Die waardedaling wordt gerechtvaardigd door indicatoren die afkomstig zijn van externe informatiebronnen.

Niettegenstaande de forse stijging van het nettoresultaat vóór belastingen, blijven de belastingen ongewijzigd in vergelijking met 2012 en komen ze uit op 26 miljoen EUR, wat neerkomt op een effectief belastingpercentage van 11 %. Dat kan worden verklaard door de aanvullende boeking van een uitgestelde belastingvordering op fiscale verliezen ten belope van 17 miljoen EUR, en ook door een groter bedrag aan niet-belaste meerwaarden.

Management van de onderneming

Samenstelling van de raad van bestuur en van het directiecomité

1. Raad van bestuur

1.1. Samenstelling

1.1.1. Samenstelling op 31 december 2013

De raad van bestuur van Belfius Insurance telde op 31 december 2013 twaalf leden, van wie er vijf deel uitmaken van het directiecomité. Op 31 december 2013 was de raad van bestuur als volgt samengesteld:

Vicevoorzitter	Jos Clijsters Voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Bank nv
Overige Leden <i>a) Effectieve leiders</i>	Marc Raisière Voorzitter van het directiecomité van Belfius Insurance nv
	Cécile Flandre Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Chief Financial Officer
	Luc Rasschaert Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Chief Commercial Officer
	Michel Vanhaeren Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Chief Operations Officer
	Sabine Wuiame Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Chief Risk Officer
b) Niet-uitvoerende bestuurders	Marie-Gemma Dequae Lid van de raad van bestuur van Belfius Bank nv Voormalig risicobeheerder van de Bekaert Groep Voormalig voorzitter van de Federation of European Risk Management Associations
	Eric Hermann Lid van het directiecomité van Belfius Bank nv Chief Risk Officer

	Dirk Vanderschrick Lid van het directiecomité van Belfius Bank nv Verantwoordelijk voor Retail and Commercial Banking
	Johan Vankelecom Lid van het directiecomité van Belfius Bank nv Chief Financial Officer, verantwoordelijk voor Finance, Research en Balance Sheet Management
	Serge Wibaut Lid van de raad van bestuur van Belfius Bank nv Onafhankelijk consultant
<i>c) Onafhankelijk bestuurder</i>	Johan Tack Voormalig CEO van AON Belgium

1.1.2. Wijzigingen in de samenstelling van de raad van bestuur sedert 1 januari 2013

Wijzigingen aangaande de uitvoerende bestuurders

De heer Jos Brumagne nam ontslag als lid van het directiecomité en als bestuurder met ingang van 15 december 2013. De heer Michel Luttgens werd met ingang van 6 februari 2014 aangesteld als lid van het directiecomité en als bestuurder van Belfius Insurance, verantwoordelijk voor Public and Corporate Insurance and Reinsurance.

Wijzigingen met betrekking tot de niet-uitvoerende bestuurders

De heer Marc Lauwers nam ontslag als lid van de raad van bestuur van Belfius Insurance met ingang van 31 maart 2013.

De heer Alfred Bouckaert nam met ingang van 5 juni 2013 ontslag als bestuurder, als voorzitter van de raad van bestuur en tevens als lid van het Risk & Underwriting-comité. De heer Jos Clijsters werd met ingang van 1 januari 2014 aangesteld als voorzitter van de raad van bestuur en als lid van het Risk & Underwriting-comité.

1.2. Rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur definieert de strategie en het algemeen beleid van de onderneming op voorstel of na advies van het directiecomité en is belast met het toezicht op het beheer van de onderneming.

Betrekking tussen de raad van bestuur en het directiecomité

Het beheer van het bedrijf van de verzekeringsonderneming valt onder de uitsluitende bevoegdheid van het directiecomité. Dit beheer gebeurt zonder enige inmenging van buitenaf, binnen het kader van het door de raad van bestuur vastgestelde algemene beleid.

1.3. Activiteiten van de raad van bestuur

Naast de gebruikelijke aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de raad van bestuur behoren (zoals de follow-up van de kwartaalresultaten, de coöptatie van de bestuurders, de beslissing om de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering bijeen te roepen, de rapportering van de bijeenkomsten van het auditcomité en van het Risk & Underwriting-comité en de opvolging van de activiteiten van de filialen van de Belfius Insurance-groep), heeft de raad van bestuur zich in 2013 onder meer over de volgende dossiers gebogen:

- de transformatie van Dexia Technology Services (momenteel Innovative Solutions for Finance genaamd);
- de ontmanteling van de Ierse entiteiten;
- de strategie voor Public and Corporate Insurance (Leven en Niet-Leven);
- de versterking van de bancassurance-activiteit m.b.t. Niet-Leven;
- de interne reorganisatie via creatie van business units en activity lines; en
- de follow-up van de risico-indicatoren.

2. Directiecomité

2.1. Samenstelling

Het directiecomité bestaat uit leden die beroepservaring hebben in het verzekerings- en financiewezen. De leden van het directiecomité vormen een college.

Op 31 december 2013 bestaat het directiecomité uit vijf leden en is samengesteld als volgt:

Voorzitter	Marc Raisière
Leden	Cécile Flandre
	Luc Rasschaert
	Michel Vanhaeren
	Sabine Wuiame

2.2. Rol en bevoegdheden van het directiecomité

De raad van bestuur heeft het beheer van de onderneming gedelegeerd aan het directiecomité dat in zijn schoot is opgericht.

Deze bevoegdheidsdelegatie slaat niet op het toezicht op het beheer en de bedrijfspositie van de onderneming, noch op de uitstippeling van het algemeen beleid, noch op andere bevoegdheden die krachtens de wet zijn voorbehouden aan de raad van bestuur.

Het directiecomité is belast met de effectieve leiding van de onderneming waarvan het de diverse metiers en hun ondersteunende activiteiten stuurt en coördineert, en dat in het kader van de doelstellingen en het algemeen beleid die worden uitgestippeld door de raad van bestuur.

Het directiecomité neemt, onder toezicht van de raad van bestuur, de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de onderneming beschikt over een voor haar werkzaamheden of voorgenomen werkzaamheden passende beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie, controle- en beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de elektronische informatieverwerking en interne controle.

Het directiecomité houdt toezicht op het lijnmanagement en op de naleving van de toegewezen bevoegdheden en verantwoordelijkheden, alsook op de financiële informatie.

Het directiecomité is belast met het nemen van alle nodige maatregelen om te kunnen beschikken over:

- een procedure voor een adequate financiële rapportering;
- een passende operationele werking;
- een betrouwbaar systeem van interne controle; en
- afdoende regels inzake compliance en integriteit van de onderneming.

Het directiecomité formuleert voorstellen en geeft adviezen aan de raad van bestuur met betrekking tot het algemeen beleid en de strategie van de onderneming en informeert de raad van bestuur over de financiële situatie en over alle andere aspecten die noodzakelijk zijn voor de correcte uitvoering van haar taken.

Het directiecomité rapporteert regelmatig aan de toezichthoudende instanties en aan de erkende commissaris over de financiële situatie, de organisatie, de interne controle en de onafhankelijke controlefuncties.

Gespecialiseerde comités die werden opgericht door de raad van bestuur

1. Auditcomité

Het auditcomité is een adviserend comité opgericht in de schoot van de raad van bestuur en bestaat uit drie niet-uitvoerende bestuurders.

1.1. Samenstelling

Sedert 5 juni 2012 is het auditcomité van Belfius Insurance samengesteld uit volgende personen:

Voorzitter	Johan Tack
Leden	Marie-Gemma Dequae
	Johan Vankelecom

1.2. Onafhankelijkheid en deskundigheid

Eenzijds zetelt in het auditcomité een onafhankelijk bestuurder die beschikt over de nodige individuele deskundigheid op het gebied van boekhouding en/of audit. Het auditcomité beschikt anderzijds in zijn huidige samenstelling over een collectieve deskundigheid op het gebied van de activiteiten van de vennootschap en op het gebied van boekhouding en audit.

De heer Johan Tack, die een licentiaat in de economische wetenschappen en een speciale licentie management behaalde, kan beroepservaring voorleggen op het vlak van boekhouding en audit die hij onder meer heeft opgedaan als bestuurder en als lid van het auditcomité van diverse ondernemingen (City Hotels nv, Samsonite Corporation, Picanol nv en Quest for Growth nv), en als CEO van AON Belgium nv. Hij beschikt over de vereiste individuele deskundigheid en zetelt als "onafhankelijk bestuurder" in de zin van artikel 526ter van het Wetboek Vennootschappen.

Mevrouw Marie-Gemma Dequae, doctor in de toegepaste economische wetenschappen, beschikt over beroepservaring op het vlak van boekhouding en audit die ze heeft opgedaan in het kader van de functies die ze heeft uitgeoefend bij de Partena- en Vinçotte-groep, bij Mensura en bij BELRIM (Belgian Risk Management Association).

De heer Johan Vankelecom heeft ervaring op het vlak van boekhouding en audit vanuit zijn functie als lid van het directiecomité van Belfius Bank nv, verantwoordelijk voor Finance, Research en Balance Sheet Management (Chief Financial Officer).

Derhalve beschikt het auditcomité over een collectieve expertise in het domein van de verzekeringsactiviteit en ook op het vlak van boekhouding en audit.

1.3. Taken en bevoegdheden

Het auditcomité verleent de raad van bestuur bijstand bij de uitoefening van zijn toezichts- en controleopdracht.

1.3.1. Financiële rapportering

Het auditcomité houdt toezicht op de integriteit van de financiële informatie die door de vennootschap aangeleverd wordt, in het bijzonder door de toegepaste boekhoudnormen, inclusief de criteria voor de consolidatieperimeter, te beoordelen.

Het toezicht bestrijkt eveneens de monitoring van de periodieke financiële informatie vóór deze wordt voorgelegd aan de raad van bestuur van de onderneming.

1.3.2. Interne controle en risicobeheer

Minstens één keer per jaar onderzoekt het auditcomité de doeltreffendheid van de interne controlesystemen en het risicobeheer opgezet door het uitvoerend management om er zich van te vergewissen dat de voornaamste risico's (met inbegrip van de risico's die verband houden met de naleving van de geldende wetgeving en reglementering) behoorlijk geïdentificeerd en beheerd worden. Daartoe bezorgt het directiecomité een verslag betreffende de interne controlesystemen en het risicobeheer aan het auditcomité.

In de loop van het jaar 2013 nam het auditcomité kennis van de verslagen over de toestand inzake de juridische geschillen, de activiteiten van Compliance en de activiteiten van Audit en Controle.

1.3.3. Werking van de interne audit

Het auditcomité beoordeelt de efficiëntie en de onafhankelijkheid van de werking van de afdeling interne audit. Tevens gaat het auditcomité na in welke mate het management tegemoetkomt aan de auditbevindingen en zijn aanbevelingen. In 2013 analyseerde het auditcomité het activiteitenverslag van 2012, het auditplan 2013, het semestriële activiteitenverslag 2013, alsook de periodieke verslagen over de opvolging van de aanbevelingen. Deze verslagen werden tevens door het auditcomité goedgekeurd.

1.3.4. Controle van de tussentijdse en jaarlijkse financiële verslaggeving

In 2013 rapporteerde het auditcomité aan de raad van bestuur over de financiële resultaten van Belfius Insurance op 31 december 2012 en 30 juni 2013. Na beoordeling van de toelichtingen die werden verstrekt door de directie van de onderneming en de commissaris, verleende het auditcomité een positief advies aan de raad van bestuur over de financiële resultaten en de feiten die deze resultaten beïnvloedden.

1.3.5. Externe auditfunctie en opvolging van de onafhankelijkheid van de commissarissen

Het auditcomité vergewist zich van de adequate werking van het externe toezicht door de commissaris.

Het auditcomité formuleert adviezen aan de raad van bestuur met betrekking tot de aanstelling of de herbenoeming van de commissaris door de algemene vergadering van aandeelhouders, evenals aangaande hun onafhankelijkheid en bezoldiging.

Het auditcomité ziet toe op de onafhankelijkheid van de commissaris en op zijn auditprogramma.

1.3.6. Monitoring van het financiële verslaggevingsproces, de interne controle en risicobeheersystemen, de jaarrekening en de onafhankelijkheid van de commissaris van Corona nv

In 2013 heeft het auditcomité van Belfius Insurance tevens de rol en verplichtingen van het auditcomité van Corona nv, een 100 %-dochteronderneming van Belfius Insurance, voor zijn rekening genomen en dit in overeenstemming met de Mededeling CBFA_2009_22 d.d. 25 mei 2009.

1.4. Werking van het auditcomité

Het auditcomité kan zich alle nuttige inlichtingen of stukken laten verstrekken en elk nazicht laten uitvoeren. Het doet daarbij een beroep op de interne audit van Belfius Insurance die hiërarchisch afhangt van de voorzitter van het directiecomité.

Het auditcomité kwam in 2013 acht maal bijeen. Gedurende zijn gewone vergaderingen, die plaatsvonden vóór de vergaderingen van de raad van bestuur, heeft het auditcomité onder meer de tussentijdse en jaarlijkse financiële gegevens geanalyseerd.

Daarnaast zijn er twee overlegvergaderingen geweest in gemeenschappelijke zittingen van het auditcomité Belfius Bank en Belfius Insurance.

1.5. Interne audit

Belfius Insurance beschikt over een auditfunctie met als opdracht de interne controle te bevorderen en permanent toe te zien op de performante werking, het adequaat karakter en de daadwerkelijke toepassing van de bestaande controlesystemen.

De interne audit gaat na, door middel van interne audit-opdrachten en de periodieke opvolging van de realisatie van de geformuleerde aanbevelingen, of de risico's die Belfius Insurance in het kader van al zijn activiteiten neemt, afdoende worden geïdentificeerd, geanalyseerd en beheerd.

De auditfunctie draagt bij tot het behoud van de goede reputatie van Belfius Insurance en de efficiëntie en integriteit van zijn structuren en waarden die het bijzonder belangrijk acht.

2. Risk & Underwriting-comité

Na de totstandkoming van de nieuwe governance van Belfius Insurance, heeft de raad van bestuur een Risk & Underwriting-comité opgericht. Dit comité is actief sinds 5 juni 2012.

2.1. Samenstelling

Het Risk & Underwriting-comité van Belfius Insurance nv bestaat uit vijf niet-uitvoerende bestuurders, onder wie de voorzitter van de raad van bestuur.

Voorzitter	Serge Wibaut Bestuurder van Belfius Insurance nv
Leden	Jos Clijsters (vanaf 01/01/2014) Voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Insurance nv
	Marie-Gemma Dequae Bestuurder van Belfius Insurance nv
	Eric Hermann Bestuurder van Belfius Insurance nv
	Johan Vankelecom Bestuurder van Belfius Insurance nv

2.2. Bevoegdheden

Het Risk & Underwriting-comité is een adviserend orgaan binnen de raad van bestuur en heeft volgende bevoegdheden en verantwoordelijkheden in dit kader:

- de risicoappetijt en -strategie van de vennootschap bespreken;
- de toewijzing van de risicoappetijt onder de verschillende risicocategorieën analyseren, alsook de risicomaatregelen en -limieten voor het beheer en het beperken van belangrijke risico's (bijvoorbeeld globale ALM-limieten);
- de kapitaal- en liquiditeitsvereisten en -doelstellingen van de vennootschap bespreken;
- het toekomstgerichte beheer van de behoeften (in verband met risico) en de beschikbaarheid van kapitaal (in verband met financiën) beoordelen vanuit regelgevend en economisch oogpunt, om de bedrijfs- en risicostrategie van de onderneming te ondersteunen. Het toekomstgericht beheer kan onder meer de sturing inhouden van de business line in verband met specifieke types en een mix van producten van activa en passiva;
- het risicoprofiel van de verzekeraar evalueren in het licht van de prestatie tegenover de risicoappetijt, risicotrends en risicoconcentraties;
- een advies verlenen over belangrijke transacties en strategische nieuwe businessvoorstellen die een aanzienlijke impact hebben op de risicoappetijt van de vennootschap;
- een advies verlenen over belangrijke transacties inzake passiva-beheer wanneer het daarbij gaat om reglementair eigen vermogen;
- kennisname en analyse van de beheersverslagen van het management over de aard en omvang van de risico's waarmee de vennootschap te maken krijgt, over dewelke het comité zich kan buigen voor de uitoefening van haar taken, zoals:
 - het driemaandelijkse risicorapport;
 - de stresstestresultaten; en
 - de driemaandelijkse indicatoren van de risicoappetijt (inclusief kapitaalindicatoren) en het advies in verband daarmee;
- toezien op en advies verstrekken aan de raad van bestuur over bestaande risicoposities en de toekomstige risicostrategie, met inbegrip van de macro-economische omgeving;
- de doeltreffendheid van de risicobeheerfunctie evalueren, met inbegrip van de organisatiestructuur en de belangrijkste procedures, alsook de mate waarin de risicoanalyse aansluit bij de beste praktijken van de sector en de algemene gang van zaken;
- een advies verlenen over het Own Risk and Solvency Assessment process (ORSA), om ervoor te zorgen dat dit een courant Risk/Finance-proces wordt dat ook wordt opgenomen in de jaarlijkse budgetopmaak;
- externe risico- en financiële rapporten en studies analyseren; en
- rapporten analyseren over geselecteerde thema's rond risk/verzekering, zoals veranderingen in de regelgeving, die het comité van tijd tot tijd aangewezen acht.

Andere comités

1. Benoemings- en bezoldigingscomité

1.1. Situering

Sinds 16 februari 2012 bestaat er binnen de raad van bestuur van Belfius Bank een benoemings- en bezoldigingscomité. Het bestaat uit drie niet-uitvoerende bestuurders, waaronder de voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Bank. Op zijn minst een van zijn leden moet een onafhankelijk bestuurder zijn.

Dit comité is tevens bevoegd voor Belfius Insurance.

De voorzitter van het directiecomité van Belfius Bank en van Belfius Insurance mogen de vergaderingen van dit comité bijwonen, zonder er lid van te zijn.

Dit comité moet beschikken over de vereiste expertise aangaande het bezoldigings- en het benoemingsbeleid.

1.2. Bevoegdheden

Het benoemings- en bezoldigingscomité bereidt de beslissingen voor van de raad van bestuur die betrekking hebben op:

- het bezoldigingsbeleid; en
- de bezoldiging van de voorzitter van het directiecomité en op zijn voorstel, de bezoldiging van de leden van het directiecomité.

Het benoemings- en bezoldigingscomité:

- gaat periodiek bij de directie na of de bezoldigingsprogramma's hun doel bereiken en in overeenstemming zijn met de toepasselijke bepalingen;
- beoordeelt jaarlijks de prestatie en de opdracht van de leden van het directiecomité van Belfius Bank en van Belfius Insurance;
- evalueert de criteria inzake onafhankelijkheid op basis waarvan een bestuurder "onafhankelijk" kan worden benoemd en doet voorstellen aan de algemene vergadering; en
- doet voorstellen voor de benoeming of de hernieuwing van het mandaat van de voorzitter en leden van het directiecomité van Belfius Bank en van Belfius Insurance.

2. Strategisch comité

2.1. Situering

Sinds 16 februari 2012 bestaat er binnen de raad van bestuur van Belfius Bank een strategisch comité. Het bestaat uit ten hoogste vier niet-uitvoerende leden, onder wie de voorzitter van de raad van bestuur en drie niet-uitvoerende bestuurders.

Dit comité is tevens bevoegd voor de verzekeringsactiviteiten van Belfius Insurance.

De voorzitter van het directiecomité van Belfius Insurance mag de vergaderingen van dit comité bijwonen, zonder er lid van te zijn.

2.2. Bevoegdheden

Het comité komt bijeen voor een onderzoek van de dossiers van strategische aard of dossiers die zeer vertrouwelijk zijn, nog vóór ze werden geanalyseerd door de raad van bestuur, met inachtneming van de geldende wettelijke, reglementaire en statutaire bepalingen. In datzelfde verband controleert het de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur.

Voornaamste bevoegdheden:

- het strategisch comité analyseert geregeld de strategische doelstellingen van Belfius Bank en haar voornaamste dochterondernemingen;
- het beoordeelt de gegrondheid en de gevolgen van de voornaamste strategische beslissingen die worden voorgelegd; en
- het ziet toe op de uitvoering van de strategie.

3. Bemiddelingscomité

Op 28 november 2013 heeft de raad van bestuur van Belfius Bank de krachtlijnen vastgelegd inzake de governance van de groep Belfius. In dit kader heeft de raad van bestuur van Belfius Bank beslist om in 2014 een bemiddelingscomité op te richten binnen de groep Belfius.

Dit comité zal belast worden met het behandelen van meningsverschillen of blokkeringen met betrekking tot beslissingen of verrichtingen tussen, enerzijds, Belfius Bank en haar filialen, en, anderzijds, Belfius Insurance en haar filialen of tussen hun respectievelijke filialen.

De samenstelling en de precieze bevoegdheden van dit comité zullen vastgelegd worden in de loop van 2014.

Externe functies van de bestuurders – Artikel 90 § 4 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen

Krachtens het Reglement van de Nationale Bank van België van 6 december 2011, dat werd goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 20 juni 2012, met betrekking tot de uitoefening van externe functies door leiders van gereguleerde ondernemingen, is Belfius Insurance verplicht om de door zijn bestuurders en effectieve leiders uitgeoefende externe functies openbaar te maken. Belfius Insurance heeft ervoor geopteerd die mandaten te publiceren in het jaarverslag van de onderneming, dat neergelegd wordt bij de Nationale Bank.

Commissaris

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van Belfius Insurance is opgedragen aan Deloitte Bedrijfsrevisoren, BV o.v.v.e. cvba, vertegenwoordigd door de heren Dirk Vlamincx en Bernard De Meulemeester. Hun mandaat loopt tot na afloop van de algemene vergadering van 2014.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bezoldigingen die de commissaris ontvangen heeft in de loop van het boekjaar 2013 voor zijn prestaties bij Belfius Insurance en haar verbonden ondernemingen.

Deloitte (in EUR)	Prestaties voor Belfius Insurance in de loop van het boekjaar 2013	Prestaties voor Belfius Insurance-groep (BI inclusief vennootschappen verbonden met BI) in de loop van het boekjaar 2013
1) Audit van de rekeningen	291 345	637 045
2) Certificeringsopdracht	65 000	153 340
3) Fiscaal advies	0	77 900
4) Andere opdrachten	0	0
TOTAAL	356 345	868 285

Compliance

Belfius Insurance heeft een centrale compliancefunctie die gericht is op het voorkomen van witwasverrichtingen, het adviseren van het management en de business over risico's binnen de activiteitsdomeinen van de compliancefunctie, het stroomlijnen van de opleidings- en sensibiliseringsinitiatieven binnen de compliancedomeinen en het controleren van de efficiëntie van de procedures en beleidslijnen binnen diezelfde domeinen. De compliancefunctie kan tevens een beroep doen op compliance-correspondenten in diverse relevante departementen.

De onderneming blijft waakzaam ten aanzien van risico's op het vlak van witwassen en aanverwante domeinen. De bestaande procedures werden in 2013 geherevalueerd in het licht van de recente aanpassingen aan de antiwitwaswetgeving (begrip van "ernstige fiscale fraude") en ter voorbereiding van de inwerkingtreding van de Twin Peaks II-reglementering wordt een belangenconflictleid uitgewerkt.

Naast de meer traditionele taak als adviseur van het management, de business units en de activity lines ontwikkelt Compliance verder de monitoringactiviteit en vormt Compliance het eerste aanspreekpunt voor de regulatoren inzake de verschillende compliancemateries.

Risicobeheer

Procedure inzake het risicobeheer

Een risico ontstaat uit de onzekerheid die voortvloeit uit het voeren van een activiteit in het kader van het verwezenlijken van de groei-doelstelling van een onderneming. Het risicobeheer moet een efficiënt antwoord bieden op die onzekerheid, rekening houdend met de onderliggende opportuniteiten.

Tegen die achtergrond heeft Belfius Insurance een systeem tot stand gebracht met het oog op het risicobeheer. Dat gebeurde in overeenstemming met de principes die werden uitgevaardigd binnen het COSO-referentiekader⁽¹⁾. Zo omvat het systeem voor risicobeheer acht elementen. Die elementen zijn het gevolg van de manier waarop de organisatie wordt beheerd en worden geïntegreerd in het beheersproces. Het betreft de volgende elementen:

1. Interne omgeving

De interne omgeving omvat de cultuur en geest van de organisatie. Ze structureert de manier waarop de risico's worden ingeschat en in aanmerking worden genomen door alle medewerkers van de entiteit, en meer bepaald de opvatting van het management en zijn risicobereidheid, de integriteit en de ethische waarden, en de omgeving waarin de organisatie werkt.

2. Doelstellingen vastleggen

De doelstellingen moeten vooraf worden vastgelegd opdat het management de eventuele gebeurtenissen kan identificeren die invloed zouden kunnen hebben op de verwezenlijking ervan. Dankzij het risicobeheer kan worden nagegaan of de directie gezorgd heeft voor het uitwerken van een procedure voor het vastleggen van de doelstellingen, en of die doelstellingen in overeenstemming zijn met de opdracht van de entiteit en ook met haar risicobereidheid.

3. Identificatie van de gebeurtenissen

De interne en externe gebeurtenissen die invloed kunnen hebben op het halen van de doelstellingen, moeten kunnen worden geïdentificeerd door een onderscheid te maken tussen de risico's en de opportuniteiten. De opportuniteiten worden in aanmerking genomen bij het uitstippelen van de strategie of tijdens de fase van het vastleggen van de doelstellingen.

4. Evaluatie van de risico's

De risico's worden geanalyseerd, zowel op grond van hun waarschijnlijkheid als van hun impact, waarbij die analyse dient als basis om te bepalen hoe ze moeten worden beheerd. De inherente risico's en de rest-risico's worden geëvalueerd.

5. Behandeling van de risico's

Het management bepaalt welke oplossing de voorkeur heeft om een risico te benaderen: het vermijden, aanvaarden, verminderen of transfereren ervan. Daartoe werkt het management een aantal maatregelen uit die het mogelijk maken het risiconiveau in overeenstemming te brengen met de tolerantiedrempel en de risicobereidheid van de organisatie.

6. Controleactiviteiten

Er worden beleidslijnen uitgestippeld en procedures toegepast om toe te zien op de totstandkoming en de effectieve implementatie van de maatregelen voor de behandeling van de risico's.

7. Informatie en communicatie

De nuttige informatie wordt geïdentificeerd, ingezameld en meegeëdeeld in een formaat en binnen een termijn die de medewerkers in staat stellen hun taken uit te voeren. Meer in het algemeen moet de communicatie op een efficiënte manier verticaal en transversaal binnen de organisatie verlopen.

8. Sturing

Het proces inzake het risicobeheer wordt globaal gestuurd en aangepast afhankelijk van de behoeften. De aansturing gebeurt via permanente managementactiviteiten, via onafhankelijke evaluaties of via een combinatie ervan.

Het risicobeheer is geen sequentieel proces waarin één element enkel het volgende element beïnvloedt. Het gaat om een multidirectioneel iteratieproces waarbinnen elk element een onmiddellijke en rechtstreekse invloed heeft op de andere elementen.

(1) Enterprise Risk Management - Integrated Framework - Executive summary (September 2004) by the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

Risicobereidheid

De risicobereidheid geeft aan welk risico een onderneming bereid is te nemen om haar groeidoelstellingen te verwezenlijken.

Een van de grootste uitdagingen van de functie risicobeheer is dus te zorgen voor de totstandkoming van een afdoend beleid inzake de risicobereidheid. Dat houdt in dat men moet zorgen voor een onafhankelijke meting voor alle soorten risico's.

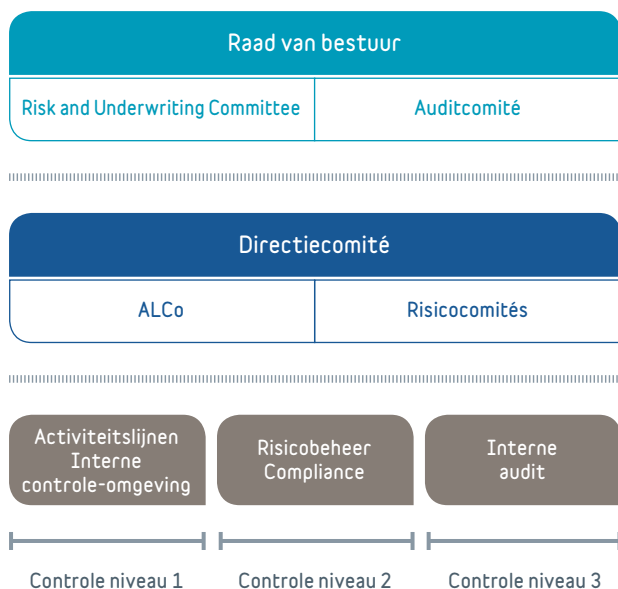
Een risicometing vereist een coherente en globale kwantificering om na te gaan of de risiconiveaus waaraan Belfius Insurance is blootgesteld wel degelijk in overeenstemming zijn met de vooropgestelde risicobereidheid. De afdeling risicobeheer ziet erop toe dat het geavanceerde karakter van het systeem voor risicometing in overeenstemming is met de omvang, de draagwijdte en de complexiteit van de diverse activiteitslijnen.

Het uitwerken van de berekeningsmethodologie en de geïntegreerde implementatie ervan zijn in handen van de afdeling risicobeheer. Zodra de risicometingen werden geïdentificeerd en bepaald op grond van de omvang en de complexiteit van de activiteitslijnen, stemt een globaal referentiekader de toegestane limieten in de diverse lokale entiteiten af op het risicoprofiel van Belfius Insurance. De risicolimieten vertegenwoordigen de hefboomen waarmee de risicostrategie en de risicobereidheid in praktijk worden gebracht en worden meegedeeld aan de diverse entiteiten en activiteitslijnen.

Bovendien is de risicobereidheid onderworpen aan de goedkeuring van de raad van bestuur, die verantwoordelijk is voor de risicostrategie.

Governance van het risicobeheer

Bij Belfius Insurance wordt het directiecomité door de raad van bestuur, dat zijn bevoegdheden in dat verband delegeert, belast met de leiding van Belfius Insurance, waarvan het de diverse segmenten aanstuurt en coördineert.

Om te zorgen voor de goede werking en de ontwikkeling van Belfius Insurance, is het directiecomité verantwoordelijk voor de totstandkoming en de instandhouding van een aangepast risicobeheer. Het bepaalt en coördineert het beleid van Belfius Insurance in het kader van de strategie die wordt uitgestippeld door de raad van bestuur. Het kent de middelen en de termijnen toe voor het uitvoeren van de acties waartoe in het kader van dat beleid werd besloten. Het gaat na of de doelstellingen worden gehaald en of het risicobeheer is afgestemd op alle behoeften. Ten slotte past het die behoeften aan afhankelijk van de interne en externe evolutie die wordt vastgesteld.

De interne controle bij de operationele entiteiten (controle van niveau 1) omvat de controle van de implementatie van de actieplannen die werden uitgewerkt bij de inschatting van de risico's, en de opvolging van de uitvoering van de sleutelcontroles.

Met het oog op een afdoend risicobeheer worden daarbij vooral de volgende teams betrokken:

- **het team Risicobeheer (controle van niveau 2)** onder de verantwoordelijkheid van de CRO (Chief Risk Officer), lid van het directiecomité, superviseert het beleid inzake het risicobeheer. Het zet de gedragslijnen uit voor de limieten en de delegaties, controleert en meet de totale risico's en zorgt voor de invoering van geharmoniseerde methodes in de diverse entiteiten. Specifieke teams zijn verantwoordelijk voor het beheer van het markt- & ALM-risico, het operationeel risico en het verzekeringsrisico;
- **de Chief Compliance Officer (controle van niveau 2)** ziet toe op de naleving van het integriteitsbeleid en op de ontwikkeling van het ethisch en deontologisch beleid bij Belfius Insurance. Hij is verbonden aan de CRO van Belfius Insurance en werkt samen met de Compliance Officer van Belfius Bank;
- **de Interne Audit (controle van niveau 3)**, die rechtstreeks ressorteert onder de CEO (Chief Executive Officer), voorzitter van het directiecomité, controleert de invoering en de correcte toepassing van het interne controleproces zowel van niveau 1 als van niveau 2.

Het **ALCo** (Asset and Liability Management Committee) neemt bovendien de tactische beslissingen die een weerslag hebben op de balans van Belfius Insurance en op diens winstgevendheid rekening houdend met de risicobereidheid van de groep, vergewist zich van de correcte naleving van de richtlijnen die verband houden met het beheer van de beleggingsportefeuille (dekkingsverrichtingen, diversificatie) en volgt de evoluties op het vlak van de reglementering op. Lokale ALCo's beheren de specifieke risico's op de balans van de dochterondernemingen.

De **risicocomités** zorgen voor de opvolging van de diverse aspecten van het beheer van de risico's waaraan Belfius Insurance wordt blootgesteld.

Bovendien kan de raad van bestuur van Belfius Insurance terugvallen op een **Auditcomité** dat bestaat uit drie niet-uitvoerende bestuurders.

De raad van bestuur kan eveneens terugvallen op het **Risk and Underwriting Committee** voor advies over de diverse domeinen van het risicobeheer zoals de risicobereidheid, de materiële blootstellingen aan de risico's, de strategie die daaruit voortvloeit en de impact ervan op het kapitaal, de structuur van het risicobeheer en de afstemming op de aard van de bestaande risico's en problemen.

In de groep Belfius bepaalt een "governancememorandum" de modaliteiten van de samenwerking tussen Belfius Insurance en Belfius Bank. Het omvat de volgende principes:

- de governance van het risicobeheer moet zich houden aan de specifieke kenmerken en de verantwoordelijkheden van elke entiteit en moet licht, eenvoudig en transparant blijven;
- de governance van het risicobeheer leidt tot een wederzijds begrip van de risico's, een optimale aanwending van de beschikbare middelen en een efficiënt beslissingsproces;
- met het oog op de eenvoud worden de risicobereidheid van Belfius Bank en Belfius Insurance alsook de limieten bij elkaar opgeteld tijdens de consolidatie (ze worden niet gecompenseerd);
- transfers van limieten zijn toegestaan als de beide partijen daarmee akkoord gaan. De CRO's van Belfius Bank en Belfius Insurance coördineren samen de aanvragen. Indien men niet tot overeenstemming komt, worden de Risk and Capital Committees (RCC) van de bank en het Risk and Underwriting Committee (RUC) van de verzekeringen gezamenlijk geraadpleegd en worden er oplossingen voorgesteld aan hun respectievelijke raden van bestuur.

De risico's in kaart gebracht

Bij Belfius Insurance werden de risico's als volgt in kaart gebracht:

FINANCIËLE RISICO'S

Kredietrisico
Markt- en ALM-risico
Liquiditeitsrisico

VERZEKERINGSRISICO'S

Onderschrijvingsrisico Leven
Onderschrijvingsrisico Niet-Leven
Onderschrijvingsrisico Gezondheid

OPERATIONELE RISICO'S

Risico op fraude
Risico inzake human resources
Wettelijk en compliance-risico
Risico inzake elektronische gegevens
Risico inzake de continuïteit van de activiteiten
Risico i.v.m. outsourcing

OVERIGE RISICO'S

Businessrisico
Strategisch risico
Reputatierisico
Modelrisico

Hiernavolgende paragrafen gaan dieper in op de diverse risico's waarvoor aan Belfius Insurance is blootgesteld.

Financiële risico's

De financiële risico's van Belfius Insurance vinden hun oorsprong in de financiële verbintenissen die werden aangegaan aan de passiefzijde, zoals de gewaarborgde rente op de levensverzekeringscontracten, enerzijds, en de beleggingen aan de actiefzijde tot dekking van de verzekeringsreserves, anderzijds.

1. Kredietrisico

Het **kredietrisico** vloeit voort uit de onzekerheid omtrent het vermogen van een debiteur om te voldoen aan zijn verplichtingen. Het heeft drie componenten:

- het *default*-risico: elke tekortkoming of elke vertraging bij de betaling van de hoofdsom en/of de interest die leidt tot een verlies voor de financiële instelling;
- het risico op een verslechtering van de kredietkwaliteit die tot uiting komt in een daling van de financiële waarde van de schuld;
- de onzekerheid omtrent het invorderingspercentage in geval van *default*.

Belfius Insurance is op diverse niveaus blootgesteld aan het kredietrisico:

- kredieten aan particulieren en ondernemingen;
- obligaties in de beleggingsportefeuille;
- transacties met afgeleide producten;
- aandeel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen (nettodeposito's van de herverzekeraars).

De controle op het kredietrisico van Belfius Insurance gebeurt in samenwerking met de teams van Credit Risk Management (CRM) van Belfius Bank. In het kader van het Investment Framework van Belfius Insurance werd een operationeel systeem uitgewerkt op het vlak van het beheer van de risico's en de limieten. Dat systeem is opgebouwd rond de volgende elementen:

- een strategische toewijzing van activa, waarbij de limieten worden vastgelegd voor het aandeel van de kredietactiva in de totale activa;
- een lijst waarin de activaklassen worden omschreven met globale en specifieke limieten op het vlak van de concentratie volgens landen, sectoren, ratings, looptijden en tegenpartijen;
- een geregelde opvolging van het tegenpartijrisico door CRM van Belfius Bank met een interne rating;
- de systematische totstandkoming van collateral in het kader van transacties met afgeleide producten, repo's of andere activiteiten;
- een procedure voor het afsluiten van hypothecaire kredieten die beantwoordt aan specifieke toekenningsregels, teams voor de analyse van de hypothecaire kredieten en een aanvaardingscomité.

De afdeling risicobeheer van Belfius Insurance geeft richtlijnen aan de afdeling beleggingen. Die richtlijnen worden toegepast in de activa-beheersactiviteiten met inachtneming van de risicobereidheid van de onderneming.

Marktwaaarde op 31/12/12

(in miljoen EUR)	Cash	Vast-goed	Aandelen	Overheids-obligaties	Covered obligaties	Financiële obligaties	Bedrijfs-obligaties	Kredieten en andere obligaties	Hypothe-caire kredieten	Totaal
België	732	462	313	7 205	-	18	290	617	4 410	14 047
Frankrijk	-	-	174	292	757	200	245	35	-	1 704
Italië	-	-	29	949	-	32	141	107	-	1 257
Spanje	-	-	4	2	783	56	75	149	-	1 069
Nederland	-	-	134	51	23	322	370	53	-	952
Verenigd Koninkrijk	-	-	20	-	405	137	71	19	-	651
Verenigde Staten	-	-	-	-	-	446	194	15	-	656
Luxemburg	8	3	95	-	284	17	23	35	-	465
Duitsland	-	-	138	33	18	23	111	-	-	323
Denemarken	-	-	-	-	-	-	-	225	-	225
Polen	-	-	-	210	-	-	-	-	-	210
Ierland	22	-	-	11	27	13	41	41	-	156
Portugal	-	-	-	84	63	-	-	23	-	169
Griekenland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere	-	-	8	204	18	232	207	-	-	669
TOTAAL	763	465	916	9 040	2 378	1 494	1 769	1 320	4 410	22 554

Marktwaaarde op 31/12/13

(in miljoen EUR)	Cash	Vast-goed	Aandelen	Overheids-obligaties	Covered obligaties	Financiële obligaties	Bedrijfs-obligaties	Kredieten en andere obligaties	Hypothe-caire kredieten	Totaal
België	373	504	398	7 019	-	39	729	722	5 025	14 810
Frankrijk	-	-	110	218	721	195	203	32	-	1 479
Italië	-	-	18	765	8	19	128	79	-	1 017
Spanje	-	-	-	89	665	23	71	135	-	983
Nederland	-	-	97	32	17	307	320	20	-	792
Verenigd Koninkrijk	-	-	15	-	333	69	126	-	-	543
Verenigde Staten	-	-	-	-	-	345	139	14	-	498
Luxemburg	25	1	294	5	-	25	-	28	-	380
Duitsland	-	-	109	16	12	17	92	-	-	247
Polen	-	-	-	199	-	-	-	-	-	199
Denemarken	-	-	-	-	-	-	-	170	-	170
Ierland	28	-	-	11	25	6	51	47	-	168
Andere	-	-	16	125	40	122	188	-	-	491
TOTAAL	426	506	1 056	8 479	1 821	1 167	2 048	1 248	5 025	21 777

1.1. Globaal overzicht van het kredietrisico

Bovenstaande tabellen tonen de verdeling van de portefeuille exclusief tak 23 (marktwaaarde) per soort van belegging en per land op 31 december 2012 en op 31 december 2013.

Een groot deel van de portefeuille is belegd in België. Het beleid van Belfius Insurance dat gericht is op de beperking van de risico's, heeft ertoe geleid dat zijn blootstellingen werden verminderd op bepaalde tegenpartijen zoals de landen van Centraal- en Oost-Europa, Italië, Spanje, Portugal en Ierland.

In dat verband heeft Belfius Insurance eveneens zijn activiteitsniveau gehandhaafd op het vlak van de hypotheaire kredieten op de Belgische markt in 2013. De productie van hypotheaire kredieten door de exclusieve verzekeringsagenten van DVV/LAP en door het makelaarsnet via kredietdochter Elantis, brengt het bedrag aan uitstaande hypotheaire kredieten eind 2013 op 5 025 miljoen EUR.

Er bestaat geen aanzienlijke toename van de achterstallige betalingen bij de hypotheaire kredieten.

Belfius Insurance volgt de kredietportefeuille nauwgezet op. Omstandigheden zouden er kunnen toe leiden dat, in het gemeenschappelijk belang van de verzekeraar en de klant, kredieten opnieuw worden onderhandeld teneinde de voorwaarden van het krediet te herzien zodat de continuïteit van de bedrijfsvoering van de klant wordt verzekerd. Bij de toekenning van een herstructurering zal Belfius Insurance zich steeds laten leiden door een aantal criteria welke in eerste instantie van bedrijfseconomische aard zijn. In 2013 waren er geen dossiers die aanleiding hebben gegeven tot een dergelijke herstructurering.

Er werden in 2013 ook vastgoedinvesteringen gedaan in activa met het oog op de zichtbaarheid op lange termijn. Die komen tot uiting in een stijging van de totale waarde van de vastgoedactiva tot 506 miljoen EUR in 2013.

Die investeringen vonden plaats met het oog op zowel diversificatie als op een stabiel rendement op lange termijn.

De onderstaande tabel toont de tien grootste blootstellingen van Belfius Insurance per tegenpartij op 31 december 2012 en 31 december 2013.

Om het effect te beperken van een plotse stijging van de spreads op Belgische overheidsobligaties werden afdekkingsstrategieën uitgewerkt.

Emittent (in miljoen EUR)	Categorie	Marktwaarde op 31/12/2012
Belgische overheid	Overheidsobligaties	6 218
Italiaanse overheid	Overheidsobligaties	949
Belfius Bank	Cash	576
Dexia Municipal Agency	Covered obligaties	455
	Bedrijfsobligaties	5
Banco Santander SA	Covered obligaties	395
Franstalige Gemeenschap van België	Overheidsobligaties	280
	Bedrijfsobligaties	16
Dexia LdG Banque SA	Covered obligaties	284
Waalse Huisvestingsmaatschappij	Overheidsobligaties	206
	Kredieten en andere obligaties	44
Poolse overheid	Overheidsobligaties	210
FDS Log Fam Brux	Overheidsobligaties	207
TOTAAL		9 845

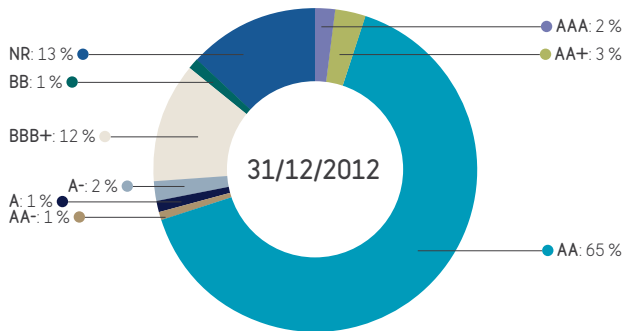
Emittent (in miljoen EUR)	Categorie	Marktwaarde op 31/12/2013
Belgische overheid	Overheidsobligaties	5 911
Italiaanse overheid	Overheidsobligaties	765
Belfius Bank	Cash	288
	Bedrijfsobligaties	350
Banco Santander SA	Covered obligaties	541
	Financiële obligaties	7
Caisse Française de Financement local	Covered obligaties	446
	Bedrijfsobligaties	5
Franstalige Gemeenschap van België	Overheidsobligaties	357
	Bedrijfsobligaties	15
Waalse Huisvestingsmaatschappij	Overheidsobligaties	186
	Kredieten en andere obligaties	126
Poolse overheid	Overheidsobligaties	199
Woningfonds van de Grote Gezinnen	Overheidsobligaties	185
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	Covered obligaties	157
TOTAAL		9 539

1.2. Aanvullende informatie over de kwaliteit van de portefeuille

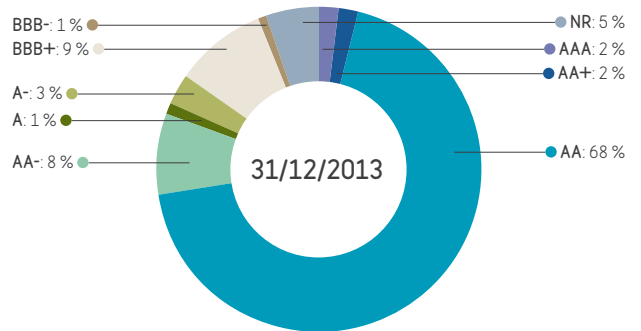
Zoals hiervoor werd aangehaald, wordt in samenwerking met de Credit Risk Management-teams van Belfius Bank toezicht gehouden op het kredietrisico. De onderstaande grafieken tonen de verdelingen van de ratings per soort van activa op 31 december 2012 en 31 december 2013.

Belfius Insurance wil een gemiddelde rating van goede kwaliteit op zijn obligatieportefeuille behouden. Dankzij de strategie voor het beperken van het risico die werd toegepast in 2012 en 2013, is het daarin geslaagd.

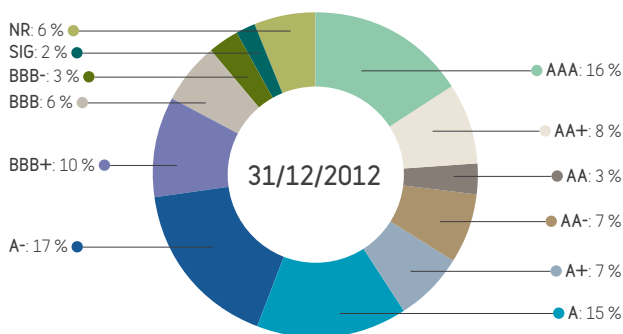
Verdeling van de ratings van de overheidsobligaties op 31/12/2012

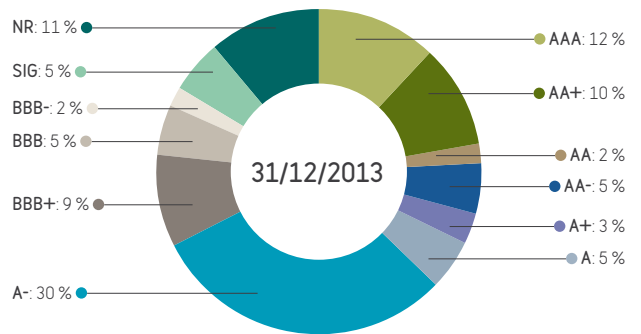
Verdeling van de ratings van de overheidsobligaties op 31/12/2013

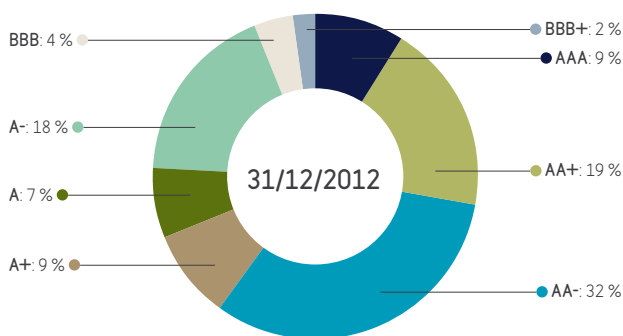
Verdeling van de ratings van de kredieten (zonder RMBS) op 31/12/2012

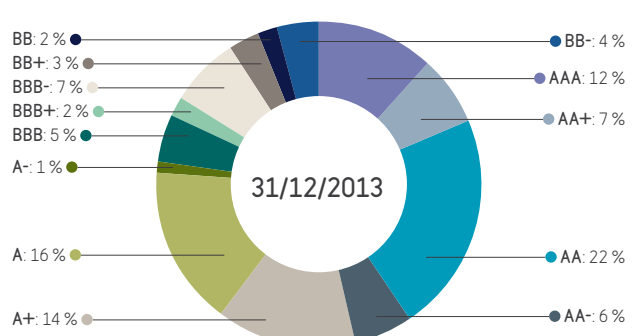
Verdeling van de ratings van de kredieten (zonder RMBS) op 31/12/2013

Verdeling van de ratings van de RMBS op 31/12/2012

Verdeling van de ratings van de RMBS op 31/12/2013

2. Marktrisico

Het marktrisico is het risico op een verlies dat kan voortvloeien uit de schommelingen van de prijzen van de financiële instrumenten die deel uitmaken van een portefeuille. De diverse risicofactoren zijn de rente, de wisselkoersen, de aandelenkoersen en de vastgoedprijzen. De schommelingen van die diverse elementen liggen aan de basis van het marktrisico.

De follow-up van het marktrisico behoort tot de verantwoordelijkheid van het ALM & Market Risk team, dat rechtstreeks rapporteert aan de CRO. Dat team is onder meer verantwoordelijk voor het vastleggen van het Investment Framework in lijn met de risicobereidheid en de risicolimieten, en voor de uitwerking van de Strategic Asset Allocation (SAA), die bestaat in het bepalen van de geschikte toewijzingen van de verschillende activa aan de verzekeringspassiva, die zijn onderverdeeld in portefeuilles die homogeen zijn wat de aard van producten en hun onderliggende opties betreft.

De risicobereidheid en de strategie m.b.t. het marktrisico worden vastgelegd op het niveau van Belfius Insurance. De lokale correspondenten zijn verantwoordelijk voor de implementatie ervan in hun eigen entiteit. De aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de afdelingen risicobeheer en Balance Sheet Management (BSM) bij de lokale ALCo's zorgt voor de nodige coherentie op lokaal vlak voor het beheer van het marktrisico.

2.1. Wisselkoersrisico

Het wisselkoersrisico is niet significant bij Belfius Insurance, waar 1 % van de totale marktwaarde van de portefeuille is uitgedrukt in vreemde munten. De mogelijkheid om posities in vreemde munten aan te houden, wordt immers beperkt door het Investment Framework. De posities die al bestonden vóór de goedkeuring van dit Framework werden dus vereffend of worden afgewikkeld ("run-off").

Het huidige wisselkoersrisico is in hoofdzaak afkomstig van posities in Deense kroon (mortgage bonds).

Marktwaarde (in miljoen EUR)	31/12/12	31/12/13
EUR	22 296	21 601
DKK	225	170
GBP	30	5
USD	3	2
CHF	0	0
TOTAAL	22 554	21 777

2.2. Renterisico

Het is de bedoeling de nettovolatiliteit te beheren die kan worden te wegegebracht door renteschommelingen en door de economische waarde van het kapitaal van de aandeelhouders te vrijwaren. Zo zal Belfius Insurance geen enkele positie vrijwillig aanhouden die een hoog renterisico inhoudt.

Het meten van de rentegevoeligheid van de balans wordt beschouwd als het voornaamste meetinstrument van het renterisico. De gedeeltelijke en globale gevoeligheden van het renterisico per tijdsinterval blijven de voornaamste indicatoren die worden gehanteerd door het ALCo.

De limieten worden bepaald door het ALCo en in het kader van het activabeheer vertaald naar het Investment Framework.

De ALM-strategie werd herzien en heeft geleid tot een vermindering van het verschil in duration tussen activa en passiva.

2.3. Risico inzake aandelenmarkt en vastgoed

In de groep Belfius wordt de Value at Risk (VaR) gebruikt als methode om het prijsrisico te volgen (risico van aandelen en vastgoed). De VaR vertegenwoordigt het potentieel maximaal verlies op een portefeuille op een tijdsinterval met een bepaalde waarschijnlijkheid.

Om te kunnen zorgen voor een gediversifieerd beheer worden er eveneens globale en specifieke limieten vastgelegd in termen van diversificatie, concentratie en tegenpartijen, en daarna vertaald naar het Investment Framework.

3. Sensitiviteiten

Onderstaande tabel toont de impact van diverse gebeurtenissen op de beschikbare financiële middelen van Belfius Insurance (die worden gedefinieerd als de activa in reële waarde min de verplichtingen in reële waarde).

Impact op de beschikbare financiële middelen

Gebeurtenis (in miljoen EUR)	31/12/12	31/12/13
RENTERISICO		
Rentestijging met 100 bp	(157)	(110)
Rentedaling met 100 bp	109	85
AANDELENRISICO		
Daling aandelenprijzen met 25 %	(212)	(211)
VASTGOED		
Daling vastgoedprijzen met 25 %	(95)	(159)

4. Liquiditeitsrisico

Als verzekeringsmaatschappij heeft Belfius Insurance een beperkte financieringsbehoefte. De premies die door de verzekeringnemers betaald worden, worden op lange termijn belegd om het verzekerde kapitaal en de verbonden rente te garanderen op de vervaldag van het contract. Diverse indicatoren inzake de risicobereidheid en reglementaire vereisten, maken dat Belfius Insurance voortdurend voldoende liquide activa aanhoudt voor het dekken van zijn verbintenissen aan de passiefzijde.

Bovendien houdt Belfius Insurance een aanzienlijk bedrag aan in volgens de NBB beleenbare activa. De maatschappij belegt immers op zijn minst 40 % van zijn obligatieportefeuille in overheidsobligaties die kunnen worden gebruikt voor repo's in het kader van haar liquiditeitsbeheer.

De directie "investerings" is verantwoordelijk voor het liquiditeits- en thesauriebeheer. Daartoe baseert ze zich aan de ene kant op langetermijnprojecties van thesauriestromen van activa en passiva die gesimuleerd worden in normale omstandigheden of in stresssituaties, en aan de andere kant op projecties m.b.t. de thesauriebehoeften op drie maanden.

Merk op dat Belfius Insurance vlot heeft kunnen voldoen aan zijn verbintenissen ten aanzien van haar klanten tijdens de twee moeilijke periodes in oktober 2008 (crisis na de teloorgang van Lehman Brothers) en in oktober 2011 (ontmanteling van de groep Dexia). Tijdens die onzekere maanden noteerde Belfius Insurance een maximale afkooppiek van minder dan 1 % van de reserves per maand. Belfius Insurance neemt overigens specifieke maatregelen om de vervaldagen en de herbelegging van zijn verzekeringscontracten te beheren.

Onderstaande tabel toont de activa en de verplichtingen onderverdeeld in tijdsperiodes op basis van de resterende contractuele looptijd.

Resterende contractuele looptijd per 31/12/12

(in miljoen EUR)	Activa	Verplichtingen
< 1 jaar	1 692	1 877
1 < 5 jaar	4 767	5 907
5 jaar en +	14 410	11 150
Onbepaald	1 518	2 233
TOTAAL	22 388	21 167

Resterende contractuele looptijd per 31/12/13

(in miljoen EUR) ⁽¹⁾	Activa	Verplichtingen
< 1 jaar	2 391	1 549
1 < 5 jaar	2 671	4 973
5 jaar en +	15 088	10 065
Onbepaald	2 529	3 505
TOTAAL	22 679	20 092

(1) Belfius Insurance nv (inclusief tak 23).

De activa worden weergegeven in marktwaarde en houden geen rekening met nieuwe premie-inkomsten in het kader van de nieuwe productie.

Bij de verplichtingen werden de repo's in het vak "onbepaald" geplaatst. Ze werden opgemaakt in de veronderstelling dat een gedeelte van de contracten met herzienbare rentevoeten niet worden verlengd voor een periode van acht jaar. De toegepaste percentages zijn gebaseerd op de meest recente beschikbare statistieken.

Belfius Insurance beschikt over voldoende liquide obligaties. Bovendien kunnen ze momenteel met een meerwaarde te gelde worden gemaakt gelet op de lage rentestand.

Verzekeringsrisico

De verzekeringsrisico's vertegenwoordigen het potentiële verlies dat voortvloeit uit het afsluiten of onderschrijven van verzekeringcontracten. Ze worden verder dan ook "onderschrijvingsrisico's" genoemd.

1. Definitie

Bij Belfius Insurance wordt het onderschrijvingsrisico onderverdeeld in drie modules afhankelijk van het type van contract: Leven, Niet-Leven, Gezondheid. Elke categorie wordt vervolgens onderverdeeld in submodules die verband houden met de aard van de onderliggende activiteit.

1.1. Ontleding van het onderschrijvingsrisico Leven

Het onderschrijvingsrisico is onderverdeeld in zeven submodules die voldoen aan de vereisten van Solvency II.

- Het overlijdensrisico is het risico dat de sterfte toeneemt. Het geldt voor alle verbintenissen waarvoor de verwachte te betalen prestaties toenemen in geval van een stijging van de mortaliteit.
- Het langlevensrisico: dat is het tegengestelde van het overlijdensrisico; het geldt voor de contracten waarvoor een daling van de mortaliteit zou leiden tot een stijging van de verwachte betalingen (bv. pensioencontracten).
- Het morbiditeitsrisico (het ziektecijfer) of invaliditeit slaat op het risico op verlies of een nadelige evolutie van de verwachte prestaties, die te wijten zijn aan veranderingen met betrekking tot het niveau, de trend of de volatiliteit van de invaliditeitsgraad.
- Het afkooprisico inzake Leven wordt omschreven als het risico op verlies of toename van de prestaties dat te wijten is aan een verschil tussen de effectieve uitoefening van de contractuele opties van de verzekerde en de verwachte uitoefening. De term "opties" moet worden gezien in de ruime zin van het woord: de deelmodule omvat de opties inzake afkoop, opzegging en premiereductie, maar ook van uitbreiding van de waarborgen. Voor bepaalde contracten kan de uitoefening voordelig zijn voor de instelling, voor andere zal het leiden tot een verlies. Die deelmodule omvat daarom twee scenario's: één waarvoor de opties vaker dan verwacht zullen worden uitgeoefend dan voorzien, en een ander waarvoor dat minder het geval zal zijn.
- Het risico met betrekking tot de beheerskosten stemt overeen met het risico dat de beheerskosten hoger liggen dan verwacht of dat ze een hogere inflatie ondergaan dan verwacht.
- Het risico op een herziening geldt enkel voor de rente waarvan de bedragen in negatieve zin kunnen evolueren voor de verzekeraar als gevolg van een verandering van de wettelijke omgeving of de gezondheidstoestand van de verzekerde.
- Het catastroferisico is beperkt tot de contracten waarvoor een onmiddellijke en drastische stijging van de mortaliteit een stijging van de prestatie met zich zou brengen.

1.2. Ontleding van het onderschrijvingsrisico Niet-Leven

Het onderschrijvingsrisico Niet-Leven weerspiegelt het risico dat voortvloeit uit de verzekeringverbintenissen Niet-Leven, rekening houdend met de verzekerde waarborgen en de procedures die worden toegepast bij het uitoefenen van deze activiteit.

In die risicomodule zijn er drie submodules:

- het premierisico: het risico dat het bedrag van de ontvangen premies niet toereikend is voor het betalen van de schadegevallen die zich hebben voorgedaan tijdens de dekkingsperiode waarop de premies betrekking hebben;
- het reserverisico: het risico op verlies of een ongunstige wijziging van de waarde van de verzekeringverbintenissen, die voortvloeien uit schommelingen in de frequentie en de ernst van de gebeurtenissen, alsook in de datum en het bedrag van de uitbetalingen van de schadegevallen;
- het catastroferisico: het risico dat er zich een gebeurtenis van grote omvang voordoet die niet gedekt is door de twee voorgaande risico's.

1.3. Ontleding van het onderschrijvingsrisico Gezondheid

Dat risico omvat het onderschrijvingsrisico voor alle waarborgen gezondheid en arbeidsongevallen; het bestaat uit twee deelmodules: gezondheid met een technische basis die vergelijkbaar is met die van de verzekering Leven of Niet-Leven.

Het risico op een catastrofe komt integraal aan bod in de module Gezondheid door gebruik te maken van een eenvormige methodologie.

2. Beheer van het verzekeringsrisico

Het Risk and Underwriting Committee (RUC) geeft zijn advies over de strategie op het vlak van de onderschrijving en de reservering van de (her)verzekeringsmaatschappijen van Belfius Insurance en het beleid dat daaruit voortvloeit, in het bijzonder aangaande de volgende punten:

- soorten en kenmerken van de verzekeringsactiviteiten die Belfius Insurance bereid is om te beheren;
- selectiecriteria van de risico's die in overeenstemming zijn met de risicobereidheid;
- de manier waarop de effectieve onderschrijving wordt gevolgd;
- afstemming tussen, aan de ene kant, de geïnde verzekeringspremies en, aan de andere kant, de te betalen schadegevallen die bij de gedragen kosten worden geteld;
- identificatie van de risico's die voortvloeien uit de verbintenissen van Belfius Insurance, met inbegrip van de impliciete opties en het kapitaal dat wordt gewaarborgd door de verzekeringsproducten;
- het vormen van voorzieningen voor de schadegevallen.

De globaal bepaalde strategie wordt binnen de verschillende betrokken entiteiten concreet uitgewerkt en opgevolgd door de lokale verantwoordelijke personen.

Een van de methodes die gebruikt worden om het verzekeringsrisico te beperken is de herverzekering. De voornaamste bedoeling van een herverzekering is om de volatiliteit van de kapitaalbehoeften en de winsten, en dus de onzekerheid die verbonden is aan het risico in de waardering van de verzekeraar, terug te dringen.

De functies van de herverzekering zijn:

- capaciteit: dankzij de herverzekering is er voor de verzekeraars een grotere flexibiliteit mogelijk met betrekking tot de omvang, de soorten risico's en het activiteitsvolume dat ze op een veilige manier kunnen aanvaarden. Daardoor zijn de verzekeraars in staat nieuwe activiteiten uit te voeren of ze uit te breiden tijdens een korte periode;
- stabiliteit: dankzij gestructureerde herverzekeringsprogramma's kunnen de verzekeraars hun operationeel resultaat stabiliseren. De beperking van het volatiliteitsrisico maakt het mogelijk de behoeften inzake eigen vermogen en dus de solvabiliteitsmarge te vermindern;
- bescherming: de herverzekering zorgt voor een bescherming tegen gecumuleerde financiële verliezen die te wijten zijn aan een opeenvolging van gebeurtenissen (bijvoorbeeld slechte weersomstandigheden) of tegen significante financiële verliezen die het gevolg zijn van één enkele gebeurtenis;

- financiering: herverzekeren kan een alternatief zijn voor een kapitaalverhoging;
- expertise: de herverzekeraars verlenen bijstand aan de verzekeraars in hun expertisedomein. Het bevoegde personeel van de herverzekeringsmaatschappijen biedt zijn diensten aan bij het opstarten van bv. een nieuwe activiteit.

Onderstaande tabel geeft de hoogste retentie weer per risico en per gebeurtenis.

Productengamma 2013 (in EUR)	Hoogste retentie per risico	Hoogste retentie per gebeurtenis
Burgerlijke Aansprakelijkheid Auto	2 207 325	2 207 325
Casco	nihil	1 500 000
Brand	1 594 964	16 500 000
Burgerlijke Aansprakelijkheid Algemeen	1 103 663	1 103 663
Arbidsongevallen	591 292	591 292
Leven retail en Invaliditeit	230 000	750 000
Groepsverzekering overlijden	270 000	750 000
Groepsverzekering invaliditeit	100 000	750 000
Individuele ongevallenverzekering	250 000	250 000

Een herverzekeringscomité werd opgericht dat moet toezien op de adequate dekking van de verzekeringsrisico's van Belfius Insurance.

3. Sensitiviteiten

Onderschrijvingsrisico Leven: scenario dat overeenstemt met een daling van ⁽¹⁾	Impact op de beschikbare financiële middelen - 31/12/13 (in miljoen EUR)
5 % van de mortaliteit	9,3
10 % van de kosten	43,1
10 % van het afkooppercentage	(22,3)

(1) Impact voor Belfius Insurance nv.

Onderschrijvingsrisico Niet-Leven: scenario dat overeenstemt met ⁽¹⁾	Impact op het resultaat vóór belastingen - 31/12/13 (in miljoen EUR)
Een daling van 10 % van de administratieve kosten	4,7
Een verhoging van de schadelast met 5 % voor de schadegevallen die zich hebben voorgedaan	(16,0)

(1) Impact voor Belfius Insurance nv en Corona nv.

Belfius Insurance evalueert het effect van de sensitiviteiten op het economisch eigen vermogen. Ze slaan op de technische voorzieningen in marktwaarde. Gelet op de lage markttarieven is de waarde van de technische voorzieningen groter dan de afkoopwaarde, wat leidt tot een negatieve impact op het eigen vermogen in geval van een verlaging van het afkooppercentage. Een daling van het afkooppercentage heeft dan weer een negatieve impact op het economisch eigen vermogen.

Het verzekerd kapitaal bij overlijden is groter dan de technische voorzieningen tegen de reële waarde, wat leidt tot een positieve impact op het eigen vermogen bij een daling van de mortaliteit.

Een stijging van de kosten leidt noodzakelijkerwijze tot een verhoging van de reële waarde van de technische voorzieningen en tot een daling van het eigen vermogen.

Lagere administratieve kosten zorgen voor een hoger resultaat, terwijl een toename van de schadegevallen leidt tot een lager resultaat.

4. Evolutie van de schadegevallen

De schadedriehoek is de gebruikelijke methode voor het in kaart brengen van de schadebetalingen, die over meerdere jaren gespreid zijn. Op basis hiervan test de actuaaris onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen. Bij de verzekeringen Niet-Leven kan de verzekeraar doorgaans tussen de datum dat een schadegeval zich voordoet en de datum dat het volledig is afgehandeld, de exacte totale kostprijs van het schadegeval niet exact bepalen. Tijdens die periode legt de verzekeraar een reserve aan die gelijk is aan het geraamde bedrag aan toekomstige betalingen voor dit schadegeval.

Aangezien de reserve slechts een raming is, bestaat het risico dat het effectief betaald bedrag hoger ligt. Om het gelopen risico te beoordelen, is het noodzakelijk de schommeling van twee bedragen te analyseren:

1. de som van de betalingen die werden gedaan vóór die datum;
2. de reserve die op die datum is geboekt voor de toekomstige betalingen.

De som van die twee componenten wordt de totale schadelast genoemd.

Onderstaande tabel toont de evolutie sinds 2003 van de som op het einde van het jaar van de totale schadelast die zich heeft voorgedaan op jaarbasis.

SCHADELAST (EXCLUSIEF HERVERZEKERING EN INTERNE KOSTEN)

Afwikkelings- jaar	Voorvalsjaar										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Raming aan het einde van het voorvalsjaar	201 627	220 006	236 074	236 347	264 980	283 747	331 940	379 086	368 410	366 403	365 717
1	189 989	201 226	220 780	220 842	252 578	285 478	315 687	380 915	365 547	350 316	
2	182 447	192 969	211 463	212 356	238 903	276 021	303 138	379 076	355 180		
3	177 821	190 228	208 809	203 851	230 875	266 177	302 495	373 584			
4	175 828	186 994	202 227	203 874	227 911	266 535	300 257				
5	169 727	182 405	197 559	201 336	230 685	266 017					
6	166 230	180 903	194 354	201 281	228 322						
7	165 174	181 611	199 111	199 194							
8	163 969	181 985	196 897								
9	164 932	180 934									
10	163 939										

(in duizend EUR)											
Huidige raming	163 939	180 934	196 897	199 194	228 322	266 017	300 257	373 584	355 180	350 316	365 717
Cumulatieve betalingen	(147 745)	(161 917)	(174 275)	(167 471)	(193 386)	(214 858)	(251 231)	(277 106)	(263 485)	(234 168)	(149 944)
Huidige voorzieningen	16 194	19 017	22 622	31 723	34 936	51 159	49 025	96 477	91 695	116 148	215 773

(in duizend EUR)	
Voorzieningen (vanaf 2003)	744 768
Voorzieningen (tot 2003)	79 458
Interne kosten	30 305
Aangenomen zaken	12 165
TOTAAL	866 696⁽¹⁾

(1) Schadereserve 31/12/2013 - toelichting 9.3.

Operationeel risico

Het kader van het beheer van het operationeel risico berust op een sterke governance met duidelijk omschreven taken en verantwoordelijkheden: het directiecomité, dat wekelijks bijeenkomt, analyseert geregeld de evolutie van het risicoprofiel van de diverse activiteiten van Belfius Insurance en neemt de nodige beslissingen.

De verantwoordelijke van de operationele risico's vertaalt in detail het beleid dat werd goedgekeurd door het directiecomité in aanbevelingen voor de commerciële activiteiten. Hij zorgt voor het transversaal toezicht op de operationele incidenten en op de uitgevoerde analyses.

De managers van de diverse afdelingen zijn de hoofdverantwoordelijken voor het beheer van de operationele risico's (eerste verdedigingslijn). Voor hun activiteitsdomein stellen ze een correspondent aan voor de operationele risico's die de inzameling van risicogegevens coördineert en die voor de zelfevaluatie van de risico's en controles zorgt, met de steun van de functie voor het beheer van de operationele risico's.

1. Methodologie inzake het beheer van operationele risico's

1.1. Samenstellen van een overzicht

Het tot stand brengen van een overzicht van de operationele incidenten is cruciaal om te komen tot een beter begrip van het operationeel risico dat verbonden is aan elke activiteit en vormt een relevante informatiebron voor het management (bijvoorbeeld voor het geraamde jaarlijkse verlies). De grote operationele incidenten worden grondig onderzocht en krijgen een specifiek actieplan en een aangepaste follow-up.

1.2. Zelfevaluatie van de risico's en van de daaraan gekoppelde controles

Elk jaar vindt er voor de diverse activiteiten van Belfius Insurance een zelfevaluatie plaats van de risico's en de daaraan verbonden controles.

2. Frauderisico

Het frauderisico wordt in alle processen als aanvaardbaar ingeschaald, met een beperkt aantal specifieke aandachtspunten binnen bepaalde processen.

De fraudepolitiek wordt uitgewerkt en gecommuniceerd, zowel intern als naar het agentennet van DVV verzekeringen.

Voor het verzekeringsbankieren zijn er met Belfius Bank de nodige afspraken gemaakt inzake fraudepreventie binnen de bankkantoren. In de opleiding van beheerders en agenten wordt voldoende aandacht besteed aan fraudepreventie. De betrokken medewerkers hebben de opleiding "deontologische code" gevolgd en beschikken over richtlijnen en procedures rond fraudebehandeling en -preventie.

Er werden adequate e-mail-, antivirus- en internetbeveiligingssystemen geïnstalleerd om de frauderisico's in dit domein maximaal te beperken. Er werden diverse niveaus van volmachten en machtigingen ingesteld in het IT-systeem. Ook werden er preventieve en detectieve controles ingebouwd (automatisch en manueel) om ongeoorloofde betalingen te vermijden.

Aankopen gebeuren via de centrale aankoopdienst. Het toewijzen en uitbetalen van opdrachten gebeuren via een procedure met strikte scheiding tussen bestelling, goedkeuring en betaling.

Belfius Insurance beschikt over een aparte cel met gespecialiseerde inspecteurs voor fraudebestrijding in verband met de verzekeringsactiviteit.

3. HR-risico

Het algemeen en budgettair kader voor staffing wordt vastgelegd en goedgekeurd binnen de businessplanningsoefeningen en ingevuld via interne en externe medewerkers voor de diverse processen.

In dat verband wordt er een brede waaier aan externe en interne opleidingen aangeboden aan de medewerkers.

Elke medewerker heeft een taakstelling, waarbij de jaarlijkse functioneringsgesprekken bijdragen tot het uitwerken van de taken en verantwoordelijkheden van elkeen. Individuele follow-upgesprekken in de loop van het jaar zorgen voor bijsturing indien nodig.

4. Legal & Compliance risico

De relevante wetgeving wordt systematisch opgevolgd vanuit het Legal departement. De follow-up van de implementatie van nieuwe wettelijke ontwikkelingen gebeurt in zeer nauw overleg tussen Legal en de betrokken dienst(en). Bovendien geeft Legal advies over diverse juridische domeinen en rapporteert het geregeld aan het directiecomité over de evolutie van het juridisch risico bij Belfius Insurance.

Compliance zorgt samen met Legal voor de follow-up van de wetgeving in verband met de persoonlijke levenssfeer en voor het opstellen van de privacyclausules op de verzekeringsdocumenten en voor de wettelijk vereiste aangifte aan de privacycommissie van alle verwerkingen van persoonsgegevens door Belfius Insurance en door de agenten van DVV (in de toepassingen van Belfius Insurance).

Compliance vormt ten slotte samen met de afdeling Leven het acceptatiecomité om risicovolle transacties van klanten te beoordelen.

De gedragscode voor klachtenmanagement van Assuralia werd onderschreven door Belfius Insurance en is beschikbaar op het intranet. Conform die gedragscode gebeurt er een systematische rapportering van zowel de kwaliteit van de klachtenafhandeling als van de inhoud van de klachten.

5. Electronic data processing risico

De IT-organisatiestructuur is afgestemd op optimale dienstverlening dankzij de IT-accounts die het optimaal beheer mogelijk maken van alle bestaande applicaties alsook de ontwikkeling van nieuwe applicaties.

De IT-projectportfolio wordt aangestuurd via Portfolio & Project Management. Dit selectie- en rapporteringsproces beoogt een optimale toewijzing van de middelen aan strategische projecten, op basis van een aantal vastgelegde criteria.

De IT-omgeving voor de back office is sterk geautomatiseerd met afdoende applicatiecontroles. Er is een uitgebreid Access Management met aangepaste controlesystemen per platform. DIGIS (Global Imaging System) beoogt een gebruiksvriendelijke implementatie van de scanningtechnologie voor papieren documenten.

6. Risico voor de continuïteit van de activiteiten

De continuïteit van de activiteiten is van essentieel belang om garant te staan voor een tijdige levering van de producten en diensten van Belfius Insurance. Het gaat eveneens om een wettelijke, contractuele en reglementaire verplichting die moet aantonen dat Belfius Insurance in staat is de dienstverlening aan zijn klanten te waarborgen en de onderbreking van zijn werking in geval van een "ramp" tot een minimum te beperken.

Eenzelfde benadering wordt gebruikt binnen alle activiteitslijnen bij de uitbouw en het onderhouden van het continuïteitsplan van de activiteiten, in lijn met de aanpak die ook binnen Belfius Bank wordt gehanteerd.

Die voorziet in het ter beschikking stellen, naast de mogelijkheden inzake telewerk, van een aantal werkplekken op uitwijklocaties afhankelijk van de criticiteit van de verschillende activiteiten. De effectiviteit van het BCP-plan wordt regelmatig getest en de implementatie van eventuele actieplannen wordt opgevolgd.

De andere entiteiten van Belfius Insurance beschikken over hun eigen continuïteitsplan.

7. Outsourcing risico

Belfius Insurance maakt gebruik van verschillende externe partners voor bepaalde, voornamelijk technische, IT-activiteiten (zoals Innovative Solutions for Finance (ISFF) voor het beheer van de IT-infrastructuur, Hexaware voor bepaalde ontwikkelingen of andere externe leveranciers). Die samenwerking wordt continu opgevolgd, en actieplannen worden gedefinieerd en geïmplementeerd om aan eventuele aandachtspunten te werken.

Een belangrijk deel van de Anti-Money-Laundering monitoring werd uitbesteed aan Belfius Bank (Compliance). In dat verband werd een SLA ondertekend waarin alle werkvoorwaarden werden vastgelegd. Het samenwerkingsmodel met Dexia Asset Management werd ook bijgesteld in 2012. De rollen en verantwoordelijkheden van elke partij

staan beschreven in diverse overeenkomsten aangaande het discretionair beheer en de dienstverlening met betrekking tot het financieel beheer van de verzekeringsportefeuilles van Belfius Insurance en zijn dochterondernemingen.

Voor het beheer van financiële instrumenten ligt de definitieve beslissing bij het ALCo. De uitvoering van de instructies van het ALCo is in handen van Candriam⁽¹⁾ en wordt opgevolgd door het ALCo. Tijdens een tweewekelijkse ALCo-vergadering geeft Candriam⁽¹⁾ toelichting bij de status van de uitgevoerde orders.

Overige risico's

1. "Businessrisico"

Het "businessrisico", dat wordt omschreven als het risico op een lagere rentabiliteit van de diverse metiers van Belfius Insurance, staat centraal in het dagelijks beheer van de onderneming en van haar strategische oriëntaties.

De afdeling Strategische Planning en Controle is verantwoordelijk voor de consolidatie van alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de opvolging van de rentabiliteit en de globale prestatie van de onderneming via diverse indicatoren.

De aansturing van de toekomstige rentabiliteit is in handen van diverse comités en ligt uiteindelijk in handen van het directiecomité en de raad van bestuur. Die laatste bepalen welke strategische beslissingen moeten worden genomen om de verwachte rentabiliteit te bereiken en om te zorgen voor de concurrentiekracht van Belfius Insurance op lange termijn.

2. Strategisch risico

Het strategisch risico is de potentiële kostprijs van het verlies van bestaande klanten, of de kostprijs van de mogelijkheid dat potentiële klanten verloren gaan, als gevolg van externe veranderingen en ongunstige beslissingen, onvoldoende implementatie van de beslissingen of het gebrek aan reactiviteit gelet op de veranderingen van de business-omgeving.

De principes die ten grondslag liggen aan de maatregelen voor het beperken van het strategisch risico zijn de volgende:

- zich ervan vergewissen dat het strategisch risico van Belfius Insurance is afgestemd op zijn commerciële omgeving;
- afdoend reageren op de gewijzigde economische omgeving of op ontwikkelingsmogelijkheden;
- zich vergewissen van de correcte uitvoering van de beslissingen die werden genomen door de directie van Belfius Insurance en zijn entiteiten in de metiers/entiteiten.

Het strategisch risico wordt beheerd via een degelijk governance-systeem dat werd uitgewerkt bij Belfius Insurance en zijn entiteiten.

(1) Vroeger Dexia Asset Management.

3. Reputatierisico

Het reputatierisico is het potentieel waardeverlies voor Belfius Insurance dat voortvloeit uit de negatieve perceptie van de onderneming door de klanten, de tegenpartijen, de aandeelhouders, de beleggers, de toezichthouders en de andere stakeholders.

Belfius Insurance hecht veel belang aan de tevredenheid van zijn voornaamste stakeholders en organiseert dus geregeld tevredenheids-enquêtes bij de klanten en de werknemers. Het zijn belangrijke instrumenten voor het identificeren van een eventuele terugval van het vertrouwen bij de belangrijke stakeholders.

Het reputatierisico wordt beheerd d.m.v. corporate governance en de gelijke complianceregels bij Belfius Insurance. Het reputatierisico wordt beheerd door diverse afdelingen voor compliance, risicobeheer, juridische en fiscale aangelegenheden en communicatie.

Die sleutelactoren van de interne controle hebben een kader tot stand gebracht voor het beheer van de risico's en voor het beleid dat erop gericht is de potentiële impact van het reputatierisico te voorkomen, op te sporen en op te volgen in de domeinen waarvoor ze verantwoordelijk zijn. Elke tekortkoming die wordt vastgesteld, gaat vergezeld van een corrigerende maatregel.

4. Modelrisico

Bij Belfius Insurance wordt het modelrisico omschreven als het risico op een evaluatiefout die voortvloeit uit een methodologie die niet afdoend is, uit de onzekerheid omtrent de gegevens en/of uit het ongepast gebruik van modellen.

Net als elk ander risico wordt ook het modelrisico beheerd. De succesfactoren zijn:

- een goede ontwikkeling van het model door diverse experts (statistiek, finance en verzekering), in samenwerking met de diverse activiteitslijnen, die over uitgebreide ervaring beschikken in verband met de activiteit waarop de modellering wordt toegepast;
- met een duidelijke documentatie van de modellen kunnen de zwakke punten op eenvoudige wijze worden blootgelegd;
- een grondige back-testing;
- in de mate van het mogelijke een vergelijkende analyse;
- een kwaliteitscontrole van de gebruikte gegevens;
- een diepgaande interne validering op het ogenblik van de implementatie van het model en vervolgens tijdens de hele levensduur.

De afdeling Validation volgt de volledige levensduur van het model via een geregeld herhaalde evaluatie en een validering van het model zelf, zijn gegevens en zijn parameters. Het proces voor de interne goedkeuring omvat bovendien drie fasen: het opstellen van een verslag door de afdeling Validation, de validering door het VACI (Validation Committee Insurance) en de goedkeuring door het RPCI (Risk Policies Committee Insurance).

Beheer van het kapitaal

Prudentieel toezicht

Belfius Insurance rapporteert aan de toezichthouder NBB zowel op geconsolideerd als op statutair vlak. Voor de dochterondernemingen wordt statutair toezicht gehouden in de landen waar ze gevestigd zijn, zijnde België (Corona nv), Luxemburg (IWI, Belfius Re) en Ierland (Eurco Re).

Belfius Insurance rapporteert op kwartaalbasis aan de NBB over de solvabiliteitsmarge en de dekkingswaarden. Daarnaast wordt aan de NBB, in het kader van het prudentieel toezicht, op zeer gedetailleerde wijze informatie verstrekt over onder meer de strategie, het ALM-beleid en de toereikendheid van de technische reserves.

Belfius Insurance volgt nauwgezet de nieuwe EU-regelgeving omtrent de solvabiliteit van (her)verzekeraars (Solvency II) op en doet sinds 2006 mee aan de opgezette impactstudies. Hoewel de voorgestelde implementatierichtlijnen nog onderhevig zijn aan aanpassingen en de invoering uitgesteld is tot 2016, wordt hiermee al rekening gehouden voor het beheer van het kapitaal. Er wordt hierover ook informatie verstrekt aan de NBB.

Solvabiliteit

Onderstaande tabel verschaft een overzicht van het beschikbaar eigen vermogen en de solvabiliteitsvereiste per einde 2012 en 2013. De geconsolideerde solvabiliteitsratio neemt toe van 160 % in 2012 tot 185 % (voor dividenduitkering) in 2013. Het overschot bedraagt hierbij 714 miljoen EUR per einde 2013.

De kapitaalsplanning van Belfius Insurance voorziet in een autofinanciering van de groei waarbij als doelstelling een minimale solvabiliteitsratio van 150 % wordt beoogd zowel op statutair als geconsolideerd vlak. De raad van bestuur heeft besloten tot een dividenduitkering van 29 miljoen EUR. Rekening houdend met deze dividenduitkering bedraagt de geconsolideerde solvabiliteitsmarge einde 2013 nog 181 %.

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Totaal eigen vermogen opgenomen in de IFRS-balans ⁽¹⁾	1 554 070	1 600 987
Achtergestelde schulden die in aanmerking komen als solvabiliteitsbestanddeel	351 000	351 000
TOEPASSING VAN DE PRUDENTIËLE FILTERS	0	0
Immateriële vaste activa	(11 571)	(9 823)
Voorzieningen voor egalisatie en catastrofe	(32 705)	(36 507)
Voorzieningen voor renterisico's en toekomstige discretionaire winstdeling	237 033	236 668
Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen ⁽¹⁾	(739 401)	(573 361)
Overige ⁽¹⁾	7 822	(9 770)
Begrenzing uitgestelde belastingvorderingen (na toepassing van vorige prudentiële filters)	(7 249)	0
SOLVABILITEITSBESTANDELEN	1 358 999	1 559 193
SOLVABILITEITSVEREISTEN	849 011	844 974
SOLVABILITEITSOVERSCHOT	509 988	714 219
SOLVABILITEITSRATIO VOOR RESULTAATVERWERKING	160 %	185 %
Dividenduitkering	0	29 024
SOLVABILITEITSRATIO NA RESULTAATVERWERKING	160 %	181 %

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

1. Solvabiliteitsbestanddelen

Voor de bepaling van de solvabiliteitsbestanddelen wordt het totaal eigen vermogen onder IFRS als vertrekpunt genomen. Vervolgens worden overeenkomstig de solvabiliteitsreglementering, de achtergestelde schulden die in aanmerking komen als solvabiliteitsbestanddeel, toegevoegd en prudentiële filters toegepast. De toezichthouder acht het immers noodzakelijk dat er bepaalde correcties worden uitgevoerd om de op IFRS-jaarrekeningen gebaseerde berekening grotendeels te laten aansluiten bij de doelstellingen van het prudentieel toezicht op de verzekeringsondernemingen.

De belangrijkste prudentiële filters omvatten het volgende:

- de onder IFRS 4 (fase 1) niet weerhouden technische voorzieningen voor equalisatie en catastrofe worden overeenkomstig de solvabiliteitsregels opnieuw opgenomen en bijgevolg in mindering gebracht van de solvabiliteitsbestanddelen;
- bij de bepaling van de solvabiliteitsbestanddelen worden de niet-gerealiseerde resultaten erkend in het IFRS eigen vermogen geëlimineerd;
- de onder de technische voorzieningen opgenomen voorzieningen voor renterisico's en toekomstige discretionaire winstdeling worden in de mate dat de uitgevoerde toereikendheidstesten dit toelaten als solvabiliteitsbestanddelen (netto van uitgestelde belastingen) toegevoegd;
- onder "overige" worden onder meer de aanpassingen opgenomen voor IAS 19, evenals de aftrek van participaties in financiële instellingen; en
- de prudentiële filters voorzien dat uitgestelde belastingvorderingen maximaal voor 10 % van het eigen vermogen mogen toegewezen worden als vermogensbestanddeel. Door de belangrijke verliezen in 2011, waarop uitgestelde belastingvorderingen werden geactiveerd, was deze limiet overschreden. In 2012 en 2013 werden deze latenties afgebouwd waardoor de prudentiële filter einde 2013 niet meer van toepassing is.

2. Solvabiliteitsvereiste

De solvabiliteitsvereisten worden op geconsolideerde basis berekend volgens de prudentiële normen van Solvency I. De vereisten nemen gelijkmatig toe met de aangroei van de technische voorzieningen. De lichte daling van de solvabiliteitsvereisten tussen 2012 en 2013 is te verklaren door een verschuiving in de verkoop naar tak 23-verzekeringen waarvoor de kapitaalsvereisten lager zijn.

Geconsolideerde jaarrekening

Financiële situatie op 31 december 2013

Geconsolideerde balans	42
Geconsolideerde resultatenrekening	44
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	45
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	46
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	51
Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening	53
I. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening	53
II. Impact van de herziening van IAS 19	65
III. Belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring en lijst van de dochter- ondernemingen en geassocieerde deelnemingen van Belfius Insurance	66
IV. Segmentrapportering	69
V. Gebeurtenissen na balansdatum	70
VI. Gerechtelijke procedures	70
VII. Toelichtingen bij de activa van de geconsolideerde balans	71
VIII. Toelichtingen bij de verplichtingen van de geconsolideerde balans	82
IX. Toelichtingen met betrekking tot de verzekeringsactiviteiten	88
X. Andere toelichtingen bij de geconsolideerde balans	101
XI. Toelichtingen bij de geconsolideerde buitenbalansrubrieken	108
XII. Toelichtingen bij de geconsolideerde resultatenrekening	109
XIII. Toelichtingen met betrekking tot het risicobeheer	116
Verslag van de commissaris	132

Geconsolideerde balans

Activa					
(in duizend EUR)		Toelichting	01/01/12	31/12/12	31/12/13
I.	Financiële activa en overige beleggingen		22 489 696	25 758 448	25 356 609
1.	Leningen en voorschotten		3 148 180	7 383 429	7 655 371
1.1.	Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	7.1.	1 242 633	1 036 514	873 286
1.2.	Hypothecaire en andere leningen	7.2.	1 905 547	6 346 915	6 782 084
2.	Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	9.4.	3 132 392	3 458 524	3 647 131
3.	Voor verkoop beschikbare financiële activa	7.3.	15 909 403	14 497 325	13 522 638
4.	Vastgoedbeleggingen	7.5.	286 668	408 835	416 301
5.	Derivaten	10.1.	4 483	4	5 958
6.	Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	7.6.	8 570	10 331	109 211
II.	Materiële vaste activa voor eigen gebruik	7.7.	55 732	54 805	51 017
III.	Immateriële vaste activa en goodwill	7.8.	12 646	17 332	14 866
IV.	Belastingvorderingen ⁽¹⁾	10.2.	333 345	23 125	50 395
V.	Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten	7.9., 9.1., 9.2. & 9.3.	225 659	315 851	273 764
1.	Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	7.9., 9.1., 9.2. & 9.3.	84 708	100 455	98 817
2.	Deposito's en vorderingen uit hoofde van (her)verzekeringscontracten	7.9.	70 851	159 257	148 979
3.	Andere verzekeringsspecifieke activa	7.9.	70 100	56 138	25 968
VI.	Overige activa	7.10.	65 245	16 954	48 727
VII.	Activa aangehouden voor verkoop				
TOTAAL VAN DE ACTIVA⁽¹⁾			23 182 323	26 186 515	25 795 378

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

Voor een reconciliatie verwijzen we naar hoofdstuk II. Impact van de herziening van IAS 19.

Verplichtingen					
(in duizend EUR)		Toelichting	01/01/12	31/12/12	31/12/13
I.	Financiële verplichtingen		5 148 228	6 127 956	5 997 759
1.	Schulden aan kredietinstellingen	8.1.	1 555 532	2 232 931	1 925 074
2.	Deposito's van klanten	8.2.	59 481	31 669	13 483
3.	Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	9.5.	3 132 392	3 458 524	3 647 131
4.	Derivaten	10.1.	673	482	3 007
5.	Achtergestelde schulden	8.3.	400 150	404 350	409 064
II.	Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten	9.1.	17 066 805	17 881 247	17 645 141
	Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's	9.1., 9.2. & 9.3.	109 798	112 273	114 218
	Voorziening voor te betalen schaden	9.1., 9.2. & 9.3.	983 172	948 276	973 786
	Voorziening voor verzekering "Leven"	9.1. & 9.2.	15 875 386	16 547 374	16 395 344
	Voorziening voor discretionaire winstdeling	9.1. & 9.2.	75 876	250 082	130 360
	Andere technische voorzieningen	9.1., 9.2. & 9.3.	22 573	23 242	31 433
III.	Voorzieningen en andere verplichtingen ⁽¹⁾	8.4.	100 341	96 324	110 057
IV.	Belastingverplichtingen	10.2.	14 450	132 893	84 448
V.	Verplichtingen met betrekking tot (her)verzekeringscontracten	8.5.	180 732	302 590	222 398
VI.	Overige verplichtingen	8.6.	149 828	91 435	134 589
VII.	Verplichtingen vervat in groepen die worden afgestoten				
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN⁽¹⁾			22 660 384	24 632 446	24 194 391

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

Voor een reconciliatie verwijzen we naar hoofdstuk II. Impact van de herziening van IAS 19.

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Eigen vermogen					
(in duizend EUR)					
	Toelichting	01/01/12	31/12/12	31/12/13	
VIII.	Geplaatst kapitaal	10.4.	556 523	556 523	556 523
IX.	Uitgiftepremies		482 395	482 395	0
X.	Ingekochte eigen aandelen		0	0	0
XI.	Reserves en overgedragen resultaat ⁽¹⁾		84 263	(324 324)	243 176
XII.	Nettoresultaat van het boekjaar ⁽¹⁾		(404 235)	84 348	212 413
KERN EIGEN VERMOGEN⁽¹⁾			718 946	798 942	1 012 111
XIII.	Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen ⁽¹⁾		(211 809)	739 093	573 159
	1. Reserves voor verkoop beschikbare financiële activa		(125 071)	800 053	606 347
	2. "Bevroren" reëlewaardeaanpassing van geherclassificeerde financiële activa naar Leningen en Voorschotten		(95 260)	(71 552)	(45 002)
	3. Herwaardering pensioenregeling met een te bereiken doel ⁽¹⁾			3 823	4 602
	4. Discretionaire-winstdelingselement		63	0	0
	5. Overige reserves		8 459	6 770	7 213
EIGEN VERMOGEN VAN DE GROEP⁽¹⁾			507 137	1 538 035	1 585 271
XIV.	Minderheidsbelangen		14 801	16 035	15 716
TOTAAL EIGEN VERMOGEN⁽¹⁾			521 938	1 554 070	1 600 987
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN⁽¹⁾			23 182 323	26 186 515	25 795 378

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

Voor een reconciliatie verwijzen we naar hoofdstuk II. Impact van de herziening van IAS 19.

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde resultatenrekening

(in duizend EUR)	Toelichting	31/12/12	31/12/13
I. Technisch resultaat		(574 647)	(404 120)
Bruto verdiende premies	9.1., 9.2. & 9.3.	2 054 387	1 822 249
Schadelast en andere technische kosten	9.1., 9.2. & 9.3.	(2 329 359)	(1 866 397)
Acquisitiecommissielonen	9.1., 9.2. & 9.3.	(259 696)	(298 040)
Technisch resultaat uit afgestane herverzekering	9.1., 9.2. & 9.3.	(39 979)	(61 932)
II. Financieel resultaat		883 293	851 515
Renteopbrengsten en -kosten	12.1.	729 861	676 728
Dividenden	12.2.	45 982	44 488
Nettoresultaat uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	12.3.	2 663	2 367
Nettoresultaat uit financiële instrumenten geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	12.4.	2 011	2 242
Nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op financiële activa	12.5.	85 498	108 361
Overige financiële opbrengsten en -kosten	12.6.	17 278	17 330
III. Overige netto-inkomsten	12.7.	2 768	(1 658)
IV. Algemene beheers- en administratiekosten ⁽¹⁾		(187 063)	(219 391)
Personeelskosten ⁽¹⁾	12.8.	(107 262)	(105 161)
Algemene- en administratiekosten	12.9.	(72 357)	(106 941)
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa voor eigen gebruik	12.10.	(7 443)	(7 290)
V. Waardevermindering op leningen en voorschotten	12.11.	(13 040)	16 831
VI. Waardevermindering op immateriële en materiële vaste activa	12.12.		(4 658)
VII. Waardevermindering op goodwill			
VIII. Voorzieningen voor juridische geschillen	12.13.	0	0
NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN⁽¹⁾		111 311	238 519
IX. Belastingen ⁽¹⁾	12.14.	(25 851)	(26 027)
NETTORESULTAAT⁽¹⁾		85 460	212 492
NETTORESULTAAT⁽¹⁾		85 460	212 492
Toewijsbaar aan de minderheidsbelangen		1 112	79
Toewijsbaar aan de aandeelhouders ⁽¹⁾		84 348	212 413

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

(in duizend EUR)	31/12/12		
	Bedrag voor belasting	Belastings-(verlies) winst	Bedrag na belasting
NETTORESULTAAT OPGENOMEN IN DE RESULTATENREKENING⁽¹⁾	111 311	(25 851)	85 460
BESTANDELEN DIE NIET NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN			
Herwaardering pensioenregeling met een te bereiken doel ⁽¹⁾	5 773	(1 950)	3 823
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NOOIT NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN"	5 773	(1 950)	3 823
BESTANDELEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN			
Wijzigingen in reële waarde op voor verkoop beschikbare financiële activa	1 325 580	(399 955)	925 625
Wijzigingen in reële waarde op financiële activa die geherklasseerd werden van voor verkoop beschikbare financiële activa naar leningen en voorschotten	33 530	(9 768)	23 762
Winsten (verliezen) op kasstroomafdekkingen	(2 559)	870	(1 689)
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN"	1 356 551	(408 853)	947 698
GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	1 473 635	(436 655)	1 036 981
Toewijsbaar aan de minderheidsbelangen			1 668
Toewijsbaar aan de aandeelhouders			1 035 313

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

(in duizend EUR)	31/12/13		
	Bedrag voor belasting	Belastings-(verlies) winst	Bedrag na belasting
NETTORESULTAAT OPGENOMEN IN DE RESULTATENREKENING	238 519	(26 027)	212 492
BESTANDELEN DIE NIET NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN			
Herwaardering pensioenregeling met een te bereiken doel	1 198	(419)	779
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NOOIT NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN"	1 198	(419)	779
BESTANDELEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN			
Wijzigingen in reële waarde op voor verkoop beschikbare financiële activa	(286 152)	92 527	(193 626)
Wijzigingen in reële waarde op financiële activa die geherklasseerd werden van voor verkoop beschikbare financiële activa naar leningen en voorschotten	35 362	(8 790)	26 572
Winsten (verliezen) op kasstroomafdekkingen	(2 552)	868	(1 685)
Gecumuleerde omrekeningsverschillen	208	0	208
Winsten (verliezen) op afdekkingen van netto-investeringen	2 908	(989)	1 920
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN"	(250 226)	83 615	(166 611)
GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	(10 509)	57 170	46 660
Toewijsbaar aan de minderheidsbelangen			181
Toewijsbaar aan de aandeelhouders			46 479

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Kern eigen vermogen (in duizend EUR)	Geplaatst kapitaal	Uitgifte- premies	Reserves en overgedragen resultaat	Nettoresultaat van het boekjaar	Kern eigen vermogen
BEDRAG OP 1 JANUARI 2012⁽¹⁾	556 523	482 395	84 263	(404 235)	718 946
Wijzigingen tijdens het boekjaar					
Overboeking naar de reserves			(404 235)	404 235	0
Wijzigingen in de consolidatiekring			(58)		(58)
Overige			(4 294)		(4 294)
Nettoresultaat van het boekjaar ⁽¹⁾				84 348	84 348
BEDRAG OP 31 DECEMBER 2012	556 523	482 395	(324 324)	84 348	798 942

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen	Niet-gerealiseerde resultaten die naar winst en verlies kunnen overgeboekt worden					Niet-gerealiseerde resultaten die nooit naar winst en verlies kunnen overgeboekt worden	Groepsaandeel
	Reserves voor verkoop beschikbare financiële activa	“Bevroren” reëlewaarde-aanpassing van geherclassificeerde financiële activa naar Leningen en Voorshotten	Discretionaire winst-delings-element	Derivaten - Kasstroom-afdekkingen (CFH)	Gecumuleerde omrekeningsverschillen (GOV)		
(in duizend EUR)							
BEDRAG OP 1 JANUARI 2012⁽¹⁾	(125 071)	(95 260)	63	8 667	(208)	0	(211 809)
Wijzigingen tijdens het boekjaar							
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen - voor verkoop beschikbare financiële activa	1 072 259						1 072 259
Overboeking van de reserve beschikbaar voor verkoop naar resultaat ten gevolge van waardeverminderingen	32 673						32 673
Overboeking van de reserve beschikbaar voor verkoop naar resultaat ten gevolge van verkopen	(49 837)	11 340					(38 497)
Afschrijving van het nettobedrag van de reële waarde op de geherclassificeerde portefeuille in toepassing van IAS 39-gewijzigd		12 463					12 463
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen - kasstroomafdekkingen				(1 689)			(1 689)
Gecumuleerd effect van wijzigingen in boekhoudregels of correcties van fundamentele fouten ⁽¹⁾						3 823	3 823
Wijzigingen in consolidatiekring	(29)	(23)					(52)
Transfert naar “Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten ingevolge shadow accounting”	(129 942)	(72)	(63)				(130 077)
BEDRAG OP 31 DECEMBER 2012	800 053	(71 552)	0	6 978	(208)	3 823	739 094

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

Minderheidsbelangen

	Kern eigen vermogen	Niet- gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen	Minderheids- belangen
(in duizend EUR)			
BEDRAG OP 1 JANUARI 2012⁽¹⁾	15 257	(456)	14 801
Wijzigingen tijdens het boekjaar			
Dividenden	(278)		(278)
Nettoresultaat van het boekjaar	1 112		1 112
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen		493	493
Overboeking van de reserve beschikbaar voor verkoop naar resultaat ten gevolge van verkopen		(19)	(19)
Wijzigingen in de consolidatiekring	55	52	107
Afschrijving van het nettobedrag van de reële waarde op de geherclassificeerde portefeuille in toepassing van IAS 39-gewijzigd		30	30
Overige	(211)		(211)
BEDRAG OP 31 DECEMBER 2012	15 935	100	16 035

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

(in duizend EUR)

Kern eigen vermogen	798 942
Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen toe te kennen aan de aandeelhouders	739 094
Minderheidsbelangen	16 035
TOTAAL EIGEN VERMOGEN OP 31 DECEMBER 2012	1 554 071

Kern eigen vermogen

(in duizend EUR)

	Geplaatst kapitaal	Uitgifte- premies	Reserves en overgedragen resultaat	Nettoresultaat van het boekjaar	Kern eigen vermogen
BEDRAG OP 1 JANUARI 2013	556 523	482 395	(324 324)	84 348	798 942
Wijzigingen tijdens het boekjaar					
Overboeking naar de reserves		(482 395)	566 743	-84 348	0
Wijzigingen in de consolidatiekring			756		756
Nettoresultaat van het boekjaar				212 413	212 413
BEDRAG OP 31 DECEMBER 2013	556 523	0	243 176	212 413	1 012 111

Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen	Niet-gerealiseerde resultaten die naar winst en verlies kunnen overgeboekt worden				Niet-gerealiseerde resultaten die nooit naar winst en verlies kunnen overgeboekt worden	Groepsaandeel
	Reserves voor verkoop beschikbare financiële activa	“Bevroren” reëlewaarde-aanpassing van geherclassificeerde financiële activa naar Leningen en Voorzotten	Derivaten - Kasstroom-afdekkingen (CFH)	Gecumuleerde omrekeningsverschillen (GOV)	Herwaardering pensioenregeling met een te bereiken doel	
(in duizend EUR)						
BEDRAG OP 1 JANUARI 2013	800 053	(71 552)	6 978	(208)	3 823	739 094
Wijzigingen tijdens het boekjaar						
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen voor verkoop beschikbare financiële activa	(140 334)		1 920			(138 414)
Overboeking van de reserve beschikbaar voor verkoop naar resultaat ten gevolge van waardeverminderingen	1 783	1				1 783
Overboeking van de reserve beschikbaar voor verkoop naar resultaat ten gevolge van verkopen	(102 188)	20 569				(81 620)
Afschrijving van het netto-bedrag van de reële waarde op de geherclassificeerde portefeuille in toepassing van IAS 39-gewijzigd		6 085				6 085
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen - kasstroomafdekkingen			(1 685)			(1 685)
Omrekeningsverschillen	1 109			208		1 317
Transfert naar “Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten” ingevolge shadow accounting	45 924	(104)				45 820
Voorzieningen geboekt van/ naar eigen vermogen					779	779
BEDRAG OP 31 DECEMBER 2013	606 347	(45 002)	7 213	0	4 602	573 159

Minderheidsbelangen	Kern eigen vermogen	Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen	Minderheidsbelangen
(in duizend EUR)			
BEDRAG OP 1 JANUARI 2013	15 935	100	16 035
<i>Wijzigingen tijdens het boekjaar</i>			
Dividenden	(500)		(500)
Nettoresultaat van het boekjaar	79		79
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen		167	167
Overboeking van de reserve beschikbaar voor verkoop naar resultaat ten gevolge van verkopen		(205)	(205)
Overboeking van de reserve beschikbaar voor verkoop naar resultaat ten gevolge van waardeverminderingen		119	119
Afschrijving van het nettobedrag van de reële waarde op de geherclassificeerde portefeuille in toepassing van IAS 39-gewijzigd		21	21
BEDRAG OP 31 DECEMBER 2013	15 514	202	15 717

(in duizend EUR)	
Kern eigen vermogen	1 012 111
Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen toe te kennen aan de aandeelhouders	573 159
Minderheidsbelangen	15 717
TOTAAL EIGEN VERMOGEN OP 31 DECEMBER 2013	1 600 987

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
KASSTROOM UIT BEDRIJFSVERRICHTINGEN		
Nettoresultaat na belastingen ⁽¹⁾	85 460	212 492
Aanpassingen m.b.t.:		
Waardevermindering, afschrijving en overige waardecorrecties	14 239	20 232
Waardevermindering op obligaties, aandelen, leningen en overige activa	(823 461)	(34 254)
Nettoverliezen of (-opbrengsten) uit investeringen	79 559	(15 161)
Kosten wegens voorzieningen (voornamelijk voorzieningen verzekeringen)	586 507	208 096
Niet-gerealiseerde winsten of verliezen	(2 559)	(2 552)
Inkomsten uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	(2 663)	(2 367)
Dividenden uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	902	787
Uitgestelde belastingen ⁽¹⁾	21 602	8 213
Overige aanpassingen ⁽¹⁾	187	
Wijzigingen in bedrijfsactiva en -verplichtingen ⁽¹⁾	183 095	173 017
NETTOKASSTROOM UIT BEDRIJFSVERRICHTINGEN	142 869	568 503
KASSTROOM UIT INVESTERINGSVERRICHTINGEN		
Aankoop van vaste activa	(106 645)	(10 187)
Verkoop van vaste activa	325	2 371
Verwerving van niet-geconsolideerde aandelen	(409 959)	(508 937)
Verkoop van niet-geconsolideerde aandelen	398 853	345 488
Verwerven van dochterondernemingen en bedrijfsonderdelen	(10 906)	(5 018)
Verkoop van dochterondernemingen en bedrijfsonderdelen	883	
NETTOKASSTROOM UIT INVESTERINGSVERRICHTINGEN	(127 450)	(176 282)
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSVERRICHTINGEN		
Uitgifte van achtergestelde schulden	4 200	4 714
Betaalde dividenden	(4 778)	(500)
NETTOKASSTROOM UIT FINANCIERINGSVERRICHTINGEN	(578)	4 214
NETTOKASSTROOM	14 842	396 434
GELDMIDDELEN EN EQUIVALENTEN BIJ HET BEGIN VAN HET BOEKJAAR		
Kasstroom uit bedrijfsverrichtingen	142 869	568 503
Kasstroom uit investeringsverrichtingen	(127 450)	(176 282)
Kasstroom uit financieringsverrichtingen	(578)	4 214
Impact tengevolge wijzigingen van wisselkoersen en consolidatiekring op geldmiddelen en equivalenten	0	208
GELDMIDDELEN EN EQUIVALENTEN OP HET EINDE VAN HET BOEKJAAR	970 249	1 366 891

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

Indien voor verkoop beschikbare financiële activa een resterende looptijd tot eindvervaldag hebben van minder dan 90 dagen, worden deze eveneens beschouwd als geldmiddelen en equivalenten.

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

In het kasstroomoverzicht omvatten de geldmiddelen en equivalenten de volgende saldi met een resterende looptijd van minder dan 90 dagen:

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Kas	8	28
Tegoeden van kredietinstellingen	773 333	643 513
Voor verkoop beschikbare financiële activa	196 908	723 350
TOTAAL	970 249	1 366 891
BIJKOMENDE INFORMATIE		
Netto ontvangen premies	1 918 756	1 692 352
Netto uitbetaalde schades	(1 668 154)	(1 634 417)
Betaalde inkomstenbelasting	(7 490)	(19 389)
Ontvangen dividenden	46 884	45 274
Ontvangen interesten	845 020	742 519
Betaalde interesten	(39 016)	(23 275)

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

I. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening

Inhoudstafel

Grondslagen voor financiële verslaggeving

1. Algemeen	53
2. Consolidatie	54
3. Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen	55
4. Omrekening van vreemde valuta en transacties in vreemde valuta	55
5. Financiële activa en verplichtingen	55
6. Derivaten	57
7. Waardeverminderingen	57
8. Reële waarde van financiële instrumenten	58
9. Verzekeringscontracten	60
10. Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	61
11. Immateriële vaste activa	62
12. Goodwill	62
13. Andere activa	62
14. Leaseovereenkomsten	62
15. Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en effectenleningen	63
16. Uitgestelde belastingen	63
17. Personeelsbeloningen	63
18. Voorzieningen	64
19. Aandelenkapitaal	64

Grondslagen voor financiële verslaggeving

1. Algemeen

Het Koninklijk Besluit van 27 september 2009 op de geconsolideerde jaarrekening van de verzekeringsondernemingen en de herverzekeringsondernemingen stipuleert dat elke verzekeringsonderneming naar Belgisch recht die een moederonderneming is, een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening moet opstellen indien ze, alleen of gezamenlijk, één of meer dochterondernemingen naar Belgisch of buitenlands recht controleert.

Verder bepaalt het besluit dat de geconsolideerde jaarrekening moet opgesteld worden met toepassing van het geheel van de internationale boekhoudnormen vastgesteld door de International Accounting Standards Board die op de dag van de afsluiting van de balans aangenomen zijn door de Europese Commissie en dat de voorschriften op de

aan dit besluit onderworpen ondernemingen van toepassing zijn met ingang van het boekjaar dat aanvangt op of na 1 januari 2012.

De geconsolideerde jaarrekening, inclusief alle toelichtingen, werd op 27 maart 2014 goedgekeurd voor publicatie door de raad van bestuur van Belfius Insurance nv.

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd voor toepassing in de Europese Unie en die per 31 december 2013 door de Europese Commissie gepubliceerd en bekrachtigd waren.

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in de veronderstelling dat de continuïteit gewaarborgd is.

1.1. Boekhoudkundige ramingen en oordeelsvorming

Bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening dient het management gebruik te maken van inschattingen en veronderstellingen omtrent toekomstige evoluties. Hoewel het management van oordeel is dat het alle beschikbare informatie in overweging heeft genomen, zouden de werkelijke resultaten sterk kunnen afwijken van de inschattingen en veronderstellingen die vervat zijn in de huidige cijfers.

Oordeelsvorming gebeurt voornamelijk in de volgende domeinen:

- classificatie van financiële instrumenten in de overeenstemmende categorieën van waardering: "Leningen en voorschotten", "Aangehouden tot einde looptijd", "Beschikbaar voor verkoop", "Aangehouden voor handelsdoeleinden" en "Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening". De indeling is gebaseerd op de kenmerken van het instrument en de intentie van Belfius Insurance;
- bepaling of er al dan niet een actieve markt is gebaseerd op criteria zoals volume, daadwerkelijke handel, marktliquiditeit, spread tussen bied- en laatkoers voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde;
- bepaling van de reële waarde voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op basis van waarderingsmodellen;
- het correct aanwijzen van derivaten als afdekkingsinstrumenten;
- bestaan van verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden bij de opname van voorzieningen; en
- aanwijzingen voor specifieke waardeverminderingen.

Inschattingen worden voornamelijk in de volgende domeinen gemaakt:

- bepalen van het recupereerbare bedrag voor financiële activa die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan;
- bepalen van de gebruiksduur en de restwaarde van de eigendommen, machines en uitrusting, vastgoedbeleggingen en immateriële activa;

- bepalen van de marktwaardecorrecties teneinde rekening te houden met waarderings- en modelonzekerheden;
- bepalen van de verplichtingen van verzekeringscontracten;
- het meten van de afdekkingseffectiviteit in afdekkingstransacties;
- actuariële ramingen bij het bepalen van de verplichtingen voor personeelsvoordelen;
- raming van de toekomstige belastbare winst voor de boeking en de waardering van uitgestelde belastingvorderingen; en
- raming van het recupereerbare bedrag van de kasstroomgenererende eenheden voor de specifieke waardeverminderingen op goodwill.

1.2. Wijzigingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving

1.2.1. IASB- en IFRIC-teksten bekrachtigd door de EC en van toepassing vanaf 1 januari 2013

- Jaarlijkse verbetering aan IFRS (cyclus 2009-2011), bestaande uit een reeks aanpassingen die retroactief van toepassing zijn. De impact is beperkt voor Belfius Insurance.
- Herziening van IAS 19 "Personeelsbeloningen" vereist een retroactieve toepassing en wijzigt voornamelijk de opname en waardering van toegezegde pensioenplannen en verruimt de informatieverschaffing voor deze pensioenregelingen. Bovendien zal men niet langer de benadering via bandbreedte ("corridor") mogen gebruiken en zal het volledige bedrag van de actuariële winsten en verliezen rechtstreeks opgenomen worden in de "niet-gerealiseerde resultaten". De netto financieringskost op de netto toegezegde pensioenverplichtingen zal berekend worden op basis van een discountvoet die overeenkomt met het marktrendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Meer informatie omtrent de impact voor Belfius Insurance is beschikbaar verder in het jaarverslag.
- Aanpassing aan IAS 1 "Voorstelling van de niet-gerealiseerde resultaten" verduidelijkt de vereisten voor de presentatie van de staat van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten en voert een presentatie in van de niet-gerealiseerde resultaten op basis van de recycleerbaarheid naar de resultatenrekening.
- Aanpassing aan IFRS 7 "Financiële instrumenten: Informatieverschaffing - Saldering van financiële activa en verplichtingen" vereist bijkomende toelichtingen voor geboekte financiële instrumenten die gesaldeerd worden en voor geboekte financiële instrumenten die het voorwerp uitmaken van een in rechte afdwingbaar "master netting overeenkomst" of soortgelijke overeenkomsten zelfs wanneer ze niet gesaldeerd worden in overeenstemming met IAS 32. De aanpassing aan IFRS 7 is van kracht met retroactieve toepassing en verruimt de rapportering van financiële instrumenten.
- IFRS 13 "Waardering tegen reële waarde" beschrijft de manier waarop de bepaling van de reële waarde voor IFRS-doeleinden moet uitgevoerd worden en introduceert nieuwe en bijkomende vereisten met betrekking tot de informatieverstrekking. IFRS 13 is van kracht met prospectieve toepassing en heeft een beperkte impact op de manier waarop Belfius Insurance de reële waarde bepaalt.
- Aanpassing aan IAS 12 "Uitgestelde belastingen: inbaarheid van onderliggende activa" heeft geen impact aangezien de vastgoedbeleggingen gewaardeerd worden tegen kostprijs.

1.2.2. IASB- en IFRIC-teksten bekrachtigd door de EC en nog niet van toepassing

Bepaalde teksten zijn reeds bekrachtigd door de EC maar worden pas toegepast vanaf 1 januari 2014.

- Geconsolideerde jaarrekening, gezamenlijke overeenkomsten en informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten: Overgangsregelingen (aanpassingen aan IFRS 10, IFRS 11 en IFRS 12).
- Deze aanpassing vereenvoudigt de overgang en biedt een bijkomende vrijstelling van toelichtingen. Belfius Insurance zal de overgangsregeling evenals IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12, IAS 27 en IAS 28 toepassen vanaf 1 januari 2014.
- Aanpassing aan IAS 39 "Vernieuwing van afgeleide financiële instrumenten en behoud van hedge accounting". Deze aanpassing stipuleert dat hedge accounting niet dient stopgezet te worden indien een derivaat dat aangewezen werd als afdekkingsinstrument wordt vernieuwd en overgedragen aan een centrale tegenpartij als gevolg van wetten of reglementeringen, indien bepaalde criteria worden voldaan. Momenteel is dit niet van toepassing voor Belfius Insurance.
- Aanpassing aan IAS 36 "Informatieverschaffing met betrekking tot realiseerbare waarde van niet-financiële activa" behandelt de rapportering van de recupereerbare waarde voor activa die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan wanneer de recupereerbare waarde wordt bepaald op basis van de marktwaarde minus verkoopkosten. Ook hier wordt de impact als niet significant ingeschat.

2. Consolidatie

Overnames van bedrijven worden boekhoudkundig verwerkt volgens de overnamemethode in overeenstemming met IFRS 3 "Bedrijfscombinaties".

Dochterondernemingen zijn entiteiten waarin Belfius Insurance rechtstreeks of onrechtstreeks zeggenschap heeft over het financieel en operationeel beleid.

Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de feitelijke zeggenschap aan Belfius Insurance wordt overgedragen en worden niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle ophoudt te bestaan. Transacties tussen ondernemingen van Belfius Insurance (saldi en niet-gerealiseerde winsten en verliezen) worden geëlimineerd. Waar nodig, wordt het beleid inzake de financiële verslaggeving van de dochterondernemingen gewijzigd om de overeenstemming met het door Belfius Insurance toegepaste beleid te verzekeren.

Wijzigingen in de eigendomsbelangen die niet tot gevolg hebben dat men de zeggenschap over de dochterondernemingen verliest, worden verwerkt als eigenvermogenstransacties. De boekwaarden van de belangen van Belfius Insurance en van de minderheidsbelangen worden aangepast om de wijzigingen in hun relatieve belangen in de dochterondernemingen weer te geven. Elk eventueel verschil tussen het bedrag waarmee de minderheidsbelangen worden aangepast en de reële waarde van de betaalde of ontvangen vergoeding, wordt rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt. Wanneer Belfius Insurance de zeggenschap over een dochteronderneming verliest, wordt de winst of het verlies op de afstoting berekend als het verschil tussen:

- de som van de reële waarde van de ontvangen vergoeding en de reële waarde van elke aangehouden investering; en
- de vorige boekwaarden van de activa (met inbegrip van goodwill) en verplichtingen van de dochteronderneming en alle minderheidsbelangen.

Een joint venture is een contractuele afspraak waarbij twee of meer partijen een economische activiteit aangaan waarover ze gezamenlijk zeggenschap hebben. Joint ventures worden boekhoudkundig verwerkt volgens de methode van de vermogensmutatie.

Investeringen in geassocieerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen kostprijs en boekhoudkundig verwerkt volgens de methode van de vermogensmutatie. Geassocieerde deelnemingen zijn investeringen waarin Belfius Insurance invloed van betekenis heeft maar waarover het geen zeggenschap uitoefent. In het algemeen is dit het geval wanneer Belfius Insurance tussen 20 % en 50 % van de stemrechten bezit. De participatie in het nettoresultaat van het jaar wordt geboekt als opbrengsten/kosten uit geassocieerde deelnemingen terwijl het aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van geassocieerde deelnemingen wordt opgenomen op een aparte lijn in de niet-gerealiseerde resultaten.

Winsten en verliezen op transacties tussen Belfius Insurance en haar volgens de methode van de vermogensmutatie verwerkte investeringen worden geëlimineerd ten bedrage van het belang van Belfius Insurance in de geassocieerde deelneming. De erkenning van verliezen van geassocieerde deelnemingen wordt stopgezet wanneer de boekwaarde van de investering de waarde nul bereikt, behalve wanneer Belfius Insurance wettelijke of feitelijke verplichtingen is aangegaan in naam van de geassocieerde deelneming. Waar nodig wordt het beleid inzake de financiële verslaggeving van de geassocieerde deelnemingen gewijzigd om de overeenstemming met het door Belfius Insurance toegepaste beleid te verzekeren.

3. Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Financiële activa en verplichtingen worden gecompenseerd (en bijgevolg wordt enkel het nettobedrag gerapporteerd) wanneer Belfius Insurance een wettelijk afdwingbaar compensatierecht heeft en wanneer het de intentie heeft hetzij tot een nettovereffening, hetzij het actief en de verplichting tegelijkertijd te gelde te maken.

4. Omrekening van vreemde valuta en transacties in vreemde valuta

4.1. Omrekening van vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening is uitgedrukt in euro, de functionele munt van de groep Belfius Insurance.

Bij consolidatie worden de resultatenrekeningen en de kasstroomoverzichten van buitenlandse entiteiten waarvan de functionele valuta verschillen van de presentatievaluta van Belfius Insurance, omgerekend in de presentatievaluta tegen de gemiddelde wisselkoersen van het jaar (jaarrapportering) of de periode (tussentijdse rapportering), en worden hun activa en verplichtingen omgerekend tegen de wisselkoersen die gelden aan het einde van, respectievelijk, het jaar of kwartaal.

Koersverschillen die ontstaan uit de omrekening van de netto-investering in buitenlandse dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen, entiteiten waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend en van leningen en andere valuta-instrumenten die als afdekkingen van dergelijke investeringen zijn aangewezen, worden geboekt als een cumulatief omrekeningsverschil binnen het eigen vermogen. Wanneer een buitenlandse entiteit wordt afgestoten, worden dergelijke valutakoersverschillen in de resultatenrekening geboekt als deel van de winst of het verlies op de verkoop.

4.2. Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden boekhoudkundig verwerkt aan de hand van de benaderende wisselkoers die geldt op de transactiedatum.

De uitstaande saldi in vreemde valuta voor monetaire rubrieken en niet-monetaire rubrieken die tegen reële waarde worden geboekt, worden op het einde van de periode of het jaar omgerekend tegen de wisselkoersen die gelden aan het einde van de periode of het jaar. Valutakoersverschillen van monetaire posten worden in de geconsolideerde resultatenrekening geboekt. Niet-monetaire rubrieken die tegen kostprijs worden geboekt, worden aan historische koersen omgerekend. Voor niet-monetaire posten die tegen reële waarde worden geboekt, volgen de valutakoersverschillen dezelfde boekhoudkundige verwerking als voor de aanpassingen naar reële waarde.

Valutakoersverschillen van monetaire posten worden in de geconsolideerde resultatenrekening geboekt.

5. Financiële activa en verplichtingen

Belfius Insurance boekt de financiële instrumenten op zijn balans wanneer het partij wordt in de contractuele bepalingen van het instrument.

Aankoop- en verkoopverrichtingen van financiële activa die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld, worden verwerkt op de afwikkelingsdatum. Derivaten, aangehouden voor handelsdoeleinden of aangewezen als afdekkingsinstrument, worden verwerkt op transactiedatum.

De financiële activa en verplichtingen worden, in overeenstemming met IAS 39, onderverdeeld in volgende categorieën:

5.1. Leningen en voorschotten

Deze categorie omvat alle niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen die niet op een actieve markt zijn genoteerd, met uitzondering van de leningen en voorschotten die:

- geclassificeerd worden als aangehouden voor handelsdoeleinden of bij eerste opname als gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening;
- bij eerste opname worden aangemerkt als beschikbaar voor verkoop.

Rentedragende leningen en voorschotten worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs, na aftrek van een eventuele specifieke waardevermindering. De rente wordt berekend op basis van de effectieve-rentemethode en geboekt onder "Renteopbrengsten".

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de verwachte stroom van toekomstige geldbetalingen of -ontvangsten tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument, of, indien relevant, een kortere periode, exact verdisconteert tot de nettoboekwaarde van het financiële actief.

5.2. Tot einde looptijd aangehouden beleggingen

Rentedragende financiële activa met een vaste looptijd en genoteerd op een actieve markt worden geclassificeerd als aangehouden tot einde looptijd wanneer het management zowel de intentie heeft als in staat is om de activa tot het einde van de looptijd aan te houden.

Deze rentedragende financiële activa worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs, na aftrek van een eventuele specifieke waardevermindering. De rente wordt geboekt op basis van de effectieve-rentemethode en gerapporteerd als "Renteopbrengsten".

Belfius Insurance houdt momenteel geen activa aan die behoren tot deze categorie.

5.3. Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening

5.3.1. Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden

Voor handelsdoeleinden aangehouden leningen en effecten zijn financiële activa die zijn verworven met als doel winst te boeken uit koersschommelingen op korte termijn of uit handelsmarges, of zijn effecten die werden opgenomen in een portefeuille waarbij sprake is van een patroon van winstneming op korte termijn. Voor handelsdoeleinden aangehouden effecten worden bij de eerste opname geboekt tegen reële waarde en worden daarna tegen reële waarde geherwaardeerd. Alle daarmee verband houdende gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten en verliezen worden opgenomen in de rubriek "Nettoresultaat uit financiële instrumenten geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening". De renteopbrengsten worden geboekt op basis van de methode van de effectieve rentevoet en opgenomen onder de "Renteopbrengsten". De ontvangen dividenden worden geboekt onder "Dividenden".

Belfius Insurance houdt momenteel geen activa aan die behoren tot deze categorie.

5.3.2. Leningen en effecten aangewezen als geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening

Deze categorie bevat de financiële activa (of een groep van financiële instrumenten) die vanaf de eerste opname worden aangemerkt als "Geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening". Classificatie in deze categorie is mogelijk indien:

- een dergelijke vermelding een eventuele inconsequentie in de waardering of erkenning wegwerkt of aanzienlijk verkleint;
- een groep van financiële activa (en/of financiële verplichtingen) wordt beheerd en de performantie ervan wordt gewaardeerd tegen reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerd risicobeheer of beleggingsstrategie; en
- wanneer het instrument een in het contract besloten derivaat bevat dat niet in nauw verband staat met de karakteristieken van het basiscontract.

Belfius Insurance neemt in deze rubriek voornamelijk activa en verplichtingen van aan een beleggingsfonds gekoppelde contracten (unit-linked contracten zoals bijvoorbeeld tak 23-verzekeringen) op.

De aanpassing in de reële waarde (dirty price) wordt geboekt in de post "Nettoresultaat uit financiële instrumenten geboekt tegen reële waarde via de resultatenrekening".

5.4. Financiële activa beschikbaar voor verkoop

Financiële activa die bedoeld zijn om voor onbepaalde duur te worden aangehouden, maar die kunnen worden verkocht naar aanleiding van een behoefte aan liquide middelen of naar aanleiding van wijzigingen in rentevoeten, wisselkoersen of aandelenkoersen, worden geclassificeerd als "Beschikbaar voor verkoop".

Deze financiële activa worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten). De rente wordt op basis van de effectieve-rentemethode geboekt binnen "Renteopbrengsten". Dividenden op eigenvermogensinstrumenten worden geboekt binnen "Dividenden".

Voor verkoop beschikbare financiële activa worden na de eerste opname geherwaardeerd tegen reële waarde. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit wijzigingen in de reële waarde van financiële activa die zijn opgenomen als "Voor verkoop beschikbaar", worden geboekt bij het eigen vermogen als "Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen". Wanneer effecten worden verkocht, worden de daarmee verband houdende gecumuleerde aanpassingen in reële waarde in de resultatenrekening opgenomen als "Nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op financiële activa".

5.5. Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening

5.5.1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen volgen dezelfde boekhoudkundige verwerking als deze die gelden voor "Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden".

Belfius Insurance houdt momenteel geen financiële verplichtingen aan die behoren tot deze categorie.

5.5.2. Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening

Voor de waardering na de eerste opname volgen deze financiële verplichtingen dezelfde boekhoudkundige verwerkingsprincipes als deze die eerder werden beschreven onder "Leningen en effecten geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening".

5.6. Overige financiële verplichtingen

Deze categorie bevat alle andere niet-afgeleide financiële schulden die niet worden toegewezen aan een van de vorige categorieën. Deze verplichtingen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de opbrengst uit hun uitgifte, na aftrek van de transactiekosten. Daarna worden deze financiële verplichtingen geboekt tegen geamortiseerde kostprijs. Het verschil tussen de initiële boekwaarde en de aflossingswaarde wordt geboekt in de resultatenrekening over de looptijd van de ontleningen volgens de effectieve-rentemethode.

6. Derivaten

6.1. Derivaten – Aangehouden voor handelsdoeleinden

Als een derivaat niet aangewezen is als afdekkingsinstrument, wordt het geacht voor handelsdoeleinden te worden aangehouden. Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden worden gewaardeerd tegen reële waarde, berekend op basis van genoteerde marktprijzen, verdisconteerde kasstroom- of waarderingsmodellen. Alle wijzigingen in de reële waarde worden geboekt in de resultatenrekening.

De renteresultaten van derivaten waarbij er geen economische link is met het renteresultaat van een gerelateerd balanselement worden in het "Nettoresultaat uit financiële instrumenten geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening" geboekt.

Derivaten worden als activa geboekt wanneer de reële waarde positief is en als verplichting wanneer de reële waarde negatief is.

Derivaten die besloten zijn in andere financiële contracten worden afgescheiden van het contract en behandeld als aparte derivaten:

- als hun risico's en kenmerken niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract; en
- als het hybride contract niet tegen de reële waarde wordt geboekt met verwerking van niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden in de resultatenrekening.

6.2. Derivaten als afdekkingsinstrumenten

Derivaten als afdekkingsinstrumenten worden ingedeeld in de volgende categorieën:

- een afdekking van het risico van verandering in de reële waarde van een opgenomen actief of verplichting of van een niet-opgenomen vaststaande toezegging (reële waardeafdekking); of
- een afdekking van de mogelijke variabiliteit van kasstromen verbonden met een opgenomen actief, opgenomen verplichting of een zeer waarschijnlijk verwachte transactie (kasstroomafdekking); of
- een afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit.

Derivaten mogen als afdekkingsinstrumenten worden beschouwd indien volgende criteria vervuld zijn:

- het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, -strategie en -relatie moeten formeel worden gedocumenteerd voordat "hedge accounting" wordt toegepast;
- de afdekking moet worden gedocumenteerd, waaruit moet blijken dat ze naar alle verwachting zeer effectief (binnen een bandbreedte van 80 tot 125 %) zal zijn in het compenseren van veranderingen in de reële waarde of kasstromen die zijn toe te rekenen aan het afgedekte risico in de afgedekte positie gedurende de gehele verslagperiode; en
- de afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

Veranderingen in de reële waarde van derivaten die zijn bestemd tot en in aanmerking komen als reële waardeafdekkingen worden in de resultatenrekening geboekt, samen met de overeenkomstige verandering in de reële waarde van de afgedekte activa of verplichtingen die aan dat specifieke afgedekte risico kunnen worden toegerekend. De renteresultaten worden opgenomen in de lijn "Renteopbrengsten en -kosten".

Als de afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor een reële waardeafdekking, wordt de aanpassing van de boekwaarde van een afgedekt rentedragend financieel instrument afgeschreven via de resultatenrekening over de resterende looptijd van de afgedekte positie (of die van het afdekkingsinstrument als die korter is), via een aanpassing van de effectieve rentevoet van het afgedekte instrument.

Het effectieve deel van de veranderingen in de reële waarde van derivaten die zijn aangewezen en in aanmerking komen als kasstroomafdekkingen worden in de "Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen" geboekt. Het niet-effectieve deel van de veranderingen in de reële waarde van het afdekkingsinstrument wordt in de resultatenrekening geboekt. In het eigen vermogen uitgestelde bedragen worden overgedragen naar de resultatenrekening en geclassificeerd als opbrengsten of kosten in de perioden waarin de afgedekte verwachte toekomstige transactie de resultatenrekening beïnvloedt.

7. Waardeverminderingen

Specifieke waardeverminderingen worden geregistreerd wanneer er objectief bewijs bestaat dat een financieel actief of een geheel van financiële activa in waarde is afgenomen als gevolg van één of meer gebeurtenissen die zich voordoen na de initiële erkenning en die duiden op een daling van de verwachte kasstromen en waarvoor de impact op de geraamde toekomstige kasstromen op een betrouwbare wijze kan geraamd worden.

7.1. Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Belfius Insurance oordeelt eerst of er voor de financiële activa afzonderlijk een objectief bewijs van waardevermindering bestaat. Als dat bewijs niet bestaat, worden de financiële activa opgenomen in een groep van financiële activa met vergelijkbare kredietrisico kenmerken en gezamenlijk beoordeeld op waardevermindering.

7.1.1. Bepaling van de waardevermindering

- Specifieke waardeverminderingen – Als er een objectief bewijs van waardevermindering bestaat voor leningen of andere voorschotten of financiële activa die zijn geclassificeerd als aangehouden tot einde looptijd, wordt het bedrag van de waardevermindering voor specifiek geïdentificeerde activa berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde, zijnde de contante waarde van de verwachte kasstromen, inclusief de realiseerbare waarde van waarborgen en zekerheden, die wordt verdisconteerd op basis van de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financiële instrument (behalve voor geherclassificeerde activa, zie hierna). Activa met kleine saldi en met vergelijkbare risico kenmerken volgen de hierna beschreven principes.

- Collectieve waardeverminderingen – Collectieve waardeverminderingen omvatten “opgelopen, maar nog niet gerapporteerde verliezen” op segmenten (portefeuilles) waarvoor objectieve bewijzen van waardevermindering bestaan. Belfius Insurance raamt deze waardeverminderingen op basis van in het verleden vastgestelde patronen van verliezen en de aan de kredietnemers toegekende kredietratings die het huidige economische klimaat waarin de kredietnemers actief zijn, weerspiegelen.

7.1.2. Boekhoudkundige verwerking van de waardevermindering

Veranderingen in het bedrag van waardeverminderingen worden in de resultatenrekening geboekt en gerapporteerd als “Waardevermindering op leningen en voorschotten”. De waardeverminderingen worden teruggenomen via de resultatenrekening als de toename in verwachte kasstromen objectief verband houdt met een gebeurtenis die plaatsvond nadat de waardevermindering werd geboekt.

7.2. Geherclassificeerde financiële activa

Financiële activa die oorspronkelijk geclassificeerd werden als aangehouden voor handelsdoeleinden of beschikbaar voor verkoop kunnen, in uitzonderlijke omstandigheden, geherclassificeerd worden als aangehouden tot einde looptijd of leningen en voorschotten. In zulke omstandigheden wordt de reële waarde op datum van overdracht de nieuwe afgeschreven kostprijs van die financiële activa. Een eventuele aanpassing van de reële waarde die voordien is geboekt onder “Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen”, wordt bevroren en afgeschreven over de resterende looptijd van het instrument. Wat de berekening van de waardevermindering betreft, gelden voor geherclassificeerde financiële activa dezelfde schattingen, oordeelsvormingen en verwerkingsprincipes als financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er een objectief bewijs van waardevermindering aanwezig is voor de geherclassificeerde financiële activa, wordt het bedrag van de waardevermindering berekend als het verschil tussen de nettoboekwaarde van het actief en de netto actuele waarde van de verwachte kasstromen, verdisconteerd tegen het herberekende effectieve rendement op het ogenblik van de herclassificatie. Een eventueel niet-afgeschreven deel van de bevroren voor verkoop beschikbare reserve wordt hernomen in de resultatenrekening en gerapporteerd onder de rubriek “Waardevermindering op leningen en voorschotten” als deel van de waardevermindering.

7.3. Voor verkoop beschikbare financiële activa

Waardeverminderingen op voor verkoop beschikbare financiële activa worden geregistreerd op individuele basis indien er een objectief bewijs van waardevermindering bestaat als gevolg van één of meer gebeurtenissen die plaatsvinden na de initiële erkenning.

7.3.1. Bepaling van de waardevermindering

- Aandelen – Voor aandelen die genoteerd zijn op een actieve markt, worden waardeverminderingen geregistreerd wanneer objectieve bewijzen voorhanden zijn. Deze objectieve bewijzen zijn een belangrijke daling van de beurskoers met meer dan 40 % op de datum van verslaggevingen of een langdurige daling (3 jaar). Bovendien kan het management beslissen om waardeverminderingen te registreren wanneer er andere objectieve indicaties voorhanden zijn.

Voor niet-genoteerde aandelen wordt tevens een waardevermindering geregistreerd indien er objectieve aanwijzingen zijn, zoals onder meer aanzienlijke financiële problemen van de emittenten en waarschijnlijkheid van faillissement.

- Rentedragende financiële instrumenten – Bij rentedragende financiële instrumenten wordt de waardevermindering geïnitieerd op basis van dezelfde financiële criteria die worden toegepast op individueel in waarde verminderde financiële activa die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (objectief bewijs).

7.3.2. Boekhoudkundige verwerking van de waardevermindering

Wanneer een voor verkoop beschikbaar financieel actief een specifieke waardevermindering ondergaat, wordt het niet-gerealiseerd resultaat erkend in het eigen vermogen overgeheveld naar de resultatenrekening in de rubriek “Nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op investeringen”. In deze rubriek worden ook de specifieke waardeverminderingen geboekt voor aandelen.

Wanneer een waardevermindering werd geregistreerd voor rentedragende financiële instrumenten, worden latere dalingen in reële waarde eveneens geboekt in deze rubriek. Bij aandelen worden alle latere dalingen in reële waarde als waardevermindering aanzien en tevens in deze rubriek opgenomen.

De waardeverminderingen op rentedragende financiële instrumenten worden teruggenomen via de resultatenrekening als de toename in verwachte kasstromen objectief verband houdt met een gebeurtenis die plaatsvond nadat de waardevermindering werd geboekt. Waardeverminderingen op aandelen kunnen niet in de resultatenrekening worden teruggenomen wanneer de reële waarde zich later herstelt. In dat en alle andere dan hierboven beschreven situaties, worden wijzigingen in reële waarde geboekt in de rubriek “Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen”.

8. Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum.

De op een georganiseerde markt (zoals een erkende effectenbeurs) genoteerde marktprijzen moeten worden gehanteerd als reële waarde, omdat ze het beste bewijs vormen van de reële waarde van een financieel instrument. Niet voor alle van de door Belfius Insurance aangehouden financiële activa en uitgegeven verplichtingen zijn er echter genoteerde marktprijzen beschikbaar.

Als een financieel instrument niet wordt verhandeld op een actieve markt, zal Belfius Insurance een beroep doen op waarderingsmodellen. Een waarderingsmodel geeft de transactieprijs weer op de datum van waardering in geval van een transactie tegen normale marktvoorwaarden en gemotiveerd door normale businessoverwegingen, d.i. de prijs die de houder van de financiële activa zou hebben ontvangen in een regelmatige transactie die geen gedwongen liquidatie of verkoop is.

Het waarderingsmodel houdt rekening met alle factoren die marktspe- lers in aanmerking nemen bij het bepalen van de prijs van de activa. Voor het meten van de reële waarde van een financieel instrument wordt rekening gehouden met de huidige marktomstandigheden. Voor zover waarneembare input beschikbaar is, moet die in het model wor- den opgenomen.

De benadering van Belfius Insurance voor de waardering van financiële instrumenten kan als volgt worden samengevat.

8.1. Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde (financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening, beschikbaar voor verkoop en derivaten)

8.1.1. Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde waarvoor genoteerde marktprijzen beschikbaar zijn (Niveau 1)

Als de markt actief is – dat wil zeggen dat de bied-laattiprijzen beschik- baar zijn en effectieve transacties vertegenwoordigen die werden af- gesloten tussen correct geïnformeerde en tot een transactie bereid zijnde tegenpartijen – verschaffen die marktprijzen het meest be- trouwbare bewijs van de reële waarde en worden ze daarom ook ge- bruikt voor waarderingsdoeleinden.

Het gebruik van marktprijzen die genoteerd worden op een actieve markt voor identieke instrumenten zonder aanpassingen, komt in aan- merking voor opname in Niveau 1 binnen de hiërarchie van de reële waarde in het kader van IFRS 13, in tegenstelling tot het gebruik van genoteerde prijzen op niet-actieve markten of het gebruik van geno- teerde spreads.

8.1.2. Financiële instrumenten die worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarvoor geen betrouwbare genoteerde marktprijzen voorhanden zijn en waarvoor de waarderingen worden verkregen via waarderings technieken (Niveau 2 – 3)

Financiële instrumenten waarvoor geen genoteerde marktprijzen op actieve markten voorhanden zijn, worden gewaardeerd met waarde- ringstechnieken. Het bepalen of er al dan niet een actieve markt be- staat, is gebaseerd op criteria zoals volume, daadwerkelijke handel, marktliquiditeit en de spread tussen bied- en laatkoers. De modellen die Belfius Insurance gebruikt, variëren van standaardmodellen tot in- tern ontwikkelde waarderingsmodellen. De beschikbaarheid van waar- neembare marktprijzen en inputparameters voor modellen vermindert de nood aan een oordeel van of een raming door het management als- ook de onzekerheid bij het bepalen van de reële waarden. De beschik- baarheid van waarneembare marktprijzen en inputparameters varieert afhankelijk van de producten en de markten en is onderhevig aan ver- anderingen die gerelateerd zijn aan specifieke gebeurtenissen en het algemeen klimaat op de financiële markten.

De waarderingsmodellen die gebruikmaken van significante niet-waar- neembare inputparameters vereisen meer beoordelingen en ramingen bij het bepalen van de reële waarde. Boordelingen en ramingen door het management zijn doorgaans vereist voor volgende factoren: het selecteren van een geschikt waarderingsmodel, het bepalen van de verwachte toekomstige kasstromen voor het financieel instrument dat

wordt gewaardeerd, het bepalen van de kans dat een tegenpartij in gebreke blijft, de vervroegde terugbetalingen en de selectie van de geschikte verdisconteringscurves.

Om opgenomen te worden in Niveau 2 dienen twee voorwaarden ver- vuld te zijn:

- het model moet succesvol gevalideerd worden door de afdeling die instaat voor de validatie; en
- de gegevens die Belfius Insurance verwerkt in zijn waarderings- modellen, zijn ofwel rechtstreeks waarneembare gegevens (prij- zen), ofwel onrechtstreeks waarneembare gegevens (spreads).

Metingen van de reële waarde die in aanzienlijke mate berusten op eigen ramingen, dienen te worden gerapporteerd onder Niveau 3.

Obligaties die verhandeld worden op niet-actieve markten, worden ge- waardeerd op basis van waarderings technieken. De waarderingsprijs bestaat uit een marktprijscomponent en een modelprijscomponent. Het gewicht dat wordt toegekend aan de modelprijscomponent berust op een beoordeling van de liquiditeit van de markt en/of op de speci- fieke obligatiekenmerken.

8.2. Financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (waarderingen tegen reële waarde in IFRS-toelichtingen)

De reële waarde van (hypotheaire) leningen en voorschotten wordt bepaald op basis van de volgende waarderingsprincipes:

- de boekwaarde van leningen en voorschotten die vervallen binnen twaalf maanden, wordt verondersteld hun reële waarde te benade- ren;
- voor obligaties aangehouden tot einde looptijd en leningen en voor- schotten sinds hun uitgifte, gebeurt de waardering zoals voor obli- gaties die worden ondergebracht in beschikbaar voor verkoop;
- de waardering houdt rekening met een rentecomponent en, indien mogelijk, een kredietrisicocomponent; en
- caps, floors en opties voor vervroegde terugbetaling worden mee in aanmerking genomen voor het bepalen van de reële waarde van de leningen en voorschotten.

Deze principes hebben tevens betrekking op financiële instrumenten die in het verleden werden geherclassificeerd van beschikbaar voor verkoop naar leningen en voorschotten. In antwoord op de financiële crisis vaardigde de IASB op 13 oktober 2008 een aanpassing uit van IAS 39 waarmee bepaalde illiquide financiële activa konden worden geherclassificeerd. Belfius Insurance besloot van die gelegenheid ge- bruik te maken voor het herclassificeren van activa waarvoor niet lan- ger een actieve markt of betrouwbare genoteerde prijzen beschikbaar waren.

Bij haar eerste toepassing van IFRS einde 2012 heeft Belfius Insurance ervoor gekozen om de boekwaarden die in het kader van de consolida- tie van de groep Belfius worden gehanteerd tevens toe te passen op het niveau van Belfius Insurance. Dit omvat tevens de toepassing in 2008 met betrekking tot de herclassificatie.

9. Verzekeringscontracten

9.1. Classificatie

IFRS 4 (fase 1) wordt toegepast voor alle contracten waarbij de verzekeraar een significant verzekeringsrisico aanvaardt door ermee akkoord te gaan de verzekeringnemer te vergoeden bij het voordoen van een welbepaalde onzekere toekomstige gebeurtenis (de verzekerde gebeurtenis). Herverzekeringscontracten die voldoen aan deze definitie en de beleggingscontracten met discretionaire winstdeling ("Discretionary Participation Feature" of DPF) vallen eveneens onder dit toepassingsgebied.

De regels voor deposit accounting gelden voor financiële instrumenten zonder discretionaire winstdeling en voor unit-linked (type tak 23) verzekeringscontracten. Dit betekent dat de depositocomponent en de verzekeringscomponent afzonderlijk worden gewaardeerd en gepresenteerd. Bij deposit accounting wordt dit deel van de premies net als de resulterende boeking van de verplichting niet opgenomen via de resultatenrekening. De verplichtingen zelf worden niet in de technische voorzieningen vermeld maar onder de financiële verplichtingen. Bijhorende beheerskosten en commissielonen worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Uitkeringen worden niet opgenomen in de winst- en verliesrekening maar resulteren in een verlaging van de verplichting. Voor de unit-linked (tak 23) contracten worden de depositocomponent en de overeenstemmende beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde met schommelingen in de winst- en verliesrekening. De reële waarde wordt bepaald door het aantal eenheden te vermenigvuldigen met de waarde van de eenheid die gebaseerd is op de reële waarde van de onderliggende beleggingen.

De groepsverzekeringen voor Belfius Insurance-medewerkers vallen niet onder IFRS 4 maar onder de waarderingregels van de pensioenregelingen.

9.2. Waardering

9.2.1. Toepassing van lokale boekhoudnormen

Overeenkomstig IFRS 4 (fase 1) worden de lokale boekhoudnormen gehanteerd voor de waardering van de (her)verzekeringscontracten die onder het hierboven beschreven toepassingsgebied vallen. Onder IFRS mogen geen voorzieningen voor egalisatie en catastrofe worden gevormd.

Voorziening voor niet-verdiende premies

De voorziening voor niet-verdiende premies wordt berekend volgens de pro rata temporis methode voor elke overeenkomst afzonderlijk op basis van de nettopremie. In de aangenomen herverzekering worden de reserves gevormd op basis van de gegevens overgemaakt door de cederende maatschappijen.

Voorziening voor te betalen schade

Het bedrag van de voorziening voor te betalen schade in de rechtstreekse zaken van de activiteiten Niet-Leven is gelijk aan de aan de begunstigden verschuldigde som, vermeerderd met de beheerskosten van de schadegevallen.

Voor de aangegeven schadegevallen wordt de voorziening voor te betalen schades in de rechtstreekse zaken van de activiteiten Niet-Leven

berekend dossier per dossier, inclusief de toekomstige regelingskosten of als afzonderlijke reserve voor een geheel van dossiers.

Wanneer een schadevergoeding in de vorm van periodieke betalingen dient te geschieden, worden de daartoe te reserveren bedragen op basis van actuariële methoden berekend.

Voor schadegevallen "claims incurred but not (entirely) reported" (IBN(E)R) op de balansdatum wordt een voorziening gevormd waarbij rekening wordt gehouden met de in het verleden opgedane ervaring wat het aantal en het bedrag van de na balansdatum aangemelde schadegevallen betreft. Tevens wordt rekening gehouden met uitzonderlijke gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan en worden op basis van wettelijke bepalingen ook aanvullende voorzieningen gevormd, zoals voor arbeidsongevallen.

Voorziening voor verzekering Leven

De voorziening voor verzekering Leven wordt berekend rekening houdend met de wettelijke bepalingen en de modaliteiten betreffende de levensverzekeringsactiviteit. Daarbij geldt het volgende:

- Waardering volgens de prospectieve methode: deze methode wordt toegepast voor de voorzieningen van klassieke tak 21-verzekeringen en de moderne tak 21-verzekeringen met gegarandeerde rente op toekomstige premies. De berekening is gesteund op de technische bepalingen van de contracten.
- Waardering volgens de retrospectieve methode: deze methode wordt toegepast voor de voorzieningen van de moderne tak 21-verzekeringen. De berekening is gesteund op de technische bepalingen van de contracten, zij het dan zonder rekening te houden met toekomstige stortingen.
- Voor de aangenomen zaken wordt voor elke overeenkomst afzonderlijk een voorziening geboekt op basis van de door de cedent meegedeelde informatie.
- Als aanvulling op de bovenstaande regels wordt er conform de wettelijke lokale bepalingen een aanvullende voorziening geboekt ten behoeve van het lage renterisico ("knipperlichtvoorzieningen").

Voorziening discretionaire winstdeling

Discretionaire winstdeling is een contractueel maar voorwaardelijk recht voor het ontvangen van aanvullende voordelen bovenop een gegarandeerd rendement. Belfius Insurance heeft gekozen om deze winstdeling afzonderlijk te presenteren tot op het moment dat de winstdeling na goedkeuring door de algemene vergadering effectief aan de individuele verzekeringscontracten wordt toegewezen. Vanaf dat moment maakt het deel uit van de voorzieningen voor verzekering Leven en is er een definitieve afstand door de verzekeringsonderneming aan de verzekeringnemer.

De voorziening voor discretionaire winstdeling omvat vooreerst de deelname in de winst van het afgesloten boekjaar die de verzekeringsonderneming, overeenkomstig haar winstdeelnemingsplan en na goedkeuring door de algemene vergadering die besluit over het afgelopen boekjaar, verwacht aan de verzekerden toe te kennen.

Daarnaast omvat de voorziening voor discretionaire winstdeling eveneens het overeenkomstig de lokale boekhoudnormen geboekte fonds voor toekomstige toewijzingen dat wordt verwerkt via de winst- en verliesrekening. Bij de dotatie en terugname van dit fonds houdt

Belfius Insurance rekening met gerealiseerde beleggingsresultaten en de door haar op rapporteringsdatum gemaakte inschatting van de voorwaardelijke toekomstige winstdeling. Op elke rapporteringsdatum wordt een nieuwe inschatting gemaakt en wordt rekening gehouden met de op dat moment geldende marktomstandigheden en haar financiële positie.

Indien de totale inschatting van de discretionaire winstdeling hoger is dan de som van de deelname in de winst van het afgesloten boekjaar en het fonds voor toekomstige toewijzingen zal dit tekort afzonderlijk binnen het eigen vermogen worden opgenomen door de afzondering van een gedeelte van de niet-gerealiseerde winsten op de voor verkoop beschikbare financiële activa portefeuille.

Herverzekeringsactiva

Er wordt een specifieke waardevermindering geregistreerd op herverzekeringsactiva indien:

- er objectieve bewijzen bestaan, ten gevolge van een gebeurtenis die zich voordeed na de aanvankelijke erkenning van het herverzekeringsactief, dat de cedent niet alle krachtens het contract aan hem verschuldigde bedragen zal ontvangen. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met de rating en solvabiliteit van de herverzekeraar; en
- die gebeurtenis een betrouwbare meetbare impact heeft op de bedragen die de cedent zal ontvangen van de herverzekeraar.

We verwijzen hierbij naar de regels inzake specifieke waardevermindering die hierop van toepassing zijn.

9.2.2. Shadow accounting

Belfius Insurance heeft ervoor gekozen om shadow accounting toe te passen om rekening te houden met verschillen in waarderingsgrondslagen tussen voor verkoop beschikbare financiële activa en technische voorzieningen. Indien de realisatie van onder het eigen vermogen opgenomen niet-gerealiseerde winsten van voor verkoop beschikbare financiële activa een invloed heeft op de waardering van de technische voorzieningen biedt shadow accounting een oplossing door het gedeeltelijk overboeken van niet-gerealiseerde beleggingsresultaten uit eigen vermogen naar de technische voorzieningen.

Vooreerst past Belfius Insurance shadow accounting toe indien de wettelijke of contractuele voorwaarden opgenomen in de verzekeringscontracten bepalen dat de realisatie van geboekte maar niet-gerealiseerde winsten op welbepaalde activa van de verzekeraar een rechtstreekse invloed heeft op de waardering van de overeenstemmende verzekerings- en beleggingscontracten met discretionaire deelneming (DPF). Deze toepassing komt voornamelijk voor bij verzekeringscontracten met administratief afzonderlijk beheerde gekantonnerde fondsen.

Daarnaast wordt tevens de noodzaak bepaald van een "shadow-loss"-aanpassing van de voor verkoop beschikbare activa die staan ten opzichte van technische voorzieningen. Hierbij wordt nagegaan dat een realisatie van deze beleggingen en een wederbelegging aan de op rapporteringsdatum marktconforme rendementen een invloed heeft op de waardering van de technische voorzieningen. Als hieruit blijkt dat de

vereiste technische voorzieningen hoger zijn, worden ten belope van dit tekort niet-gerealiseerde meerwaarden uit het eigen vermogen gehaald en rechtstreeks ondergebracht bij de technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten.

9.2.3. Toereikendheidstesten van de verplichtingen (Liability Adequacy Test – LAT)

Na het uitvoeren van voormelde shadow accounting voert Belfius Insurance toereikendheidstesten uit op haar technische voorzieningen. Als uit deze bijkomende testen blijkt dat het boekhoudkundig bedrag van de technische voorzieningen onvoldoende is ten opzichte van de actuele waarde van de geraamde toekomstige kasstromen, dan wordt voor dit tekort een bijkomende technische voorziening geboekt ten laste van de winst- en verliesrekening. De beoordeling van deze testen gebeurt afzonderlijk voor de technische voorzieningen Leven en de technische voorzieningen Niet-Leven.

Als een door de lokale overheid opgelegde toereikendheidstest van de levensverplichtingen beschikbaar is, zal daaruit reeds blijken dat de technische voorzieningen al dan niet toereikend zijn. Als deze test niet beschikbaar is zal een inschatting worden gemaakt van de verwachte kasstromen van de levensverzekeringen, rekening houdend met de assumpties zoals deze ook worden gebruikt voor andere modelleringsdoeleinden. Bij deze toereikendheidstesten wordt rekening gehouden met de in de contracten opgenomen garanties en opties. De huidige waarde van de kasstromen wordt bepaald aan de hand van een rentevoet die voornamelijk gebaseerd is op de effectieve rentevoet van de beleggingsportefeuille en de huidige marktvoorwaarden in geval van wederbelegging van op vervalddag komende beleggingen.

Voor Niet-Leven gaat de toereikendheidstest na of de voorziening voor niet-verdiende premies en de voorzieningen voor schadegevallen volstaan om de schadegevallen, die zich binnen de verzekerde periode van de contracten nog zullen voordoen en de reeds voorgedane schades, definitief af te handelen.

10. Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen

Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen worden opgenomen tegen kostprijs (inclusief direct toewijsbare kosten) na aftrek van de gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen. Vastgoedbeleggingen zijn eigendommen die worden aangehouden met het oog op het realiseren van huuropbrengsten of een stijging van de kapitaalwaarde. Voorts kan Belfius Insurance deels gebruikmaken van bepaalde vastgoedbeleggingen. Indien de delen "voor eigen gebruik" afzonderlijk kunnen worden verkocht of afzonderlijk in lease kunnen worden gegeven op grond van een financiële lease, worden die delen afzonderlijk geboekt. Als de delen "voor eigen gebruik" niet afzonderlijk kunnen worden verkocht, wordt de eigendom beschouwd als een vastgoedbelegging enkel en alleen als een onbelangrijk deel voor eigen gebruik wordt aangewend. De afschrijvingen van gebouwen en andere activa die in operationele lease werden gegeven, worden geboekt onder "Overige netto-inkomsten".

De afschrijvingen worden berekend met behulp van de lineaire afschrijvingsmethode om de kostprijs van dergelijke activa af te schrijven tot hun restwaarde over hun geschatte gebruiksduur. Hierbij wordt uitgegaan van de volgende gebruiksduur:

- gebouwen (inclusief aanschaffingskosten en niet-aftrekbare belastingen): 20 tot 50 jaar;
- computerapparatuur: 1 tot 6 jaar;
- verbeteringen aan geleasede activa, materieel en meubilair: 2 tot 12 jaar;
- voertuigen: 2 tot 5 jaar.

Terreinen worden gezien hun aard niet afgeschreven.

Materiële vaste activa worden getoetst op specifieke waardeverminderingen wanneer er aanwijzingen voor waardeverlies bestaan. Indien de boekwaarde van een actief groter is dan zijn geschatte realiseerbare waarde, wordt het actief afgeschreven tot zijn realiseerbare waarde. Na de opname van een specifiek waardeverminderingverlies dient de afschrijvingslast voor de toekomstige periode te worden aangepast om de aangepaste boekwaarde, verminderd met de eventuele restwaarde, systematisch over de resterende gebruiksduur te spreiden.

Winsten en verliezen op de vervreemding van materiële vaste activa worden bepaald op basis van hun boekwaarde en worden geboekt in "Nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op investeringen".

11. Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden, als de voorwaarden voor opname als actief zijn vervuld, opgenomen tegen kostprijs (inclusief direct toewijsbare kosten) na aftrek van de gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend met behulp van de lineaire afschrijvingsmethode om de kostprijs van dergelijke activa af te schrijven over hun geschatte gebruiksduur. Als algemene regel wordt uitgegaan van een gebruiksduur van 5 jaar.

De oprichtingskosten worden rechtstreeks ten laste genomen in het boekjaar van besteding.

Immateriële activa (andere dan goodwill) worden gecontroleerd op waardevermindering wanneer er een aanwijzing van waardeverlies bestaat. Indien de boekwaarde van een actiefwaarde groter is dan zijn geschatte realiseerbare waarde, wordt de actiefwaarde afgeschreven tot zijn realiseerbare waarde.

12. Goodwill

12.1. Waardering van goodwill

Goodwill is een actiefwaarde die de toekomstige economische voordelen vertegenwoordigt die ontstaan uit andere in een bedrijfscombinatie verworven activa die niet individueel worden geïdentificeerd en apart geboekt.

Goodwill wordt gewaardeerd als het verschil tussen

- de som van de overgedragen vergoeding, het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen onderneming en de reële waarde van het voordien aangehouden aandelenbelang van de overnemer in de overgenomen onderneming (eventueel); en
- de reële waarde op overnamedatum van de identificeerbare verworven activa en de verplichtingen.

Indien dit verschil na herbeoordeling negatief is ("negatieve goodwill"), wordt het onmiddellijk in de resultatenrekening geboekt als een winst uit een voordelige koop.

Veranderingen in het percentage van de participatie in volledig geconsolideerde bedrijven worden beschouwd als transacties met aandeelhouders. Bijgevolg vinden geen aanpassingen naar de reële waarde of aanpassingen van de goodwill plaats wanneer procentuele toenames of afnames plaatsvinden zonder verandering van de consolidatiemethode. Het verschil tussen de aan- of verkoopwaarde van een netto-actiefwaarde en de aankoop- of verkoopprijs wordt direct in het eigen vermogen geboekt.

12.2. Specifieke waardevermindering op goodwill

Goodwill wordt niet afgeschreven maar jaarlijks getest op eventuele waardeverminderingen. Daartoe wordt goodwill toegerekend aan kasstroomgenererende eenheden (of groepen van kasstroomgenererende eenheden).

Wanneer omstandigheden of gebeurtenissen aangeven dat er mogelijk onzekerheid bestaat over de boekwaarde, wordt op de goodwill een specifieke waardevermindering geboekt indien de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid of groep van kasstroomgenererende eenheden waaraan hij is toegerekend, lager ligt dan de boekwaarde.

De realiseerbare waarde is de hoogste van de reële waarde na aftrek van verkoopkosten en de gebruikswaarde. De gebruikswaarde is de som van de toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen worden afgeleid van een kasstroomgenererende eenheid.

De berekening van de gebruikswaarde moet ook de tijdswaarde van geld weerspiegelen (huidige risicovrije rente), gecorrigeerd met de prijs voor het dragen van de onzekerheid die inherent is aan het actief. Dit wordt weerspiegeld in de discontovoet.

13. Andere activa

De andere activa omvatten voornamelijk verworven opbrengsten (andere dan rente pro rata), vooruitbetalingen, operationele belastingen en andere handelsvorderingen. Ze omvatten ook activa verbonden aan verzekeringscontracten (aandeel van de herverzekeraar, te ontvangen verzekeringspremies enz.). Deze overige activa worden gewaardeerd overeenkomstig de geldende norm, na aftrek van een eventuele voorziening voor waardevermindering of op basis van een geldende norm. Fondsenbeleggingen worden geboekt in overeenstemming met de vereisten van IAS 19.

14. Leaseovereenkomsten

Financiële leasing is een leaseovereenkomst die nagenoeg alle aan de eigendom van een actiefwaarde verbonden risico's en voordelen overdraagt. Een operationele leasing is een leaseovereenkomst die geen financiële leasing is.

14.1. Belfius Insurance is de leasingnemer

Belfius Insurance sluit voornamelijk operationele leaseovereenkomsten af voor de huur van uitrusting of vastgoed. De in het kader van een leaseovereenkomst betaalde huurgelden worden lineair in de resultatenrekening geboekt over de leaseperiode.

Wanneer een operationele leasing wordt beëindigd vóór de leaseovereenkomst verstreken is, worden eventuele bedragen die bij wijze van boete aan de leasinggever moeten worden betaald, opgenomen als kosten in de periode waarin de operationele leasing wordt beëindigd.

Als de leaseovereenkomst nagenoeg alle aan de eigendom van de actiefwaarde verbonden risico's en voordelen overdraagt, wordt ze geboekt als een financiële leasing en wordt de daarmee verband houdende actiefwaarde geactiveerd. Bij het aangaan van de leaseovereenkomst wordt de actiefwaarde geboekt tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen of tegen de reële waarde indien die laatste waarde lager is, en wordt de actiefwaarde afgeschreven over zijn geschatte gebruiksduur, behalve wanneer de leaseperiode kort is en het eigendomsrecht waarschijnlijk niet zal worden overgedragen aan Belfius Insurance. Na de initiële boeking wordt de actiefwaarde verwerkt in overeenstemming met de grondslagen van verslaggeving die op dat actief van toepassing zijn. De desbetreffende huurverplichtingen worden als ontleningen en rentebetalingen geboekt volgens de effectieve-rentemethode.

14.2. Belfius Insurance is de leasinggever

De opbrengsten uit een operationele leaseovereenkomst worden lineair in de resultatenrekening geboekt over de leaseperiode. De onderliggende actiefwaarde wordt verwerkt in overeenstemming met de grondslagen van verslaggeving die op dat type van actiefwaarde van toepassing zijn.

Voor financiële leasing boekt Belfius Insurance een vordering voor een bedrag dat gelijk is aan de netto-investering in de lease, die kan verschillen van de contante waarde van minimale leasebetalingen.

De rente die in het leasecontract is vervat, wordt gebruikt als discontoet. De renteopbrengsten worden geboekt over de periode van de lease door middel van de rentevoet die in de lease is vervat.

15. Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en effectenleningen

Effecten die worden verkocht in het kader van een gekoppelde terugkoopovereenkomst ("repo"), blijven in de balans opgenomen. De bijbehorende verplichting wordt opgenomen onder "Schulden aan kredietinstellingen". De actiefwaarde wordt in de toelichtingen opgenomen als zijnde in pand gegeven.

Effecten die werden gekocht in het kader van gekoppelde verkoopovereenkomsten ("reverse repo's"), worden buitenbalans geboekt en de overeenstemmende leningen worden geboekt als "Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen".

Het verschil tussen de verkoop- en terugkoopprijs wordt behandeld als renteopbrengsten of -kosten en wordt over de looptijd van de overeenkomsten in resultaat geboekt volgens de effectieve-rentemethode.

Effecten uitgeleend aan tegenpartijen worden nog steeds geboekt en blijven in de balans opgenomen. Geleende effecten worden niet in de balans opgenomen.

16. Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen worden geboekt op tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarde en de boekwaarde van activa en verplichtingen.

De voornaamste tijdelijke verschillen ontstaan uit de afschrijving van materiële vaste activa, de herwaardering van bepaalde financiële activa en verplichtingen, waardeverminderingen en voorzieningen.

De uitgestelde belastingen worden berekend op basis van tarieven die geldig zijn of waarvan het wetgevingsproces materieel is afgesloten op de balansdatum.

Uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt op aftrekbare tijdelijke verschillen en fiscaal overdraagbare verliezen in zoverre het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingen in verband met de herwaardering tegen reële waarde van voor verkoop beschikbare investeringen en kasstroomafdekkingen en andere transacties die direct in het eigen vermogen worden verwerkt, worden eveneens direct in het eigen vermogen verwerkt.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden geboekt op alle belastbare tijdelijke verschillen.

17. Personeelsbeloningen

17.1. Kortetermijnbeloningen

Kortetermijnbeloningen zullen naar verwachting volledig vereffend zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht. Ze worden gewaardeerd op een niet-verdisconteerde basis en geboekt als een uitgave.

17.2. Vergoedingen na uitdiensttreding

Vergoedingen na uitdiensttreding omvatten pensioenen (annuïteiten of betalingen van een vast bedrag bij pensionering) en andere vergoedingen na uitdiensttreding zoals medische zorgverlening toegekend na uitdiensttreding.

17.3. Pensioenregeling met een te bereiken doel (Defined Benefit Plan)

Verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de geschatte toekomstige uitstroom van kasmiddelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de rentevoeten van bedrijfsobligaties met een rating AA waarvan de looptijd in de buurt komt van de looptijd van de daarmee verband houdende verplichtingen. De techniek voor de raming van de pensioenuitgaven steunt onder meer op actuariële veronderstellingen (zowel demografische als financiële veronderstellingen zoals het inflatiepercentage).

Het in de balans opgenomen bedrag voor de pensioenregeling met een te bereiken doel is het verschil tussen de contante waarde van de verplichting uit hoofde van de te bereiken doelpensioenregeling (bepaald op basis van de "Projected Unit Credit"-methode) en de reële waarde van eventuele fondsbeleggingen. Dit bedrag wordt gerapporteerd als een verplichting of een actiefwaarde. De resulterende actiefwaarde is beperkt tot het actiefplafond, dat gelijk is aan de contante waarde van economische voordelen die beschikbaar zijn voor Belfius Insurance in de vorm van terugbetalingen uit de regeling of verlagingen van toekomstige bijdragen aan de regeling.

Herwaarderingen van de nettoverplichting (actief) uit hoofde van toegezegde pensioenrechten worden opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten en worden nooit getransfereerd naar de resultatenrekening. Herwaarderingen zijn afkomstig van wijzigingen in de demografische en financiële veronderstellingen, van ervaringsaanpassingen, van het rendement van fondsbeleggingen en van elke wijziging in het actiefplafond.

17.4. Pensioenregeling met vaste bijdragen (Defined Contribution Plan)

De bijdragen van Belfius Insurance aan "defined contribution"-regelingen worden als kosten in de resultatenrekening geboekt in het jaar waarop ze betrekking hebben. Bij deze plannen is de verplichting van Belfius Insurance beperkt tot de bijdragen die Belfius Insurance aanvaard heeft om namens de werknemer in het fonds te storten. Rekening houdend met het wettelijk minimum gegarandeerd rendement dat opgelegd wordt door de Belgische staat, worden Belgische pensioenregelingen met vaste bijdragen door IAS 19 beschouwd als pensioenregelingen met een te bereiken doel en eveneens op deze manier gerapporteerd.

17.5. Andere langetermijnpersoneelsbeloningen

Een beloning wordt geclassificeerd als een andere langetermijnpersoneelsbeloning indien de betaling naar verwachting niet volledig verevend zal zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemer de gerelateerde prestaties heeft verricht. Dit omvat voornamelijk voorzieningen voor jubileumuitkeringen en bonussen die werknemers ontvangen na het voltooien van de diensttijd.

Vermits de waardering van andere langetermijnpersoneelsbeloningen niet aan dezelfde mate van onzekerheid onderhevig is als de waardering van vergoedingen na uitdiensttreding, wordt een vereenvoudigde methode die gebaseerd is op actuariële berekeningen gebruikt voor erkenning en waardering van jubileumuitkeringen en bonussen die werknemers ontvangen na het voltooien van de diensttijd. Er wordt een voorziening geboekt voor de geschatte verplichting uit hoofde van diensten verricht door de werknemers tot op de balansdatum en herwaarderingen worden in de resultatenrekening geboekt.

17.6. Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen resulteren ofwel uit het besluit van Belfius Insurance om het dienstverband te beëindigen vóór de normale pensioneringsdatum, ofwel uit het besluit van een werknemer om in ruil voor de beëindiging van het dienstverband in te gaan op een door Belfius Insurance gedaan aanbod van vergoedingen. Vergoedingen betaald in ruil voor verdere dienstprestaties worden niet beschouwd als een ontslagvergoeding.

Een voorziening voor een ontslagvergoeding wordt opgenomen zodra Belfius Insurance het aanbod van deze vergoedingen niet langer kan intrekken of een voorziening voor herstructurering wordt geboekt.

18. Voorzieningen

Voorzieningen worden hoofdzakelijk geboekt voor gerechtelijke procedures, herstructurering en kredietverbintenissen.

Een voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting vereist zijn om de verplichting na te komen. De discontovoet is het tarief voor belasting dat de actuele marktramingen van de tijdswaarde van geld weerspiegelt.

Voorzieningen worden geboekt wanneer:

- Belfius Insurance een bestaande in recht afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van gebeurtenissen in het verleden;
- het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden, vereist zal zijn om de verplichting na te komen; en
- het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Voorzieningen voor kredietverbintenissen worden geboekt wanneer er onzekerheid is over de kredietwaardigheid van de tegenpartij.

19. Aandelenkapitaal

19.1. Kosten voor uitgifte van aandelen

Externe kosten die direct toerekenbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen, uitgezonderd aandelen die in het kader van een bedrijfscombinatie zijn uitgegeven, worden in mindering gebracht op het eigen vermogen na aftrek van enige daarmee verband houdende belasting op de winst.

19.2. Dividenden op gewone aandelen van Belfius Insurance

Belfius Insurance boekt zijn dividenden op zijn gewone aandelen als een verplichting vanaf de datum waarop ze worden aangegeven. Dividenden voor het jaar die na de balansdatum worden aangegeven, worden vermeld in de toelichting inzake gebeurtenissen na de balansdatum.

II. Impact van de herziening van IAS 19

IAS 19r, zoals aangepast in 2011, wijzigt de boekhoudkundige verwerking voor pensioenregelingen met een te bereiken doel en ontslagvergoedingen. De belangrijkste aanpassing heeft betrekking op de boekhoudkundige verwerking van wijzigingen in de brutoverplichting en fondsbeleggingen. De aanpassingen vereisen dat deze wijzigingen in de brutoverplichting en fondsbeleggingen onmiddellijk worden geregistreerd (gebruik "corridor" is niet meer toegelaten) en versnellen

de erkenning van pensioenkosten van verstreken diensttijd. Actuariële winsten en verliezen worden geregistreerd in een aparte rubriek van het eigen vermogen en de berekening van de rentekosten en het verwachte rendement op fondsbeleggingen wordt vervangen door een nettorentebepaling. Ook moeten de verzekeringsbelasting en de socialezekerheidsbijdrage op het deficit worden opgenomen in de brutoverplichting.

Deze aanpassingen hebben een impact gehad op de resultatenrekening en het eigen vermogen van de voorgaande jaren. Onderstaande tabellen verschaffen een overzicht van deze aanpassingen.

(in duizend EUR)	1/01/2012 Gepubliceerd	Aanpassing	1/01/2012 Aangepast	31/12/2012 Gepubliceerd	Aanpassing	31/12/2012 Aangepast
Financiële activa en overige beleggingen	22 489 696	-	22 489 696	25 758 448	-	25 758 448
Materiële vaste activa voor eigen gebruik	55 732	-	55 732	54 805	-	54 805
Immateriële vaste activa en goodwill	12 646	-	12 646	17 332	-	17 332
Belastingvorderingen	329 058	4 287	333 345	20 693	2 433	23 125
Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten	225 659	-	225 659	315 851	-	315 851
Overige activa	65 245	-	65 245	16 954	-	16 954
TOTAAL VAN DE ACTIVA	23 178 036	4 287	23 182 323	26 184 083	2 433	26 186 515
Financiële verplichtingen	5 148 228	-	5 148 228	6 127 957	-	6 127 957
Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten	17 066 805	-	17 066 805	17 881 247	-	17 881 247
Voorzieningen en andere verplichtingen	87 671	12 670	100 341	89 143	7 181	96 324
Belastingverplichtingen	14 450	-	14 450	132 893	-	132 893
Verplichtingen met betrekking tot (her)verzekeringscontracten	180 732	-	180 732	302 590	-	302 590
Overige verplichtingen	149 828	-	149 828	91 435	-	91 435
TOTAAL VAN DE VERPLICHTING	22 647 714	12 670	22 660 384	24 625 265	7 181	24 632 446
Kapitaal en uitgiftepremies	1 038 918	-	1 038 918	1 038 918	-	1 038 918
Reserves en overgedragen resultaat	92 647	(8 384)	84 263	(315 941)	(8 384)	(324 324)
Nettoresultaat van het boekjaar	(404 235)	-	(404 235)	84 535	(187)	84 348
Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen	(211 809)	-	(211 809)	735 271	3 823	739 093
Minderheidsbelangen	14 801	-	14 801	16 035	-	16 035
EIGEN VERMOGEN VAN DE GROEP	530 322	(8 384)	521 938	1 558 818	(4 748)	1 554 070

(in duizend EUR)	31/12/2012 Gepubliceerd	Aanpassing	31/12/2012 Aangepast
Technisch resultaat	(574 647)	-	(574 647)
Financieel resultaat	883 293	-	883 293
Overige netto-inkomsten	2 768	-	2 768
Algemene beheers- en administratiekosten	(186 779)	(284)	(187 063)
Waardevermindering op leningen en voorschotten	(13 040)	-	(13 040)
Waardevermindering op immateriële en materiële vaste activa	0	-	0
Belastingen	(25 948)	97	(25 851)
NETTORESULTAAT	85 647	(187)	85 460
<i>Toewijsbaar aan de minderheidsbelangen</i>	<i>1 112</i>	<i>-</i>	<i>1 112</i>

III. Belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring en lijst van de dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen van Belfius Insurance

3.1. Belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring

1. Op 31 december 2012

Op 29 juni 2012 werden de maatschappijen LFB SA en Legros Renier - Les Amarantes Seigneurie de Loverval SA aangekocht.

Per 31 augustus 2012 werd de maatschappij Elantis SA aangekocht.

2. Op 31 december 2013

In 2013 heeft Belfius Insurance bijkomende acquisities verricht. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op vastgoedprojecten en kaderen binnen de beleggingsstrategie van de verzekeraar.

Coquelets nv

Op 27 juni 2013 heeft Belfius Insurance de vastgoedvennootschap Coquelets overgenomen. Op de balans van de vennootschap bevindt zich een vastgoedproject te Nijvel die zal aangewend worden als rusthuis.

Er werd opnieuw gekozen voor een langdurige samenwerking (via een 25-jarig huurcontract) met een gespecialiseerde tegenpartij die garant staat voor een hoogwaardige uitbating met aandacht en respect voor het individu. Het verder investeren in Belgische rusthuizen met een partner die dezelfde waarden nastreeft, past in het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid dat Belfius Insurance voert.

De kostprijs voor de overname van de vennootschap Coquelets bedraagt 5,3 miljoen EUR. Het effect van de overname op de geconsolideerde balans is als volgt:

Activa

(in duizend EUR)

Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	203
Vastgoedbeleggingen	17 384
Overige activa	34

TOTAAL VAN DE ACTIVA **17 621**

Verplichtingen

(in duizend EUR)

Schulden aan kredietinstellingen	11 623
Overige verplichtingen	707

TOTAAL VERPLICHTINGEN **12 329**

Kostprijs 5 291

TOTAAL VERPLICHTINGEN EN KOSTPRIJS **17 621**

Pole Star nv & North Light nv

In juni 2013 kondigden Belfius Insurance en AG Real Estate aan dat ze een belangrijk vastgoedpartnership hadden afgesloten in de Brusselse Noordwijk. Het partnership werd effectief op 11 december 2013 met het verwerven door Belfius Insurance van 60 % van de aandelen van de vastgoedvennootschappen North Light en Pole Star. AG Real Estate wenst op lange termijn 40 % van de investering in zijn portefeuille te houden.

De samenwerking heeft betrekking op de langetermijninvestering in het nieuwe kantorencomplex dat de groep GDF Suez heeft gekozen om er zijn Belgische hoofdzetel in onder te brengen. De eerste fase van het project, North Light met een kantoorruimte van 35 000 m², werd afgerond in januari 2011. De tweede fase, Pole Star met een kantoorruimte van 40 000 m², werd begin december opgeleverd.

De twee gebouwen zijn uitgerust met de meest recente technologieën op het vlak van energiebesparing, waaronder de grootste geothermische installatie in een Belgisch gebouw.

De kostprijs voor de overnames bedraagt 33,8 miljoen EUR voor North Light en 33,3 miljoen EUR voor Pole Star. De investering omvat eveneens de inschrijving op 60 % van een nieuwe obligatie-emissie uitgegeven door beide vennootschappen voor een bedrag van 42 miljoen EUR bij North Light en 53,4 miljoen EUR bij Pole Star. Dit brengt de totale investering voor Belfius Insurance op 162,5 miljoen EUR.

Alhoewel Belfius Insurance 60 % van het kapitaal verwerft van beide vennootschappen, vertegenwoordigt dit slechts 50 % van de stemrechten. Volgens de structuur en de modaliteiten van de overeenkomst wordt deze boekhoudkundig als een joint venture beschouwd en, in overeenstemming met de waarderingsregels, geconsolideerd volgens de methode van de vermogensmutatie.

Auxipar nv

In december 2013 heeft Belfius Insurance een bijkomende participatie van 13,6 % in Auxipar gekocht, waarvan de verkoper Belfius Bank was. Door deze transactie heeft Belfius Insurance haar aandeel in de vennootschap verhoogd tot 39,7 %. De transactie kadert binnen de beleggingspolitiek van Belfius Insurance en draagt ook bij tot de vereenvoudiging van de structuur van de groep Belfius.

Auxipar is een holdingmaatschappij waarvan de portefeuille hoofdzakelijk is samengesteld uit investeringen in de sector van energie en water enerzijds en distributie van geneesmiddelen anderzijds, aangevuld met investeringen in beursgenoteerde aandelen.

Aangezien er geen wijziging is in controle, blijft de participatie in de geconsolideerde rekeningen van Belfius Bank en Belfius Insurance opgenomen als geassocieerde deelneming volgens de methode van de vermogensmutatie.

3.2. Lijst van de dochterondernemingen, de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast, gemeenschappelijke dochterondernemingen waarop geen evenredige consolidatie is toegepast en de niet-geconsolideerde dochterondernemingen

1. Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen

Naam	Zetel	Gehouden deel van het kapitaal (%) ⁽¹⁾	Activiteitscode
Audit et Ingénierie Sociale Consulting SA	Route de Creton F-18110 Vasselay	99,99	30
Belfius Insurance Invest nv	Galileelaan 5 B-1210 Brussel	100	21
Belfius Insurance Services Finance SA	20, rue de l'Industrie L-8399 Windhof	100	21
Belfius Re SA	20, rue de l'Industrie L-8399 Windhof	100	27
Copharma Industries Unltd	International Financial Services Centre 6 George's Dock IRL-Dublin 1	15,41	47
Corona Invest nv	Metrologielaan 4 B-1130 Brussel	100	21
Corona nv	Metrologielaan 2 B-1130 Brussel	100	28
Coquelets nv	Galileelaan 5 B-1210 Brussel	100	31
Delp Invest SCRL	Namur Office Park Avenue des Dessus de Lives 2 B-5101 Loyers	93,69	21
Elantis SA	Rue des Clarisses 38 B-4000 Liège	100	6
Eurco Ltd	International Financial Services Centre 6 George's Dock IRL-Dublin 1	100	47
Eurco Re Ltd	International Financial Services Centre 6 George's Dock IRL-Dublin 1	100	27
Eurco Rück AG ⁽²⁾	Beethovenstrasse 49 CH-8002 Zürich	100	27
Ibro Holdings Unltd	International Financial Services Centre 6 George's Dock IRL-Dublin 1	100	47
International Wealth Insurer SA	2, rue Nicolas Bové L-1253 Luxembourg	99,99	25
Legros Renier - Les Amarantes Seigneurie de Loverval SA	Galileelaan 5 B-1210 Brussel	100	31
LFB SA	Galileelaan 5 B-1210 Brussel	100	31

(1) Direct aangehouden percentage door rechtstreekse aandeelhouder.

(2) Geliquideerd op 12/11/2013.

2. Lijst van de ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast

Naam	Zetel	Gehouden deel van het kapitaal (%)	Activiteitscode
Aviabel nv	Louizalaan 54 B-1050 Brussel	20	26
Auxipar nv	Urbain Britsierslaan 5 B-1030 Brussel	39,7	10
North Light nv	Sint-Lazaruslaan 4-10 B-1210 Brussel	60	31
Pole Star nv	Sint-Lazaruslaan 4-10 B-1210 Brussel	60	31
Sepia nv	Galileelaan 5 B-1210 Brussel	50	25

3. Lijst van de niet-geconsolideerde dochterondernemingen

Naam	Zetel	Gehouden deel van het kapitaal (%)	Reden van uitsluiting	Activiteitscode
Boonefaes Verzekeringen nv	Sint-Walburgapark 1 B-8630 Veurne	98,67	Te verwaarlozen belang	30
Bureau Laveaux & Martin bvba	Ravensteinstraat 2 bus 3 B-9000 Gent	100	Te verwaarlozen belang	30
Caring People nv	Metrologielaan 2 B-1130 Brussel	100	Te verwaarlozen belang	30
SCI St-Mesmin Immobilier	Route de Creton F-18110 Vasselay	100	Te verwaarlozen belang	32
Syneco ASBL	Rue Edouard Dinot 32 B-5590 Ciney	20	Te verwaarlozen belang	47
VDL - Interass nv	Brusselsesteenweg 346 bus c B-9090 Melle	100	Te verwaarlozen belang	30
Zakenkantoor Vandepitte - Leplae nv	Astridlaan 37 B-8310 Assebroek	26	Te verwaarlozen belang	30
DVV-kantoor Eke bvba	's Gravendreef 1 B-9810 Eke	99,99	Te verwaarlozen belang	30

Activiteitscode

1. Banken en kredietinstellingen	26. Verzekeringen Niet-Leven
2. Privéspaarkassen	27. Herverzekeringen
3. Openbare kredietinstellingen	28. Verzekeringsmaatschappijen - multibranche
4. Agentschappen	29. Agenten en makelaars in financiële producten
5. Leasingmaatschappij	30. Agenten en makelaars in verzekeringsproducten
6. Hypothecaire kredieten	31. Onroerendgoedverrichtingen voor eigen rekening
7. Financiering van ondernemingen d.m.v. participaties	32. Onroerendgoedverrichtingen voor rekening van derden
8. Distributie van verbruikskredieten	33. Gezondheid en sociale activiteiten
9. Distributie van diverse krediettypes	34. Informatica
10. Nemen van en beheer van participaties	35. Met bancaire activiteiten aanverwante activiteiten
11. Beursvennootschappen	36. Overige aanverwante activiteiten
12. Beveks, sicavs	37. Sanering, wegen en afvalbeheer
13. Gemeenschappelijke beleggingsfondsen	38. Recreatie
14. Beheermaatschappij van beveks, sicavs	39. Telecommunicatie
15. Factoring	40. Transport
16. Financieringsmaatschappij van infrastructuur en onroerend goed	41. Andere toeleveringsactiviteiten
17. Overige nevenactiviteiten i.v.m. de verdeling van specifieke financiële producten	42. Energie
18. Administratie m.b.t. financiële markten	43. Economische ontwikkeling
19. Portefeuillebeheer, beleggingsadvies	44. Water
20. Financiële engineering, consultancy, studie en financieel advies	45. Uitgifte van boeken en multimedia
21. Andere activiteiten binnen de financiële sector	46. Studie-, onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten
22. Borgstellingsvennootschappen	47. Overige dienstverlening
23. Fiducieverrichtingen	48. Productie, beheer en distributie van geïnformatiseerde betaalmiddelen
24. Wisselkantoor	49. Financieringsmaatschappij
25. Verzekeringen Leven	50. Merchant bank

IV. Segmentrapportering

Een segment is een duidelijk te onderscheiden onderdeel van Belfius Insurance dat producten of diensten levert (bedrijfssegment).

Geconsolideerde resultatenrekening		31/12/12			
		Leven	Niet-Leven	Niet-technisch	Totaal
(in duizend EUR)					
I.	Technisch resultaat	(631 882)	57 235	0	(574 647)
	Bruto verdiende premies	1 523 921	530 466	0	2 054 387
	Schadelast en andere technische kosten	(1 947 194)	(382 165)	0	(2 329 359)
	Acquisitiecommissielonen	(166 643)	(93 053)	0	(259 696)
	Technisch resultaat uit afgestane herverzekering	(41 966)	1 987	0	(39 979)
II.	Financieel resultaat	831 091	54 003	(1 801)	883 293
	Renteopbrengsten en -kosten	698 642	35 145	(3 926)	729 861
	Dividenden	42 626	3 308	48	45 982
	Nettoresultaat uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	2 663	0	0	2 663
	Nettoresultaat uit financiële instrumenten geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	2 040	(28)	(1)	2 011
	Nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op financiële activa	72 843	11 490	1 165	85 498
	Overige financiële opbrengsten en -kosten	12 277	4 088	913	17 278
III.	Overige netto-inkomsten	3 972	3 415	(4 619)	2 768
IV.	Algemene beheers- en administratiekosten ⁽¹⁾	(76 159)	(102 756)	(8 147)	(187 063)
	Personeelskosten ⁽¹⁾	(41 494)	(60 720)	(5 048)	(107 262)
	Algemene- en administratiekosten	(29 997)	(39 326)	(3 034)	(72 357)
	Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa voor eigen gebruik	(4 668)	(2 710)	(65)	(7 443)
V.	Waardevermindering op leningen en voorschotten	(5 095)	(7 069)	(876)	(13 040)
VI.	Waardevermindering op immateriële en materiële vaste activa	0	0	0	0
VII.	Waardevermindering op goodwill	0	0	0	0
VIII.	Voorzieningen voor juridische geschillen	0	0	0	0
	NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN	121 927	4 828	(15 443)	111 311
IX.	Belastingen ⁽¹⁾			(25 851)	(25 851)
	NETTORESULTAAT⁽¹⁾	121 927	4 828	(41 294)	85 460
	NETTORESULTAAT⁽¹⁾	121 927	4 828	(41 295)	85 460
	Toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	15	(1)	1 098	1 112
	Toewijsbaar aan de aandeelhouders ⁽¹⁾	121 912	4 829	(42 393)	84 348

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

Geconsolideerde balans: Technische voorzieningen		31/12/12			
(in duizend EUR)		Leven	Niet-Leven	Niet-technisch	Totaal
II.	Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten	16 923 070	958 177		17 881 247
V.	Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten				
	Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	12 470	87 985		100 455

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde resultatenrekening		31/12/13			
		Leven	Niet-Leven	Niet-technisch	Totaal
(in duizend EUR)					
I.	Technisch resultaat	(504 770)	100 650	0	(404 120)
	Bruto verdiende premies	1 278 238	544 011		1 822 249
	Schadelast en andere technische kosten	(1 550 159)	(316 238)		(1 866 397)
	Acquisitiecommissielonen	(194 115)	(103 925)		(298 040)
	Technisch resultaat uit afgestane herverzekering	(38 734)	(23 198)		(61 932)
II.	Financieel resultaat	818 931	46 946	(14 362)	851 515
	Renteopbrengsten en -kosten	651 098	43 225	(17 595)	676 728
	Dividenden	41 361	3 076	51	44 488
	Nettoresultaat uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	2 103	(13)	278	2 367
	Nettoresultaat uit financiële instrumenten geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	2 244	(3)	1	2 242
	Nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op financiële activa	104 743	729	2 889	108 361
	Overige financiële opbrengsten en -kosten	17 382	(68)	15	17 329
III.	Overige netto-inkomsten	(1 341)	1 508	(1 825)	(1 658)
IV.	Algemene beheers- en administratiekosten	(96 666)	(118 707)	(4 017)	(219 391)
	Personeelskosten	(45 390)	(57 866)	(1 904)	(105 161)
	Algemene- en administratiekosten	(46 057)	(58 786)	(2 098)	(106 940)
	Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa voor eigen gebruik	(5 220)	(2 055)	(15)	(7 289)
V.	Waardevermindering op leningen en voorschotten	16 579	1 450	(1 197)	16 831
VI.	Waardevermindering op immateriële en materiële vaste activa	(4 658)			(4 658)
VII.	Waardevermindering op goodwill				0
VIII.	Voorzieningen voor juridische geschillen				0
	NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN	228 074	31 847	(21 401)	238 519
IX.	Belastingen			(26 027)	(26 027)
	NETTORESULTAAT	228 074	31 847	(47 428)	212 492
	NETTORESULTAAT	228 074	31 847	(47 428)	212 492
	Toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	8	1	70	79
	Toewijsbaar aan de aandeelhouders	228 067	31 846	(47 498)	212 413

Geconsolideerde balans: Technische voorzieningen		31/12/13			
(in duizend EUR)		Leven	Niet-Leven	Niet-technisch	Totaal
II.	Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten	16 632 932	1 012 209		17 645 141
V.	Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten				
	Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	12 811	86 006		98 817

De toelichtingen van pagina 53 tot 131 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

V. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die een belangrijke impact hebben op de rekeningen van het gesloten boekjaar.

VI. Gerechtelijke procedures

Er zijn geen gerechtelijke procedures van noemenswaardige omvang.

VII. Toelichtingen bij de activa van de geconsolideerde balans

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

7.1. Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Zichtrekeningen	660 373	370 894
Kas	8	28
Verkoopovereenkomst (reverse repo)	70 606	355 191
Leningen en andere voorschotten	104 328	55 454
Schuldinstrumenten (obligatieportefeuille)	215 951	90 030
Schuldinstrumenten die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan	6 416	6 419
Minus:		
Specifieke waardeverminderingen	(3 065)	(1 251)
Collectieve waardeverminderingen	(18 103)	(3 479)
TOTAAL	1 036 514	873 286
<i>waarvan opgenomen in geldmiddelen en equivalenten</i>	<i>773 342</i>	<i>643 541</i>

De reverse repo-transacties kaderen binnen het activabeheer van tegenpartijen waarmee afdeckingsoperaties zijn verricht. Binnen dit kader zijn eveneens compenserende repo-transacties (opgenomen in de post Schulden aan kredietinstelling) afgesloten zodat de economische nettopositie voor Belfius Insurance nul is.

De daling in de zichtrekeningen, leningen en andere voorschotten (samengesteld uit termijndeposito's) wordt verklaard door de herinvestering van beschikbare liquide middelen en vervallen termijndeposito's

in kortetermijndepositocertificaten, opgenomen in de voor verkoop beschikbare financiële activa, voor een bedrag van 350 miljoen EUR.

Het uitstaande volume achtergestelde obligatieleningen is afgenomen met 126 miljoen EUR als gevolg van gunstige marktomstandigheden die hebben geleid tot vervroegde terugbetalingen en realisaties.

Voor een analyse van de evoluties in de waardeverminderingen wordt verwezen naar tabel 7.12. en 13.2.

7.2. Hypothecaire en andere leningen

1. Uitsplitsing volgens tegenpartij

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Publieke sector	255 658	255 693
Ondernemingen	1 759 039	1 737 814
Particulieren	4 340 449	4 779 704
Leningen die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan	17 635	33 470
Minus:		
Specifieke waardeverminderingen	(2 796)	(4 566)
Collectieve waardeverminderingen	(23 070)	(20 032)
TOTAAL	6 346 915	6 782 084

2. Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Leningen en andere voorschotten	4 928 131	5 457 903
<i>waarvan consumentenkredieten</i>	37 902	31 943
<i>waarvan hypothecaire leningen</i>	4 302 585	4 666 501
<i>waarvan voorschotten in rekening-courant</i>	2 406	2 424
<i>waarvan overige kredietvorderingen</i>	585 240	757 036
Schuldinstrumenten (obligatieportefeuille)	1 427 015	1 315 309
Leningen en schuldinstrumenten die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan	17 635	33 470
Minus:		
Specifieke waardeverminderingen	(2 796)	(4 566)
Collectieve waardeverminderingen	(23 070)	(20 032)
TOTAAL	6 346 915	6 782 084

Ook dit jaar kunnen de kanalen DVV en Elantis sterke productiecijfers voor hypothecaire leningen voorleggen. Op 2 jaar tijd is het uitstaande volume, mede door de overname van een portefeuille van Belfius Bank, gestegen van 462 miljoen EUR naar 4,7 miljard EUR.

Een logisch gevolg van de exponentiële groei in het uitstaande volume, is de toename in het aantal leningen die een betalingsachterstand vertonen en, daarmee gecorreleerd, in het bedrag aan specifieke waardeverminderingen. Niettegenstaande de waargenomen evolutie, blijven de bedragen beperkt in verhouding tot de totale portefeuille.

De daling in de collectieve waardeverminderingen, berekend en geboekt op de portefeuille gestructureerde kredietproducten, is een logisch gevolg van steeds krimpende volumes. Aanvullend wordt er vanaf 2013 een collectieve waardevermindering geboekt op de portefeuille hypothecaire leningen.

Voor meer informatie over de kredietrisico's wordt verwezen naar tabel 13.2.

7.3. Voor verkoop beschikbare financiële activa

1. Uitsplitsing volgens tegenpartij

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Publieke sector	8 204 223	7 706 149
Kredietinstellingen	756 768	579 472
Ondernemingen	5 389 768	5 172 430
Particulieren	45 939	1 481
Financiële activa die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan	154 885	100 491
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA VOOR SPECIFIEKE WAARDEVERMINDERINGEN	14 551 583	13 560 023
Minus:		
Specifieke waardeverminderingen	(54 258)	(37 385)
TOTAAL	14 497 325	13 522 638
<i>waarvan opgenomen in geldmiddelen en equivalenten</i>	196 907	723 350

2. Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Obligaties uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	8 204 223	7 706 149
Andere obligaties en vastrentende instrumenten	5 393 348	4 763 038
Aandelen en niet-vastrentende instrumenten	954 012	1 090 836
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA VOOR SPECIFIEKE WAARDEVERMINDERINGEN	14 551 583	13 560 023
Minus:		
Specifieke waardeverminderingen	(54 258)	(37 385)
TOTAAL	14 497 325	13 522 638

De nettoboekwaarde van voor verkoop beschikbare financiële activa is verder afgenomen met 975 miljoen EUR tot 13,5 miljard EUR, het gevolg van een volume-effect en een negatieve groei van de herwaarderingsreserve.

De daling in het uitstaande volume wordt verklaard door verschillende factoren:

- de beslissing om vrijgekomen liquide middelen als gevolg van verkopen en vervaltermijnen gedeeltelijk aan te wenden ter financiering van vervallen repo's en gedeeltelijk te investeren in andere types van activa zoals vastgoed, hypothecaire en bedrijfsleningen;

- een reducering van de blootstelling op Italiaans papier;
- de volledige afbouw van de positie op Dexia LdG Banque; en
- de transfert van 330 miljoen EUR naar een OFP.

De algemene stijging van de rentecurve op Belgisch overheidspapier (tot 50 bp voor bepaalde periodes) heeft, gezien het gewicht in de portefeuille, een belangrijke impact gehad op de herwaarderingsreserves. Tezamen met het volume-effect, heeft dit geleid tot een afname van de reserves met 359 miljoen EUR.

7.4. Herclassificatie van financiële activa (IAS 39-gewijzigd)

(in duizend EUR)	Van de portefeuille "Beschikbaar voor verkoop" naar "Leningen en voorschotten"
Boekwaarde van de hergeclassificeerde activa op 31 december 2012 (A)	966 908
Reële waarde van de geherclassificeerde activa op 31 december 2012 (B)	944 115
Gecumuleerd bedrag niet opgenomen in reserves voor verkoop beschikbare financiële activa ten gevolge van herclassificatie (B)-(A)	(22 793)
AFSCHRIJVING AGIO/DISAGIO IN AFS-RESERVE TIJDENS HET BOEKJAAR	18 215

(in duizend EUR)	Van de portefeuille "Beschikbaar voor verkoop" naar "Leningen en voorschotten"
Boekwaarde van de hergeclassificeerde activa op 31 december 2013 (A)	680 191
Reële waarde van de geherclassificeerde activa op 31 december 2013 (B)	698 679
Gecumuleerd bedrag niet opgenomen in reserves voor verkoop beschikbare financiële activa ten gevolge van herclassificatie (B)-(A)	18 488
AFSCHRIJVING AGIO/DISAGIO IN AFS-RESERVE TIJDENS HET BOEKJAAR	9 557

Impact van de herclassificatie op het eigen vermogen en de resultaten

In 2008 en 2009 heeft Belfius Insurance beslist voor bepaalde activa het amendement van IAS 39 & IFRS 7 - Herclassificatie van financiële activa - toe te passen. Als gevolg daarvan werd een significante portefeuille voor een bedrag van 2,3 miljard EUR overgeheveld van "Beschikbaar voor verkoop" naar "Leningen en voorschotten".

Voor een gedetailleerde beschrijving van de boekhoudkundige implicaties wordt verwezen naar de waarderingsregels.

De "Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen" werden op moment van herclassificatie "bevroren" en worden afgeschreven via de resultatenrekening. Per 31 december bedragen deze "be-

vroren" reserves nog 45 miljoen EUR, na aftrek van de uitgestelde belastingen. Deze afschrijving wordt echter gecompenseerd door de afschrijvingen op het agio/disagio waardoor er geen impact is in het resultaat.

De marktwaarde van deze obligaties bedraagt 699 miljoen EUR wat hoger is dan de boekwaarde van 680 miljoen EUR per 31 december 2013.

Indien deze obligaties niet geherclassificeerd waren, zou het verschil tussen de marktwaarde en de boekwaarde zijn verwerkt in "Niet-gerealiseerde resultaten erkend in het eigen vermogen".

7.5. Vastgoedbeleggingen

1. Nettoboekwaarde

(in duizend EUR)	2012	2013
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI	306 941	438 768
Aanschaffingen	101 778	1 590
Aanpassing na verwerving	14 139	5 163
Vervreemdingen	0	(459)
Wijziging in consolidatiekring (in)	16 142	12 837
Overdrachten en annuleringen	(4 429)	1 636
Overige	4 197	
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER (A)	438 768	459 535
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 1 JANUARI	(20 273)	(29 933)
Geboekte afschrijvingen	(6 796)	(8 274)
Geboekte waardeverminderingen	0	(4 658)
Wijziging in consolidatiekring (in)	(2 674)	(153)
Overdrachten en annuleringen	3 925	(216)
Overige	(4 115)	
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 31 DECEMBER (B)	(29 933)	(43 234)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER (A)+(B)	408 835	416 301

2. Reële waarde van de vastgoedbeleggingen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
TOTAAL	410 508	455 342
Reële waarde bekomen via een onafhankelijke waardering	410 508	455 342

3. Contractuele verplichtingen met betrekking tot vastgoedbeleggingen op het einde van de periode

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Bestemd om vastgoedbeleggingen te kopen, te bouwen of te ontwikkelen	0	0
Bestemd voor herstellingen, onderhoud en verbetering van vastgoedbeleggingen	0	0

Voor de huuropbrengsten en kosten eigen aan de eigenaar van vastgoedbeleggingen verwijzen we naar toelichting 12.6.

De groei in de nettoboekwaarde van de vastgoedbeleggingen is het resultaat van bijkomende investeringen in vastgoed die kaderen in een strategie om voor bepaalde segmenten de looptijd van de activa te verlengen. De investeringen verricht in 2013 hebben betrekking op de acquisitie van de vastgoedvennootschap Coquelets die een rusthuis uitbaat en de afwerking van reeds in 2012 aangekochte rusthuis-exploitaties.

Een recente waardering van een externe schatter is beschikbaar voor alle vastgoedbeleggingen. De reële waarde van de portefeuille is geschat op 455 miljoen EUR. Naar aanleiding van deze schattingen is gebleken dat de boekwaarde van een bepaald gebouw hoger was dan de geschatte realiseerbare waarde. Dit heeft geleid tot de registratie van een waardevermindering ten belope van 4,7 miljoen EUR.

Aangezien de waarderingen niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens worden deze beschouwd als Niveau 3-waarderingen.

7.6. Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

1. Boekwaarde

(in duizend EUR)	2012	2013
BOEKWAARDE OP 1 JANUARI	8 570	10 331
Aanschaffingen		94 001
Wijziging in consolidatiekring (in)		3 299
Aandeel in resultaat vóór belastingen	2 850	2 963
Aandeel in belastingen	(187)	(596)
Uitgekeerd dividend	(902)	(787)
BOEKWAARDE OP 31 DECEMBER	10 331	109 211

2. Lijst van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Geassocieerde deelnemingen (in duizend EUR)	2012	2013
	Boekwaarde	Boekwaarde
Aviabel nv	8 455	8 618
Auxipar nv	1 876	29 498
Sepia		3 980
North Light nv		33 775
Pole Star nv		33 340
TOTAAL	10 331	109 211

3. Financiële informatie van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Geassocieerde deelnemingen (in duizend EUR)	Activa	Verplichtingen	Eigen vermogen	Resultaat	%	Jaarrekening per
Aviabel nv	141 067	102 726	38 341	4 752	20,00 %	31/12/12
Auxipar nv	58 008	48 558	9 450	4 087	39,70 %	31/12/13
Sepia	333 024	324 349	8 675	433	50,00 %	31/12/13
North Light nv	134 126	131 554	2 572	(822)	60,00 %	31/12/13
Pole Star nv	97 318	93 701	3 616	78	60,00 %	31/12/13

Op 11 december 2013 kocht Belfius Insurance nv 60 % van de aandelen (50 % van de stemrechten) van North Light nv en Pole Star nv.

Voor meer informatie over deze acquisities verwijzen we naar hoofdstuk III. 3.1. Belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring.

7.7. Materiële vaste activa voor eigen gebruik

Nettoboekwaarde

(in duizend EUR)	Terreinen en gebouwen	Kantoormeubilair en andere uitrusting	Totaal
	Eigen gebruik Eigenaar	Eigen gebruik Eigenaar	
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2012	71 043	3 962	75 005
Aanschaffingen	0	196	196
Vervreemdingen	0	(23)	(23)
Wijziging in consolidatiekring (in)	1 790	1 061	2 851
Overdrachten en annuleringen	4 429	0	4 429
Overige	43	(3)	40
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2012 (A)	77 305	5 193	82 498
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 1 JANUARI 2012	(15 824)	(3 449)	(19 273)
Geboekte afschrijvingen	(1 694)	(319)	(2 013)
Terugneming	0	21	21
Vervreemding	0	(980)	(980)
Wijziging in consolidatiekring (in)	(1 400)	0	(1 400)
Overdrachten en annuleringen	(3 925)	0	(3 925)
Overige	(126)	3	(123)
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 31 DECEMBER 2012 (B)	(22 969)	(4 724)	(27 693)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2012 (A)+(B)	54 336	469	54 805

(in duizend EUR)	Terreinen en gebouwen	Kantoormeubilair en andere uitrusting	Totaal
	Eigen gebruik Eigenaar	Eigen gebruik Eigenaar	
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2013	77 305	5 193	82 498
Aanschaffingen	43	462	505
Vervreemdingen	0	(192)	(192)
Overdrachten en annuleringen	(1 973)	(12)	(1 985)
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2013 (A)	75 374	5 452	80 826
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 1 JANUARI 2013	(22 969)	(4 724)	(27 693)
Geboekte afschrijvingen	(2 550)	(312)	(2 862)
Vervreemding	0	180	180
Overdrachten en annuleringen	553	12	565
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 31 DECEMBER 2013 (B)	(24 965)	(4 844)	(29 810)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013 (A)+(B)	50 409	608	51 017

7.8. Immateriële vaste activa en goodwill

(in duizend EUR)	Goodwill	Ontwikkelde software	Andere immateriële activa	Totaal
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2012	0	25 395	12 105	37 500
Aanschaffingen	5 762	3 279	1 392	10 433
Vervreemdingen	0	0	(494)	(494)
Overige	0	230	(696)	(466)
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2012 (A)	5 762	28 904	12 307	46 973
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 1 JANUARI 2012	0	(17 397)	(7 457)	(24 854)
Geboekt	0	(3 218)	(2 212)	(5 430)
Vervreemding	0	0	177	177
Overige	0	(217)	683	466
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 31 DECEMBER 2012 (B)	0	(20 832)	(8 809)	(29 641)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2012 (A)+(B)	5 762	8 072	3 498	17 332

(in duizend EUR)	Goodwill	Ontwikkelde software	Andere immateriële activa	Totaal
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2013	5 762	28 904	12 307	46 973
Aanschaffingen	0	2 758	433	3 191
Overdrachten en annuleringen	0	0	(3 104)	(3 104)
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2013 (A)	5 762	31 662	9 636	47 060
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 1 JANUARI 2013	0	(20 832)	(8 809)	(29 641)
Geboekt	0	(2 938)	(1 438)	(4 377)
Overdrachten en annuleringen	0	0	1 824	1 824
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN PER 31 DECEMBER 2013 (B)	0	(23 770)	(8 423)	(32 193)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013 (A)+(B)	5 762	7 891	1 213	14 866

In het kader van de acquisitie van Elantis nv in 2012 werd een goodwill geboekt van 5,8 miljoen EUR.

Ontwikkelde software omvat voornamelijk een document-workflow-systeem (DIGIS) en dossier- en polisbeheerprogramma's (DIBIS en ILOO). Andere immateriële activa betreffen diverse softwarelicenties.

7.9. Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen	100 455	98 817
Deposito's en vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	85 967	89 032
Vorderingen die voortvloeien uit directe verzekeringstransacties	53 263	59 947
Nog uit te geven premies	2 875	18 310
Overige verzekeringsactiva	73 290	7 658
Verzekeringsactiva die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan	547	732
Minus:		
Specifieke waardeverminderingen	(547)	(732)
TOTAAL	315 850	273 764

De post Overige verzekeringsactiva omvatte in 2012 een significant bedrag aan te transfereren activa in het kader van een belangrijke

afkoop waarvan de definitieve afwikkeling in 2013 heeft plaatsgevonden.

7.10. Overige activa

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Verworven opbrengsten	6 331	4 807
Over te dragen kosten	80	3 869
Overige vorderingen	8 800	38 777
Fondsbeleggingen	0	122
Vorraden	566	583
Bedrijfsbelastingen	677	568
Overige activa	500	0
TOTAAL	16 954	48 727

De overige vorderingen omvatten voornamelijk de financiële sluit- en wachtrekeningen. De toename is het gevolg van een technische over-

boekings van credit-bedragen naar de overige verplichtingen (zie toelichting 8.6.) die niet werd geregistreerd in 2012.

7.11. Leasing

1. Belfius Insurance als leasinggever

A. Financiële leasing

Nihil.

B. Operationele leasing

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Toekomstige netto minimale leasebetalingen op grond van niet opzegbare operationele leasings worden als volgt uitgesplitst:		
Niet langer dan 1 jaar	23 412	25 919
Langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar	86 208	88 632
Langer dan 5 jaar	281 922	383 152
TOTAAL	391 542	497 703
Bedrag van voorwaardelijke leasebetalingen die tijdens de periode in verlies en winst werden opgenomen	0	0

Voor de vastgoedbeleggingen zijn lange termijn operationele lease-overeenkomsten afgesloten met zowel externe als verbonden partijen. De groei in de toekomstige netto minimale leasebetalingen op grond

van niet opzegbare operationele leasings weerspiegelt de belangrijke investeringen die zijn verricht.

2. Belfius Insurance als leasingnemer

A. Financiële leasing

Nihil.

B. Operationele leasing

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Toekomstige netto minimale leasebetalingen op grond van niet opzegbare operationele leases, zijn als volgt uitgesplitst:		
Niet langer dan 1 jaar	1 953	1 985
Langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar	2 072	1 676
Langer dan 5 jaar	186	217
TOTAAL	4 210	3 878
Bedrag van toekomstige minimale leasebetalingen te ontvangen op grond van niet opzegbare sublease-overeenkomsten op balansdatum	0	0
Lease en subleasebetalingen opgenomen als kost tijdens de periode:		
Minimale leasebetalingen	5 130	5 043
Voorwaardelijke leasebetalingen	0	
Subleasebetalingen	(30)	
TOTAAL	5 100	5 043

Belfius Insurance heeft leaseovereenkomsten (als leasingnemer) afgesloten voor de huur van, hoofdzakelijk, voertuigen en kantoorgebouwen.

De eerste tabel omvat de toekomstige minimale leasebetalingen op grond van deze overeenkomsten. De tweede tabel omvat de leasebetalingen geboekt als kost tijdens het boekjaar.

7.12. Kwaliteit van de leningen en voorschotten en voor verkoop beschikbare financiële activa

1. Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen

(in duizend EUR)	Brutobedrag		Specifieke waardevermindering		Collectieve waardevermindering		Nettobedrag	
	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13
UITSPLITSING VAN DE NORMALE LENINGEN EN VOORSCHOTTEN + ITEMS WAAROP EEN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING WERD TOEGEPAST								
Normale leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	1 051 266	871 597					1 051 266	871 597
Leningen en voorschotten waarop een specifieke waardevermindering werd toegepast	6 416	6 419	(3 065)	(1 251)			3 351	5 168
Collectieve waardeverminderingen voor leningen en voorschotten die geen specifieke waardevermindering hebben ondergaan					(18 103)	(3 479)	(18 103)	(3 479)
TOTAAL	1 057 682	878 016	(3 065)	(1 251)	(18 103)	(3 479)	1 036 514	873 286

2. Hypothecaire en andere leningen

(in duizend EUR)	Brutobedrag		Specifieke waardevermindering		Collectieve waardevermindering		Nettobedrag	
	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13
UITSPLITSING VAN DE NORMALE HYPOTHECAIRE EN ANDERE LENINGEN + ITEMS WAAROP EEN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING WERD TOEGEPAST								
Normale hypothecaire en andere leningen	6 355 146	6 773 212					6 355 146	6 773 212
Hypothecaire en andere leningen waarop een specifieke waardevermindering werd toegepast	17 635	33 470	(2 796)	(4 566)			14 839	28 904
Collectieve waardeverminderingen voor hypothecaire en andere leningen die geen specifieke waardevermindering hebben ondergaan					(23 070)	(20 032)	(23 070)	(20 032)
TOTAAL	6 372 781	6 806 682	(2 796)	(4 566)	(23 070)	(20 032)	6 346 915	6 782 084

3. Voor verkoop beschikbare financiële activa

(in duizend EUR)	Brutobedrag		Specifieke waardevermindering		Collectieve waardevermindering		Nettobedrag	
	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13
UITSPLITSING VAN DE NORMALE VOOR VERKOOP BESCHIKBARE FINANCIËLE ACTIVA + ITEMS WAAROP EEN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING WERD TOEGEPAST								
Normale voor verkoop beschikbare financiële activa	14 396 696	13 459 532					14 396 696	13 459 532
<i>waarvan vastrentende instrumenten</i>	13 548 843	12 456 818					13 548 843	12 456 818
<i>waarvan aandelen</i>	847 853	1 002 714					847 853	1 002 714
Voor verkoop beschikbare financiële activa waarop een specifieke waardevermindering werd toegepast	154 886	100 491	(54 257)	(37 385)			100 629	63 106
<i>waarvan vastrentende instrumenten</i>	48 728	12 369	(15 858)	(2 977)			32 870	9 392
<i>waarvan aandelen</i>	106 158	88 122	(38 399)	(34 408)			67 759	53 714
TOTAAL	14 551 582	13 560 023	(54 257)	(37 385)	0	0	14 497 325	13 522 638

Per 31 december 2012 had Belfius Insurance nog 2 posities onder de vorm van achtergestelde eeuwigdurende obligaties in de rubriek Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen waarvoor een specifieke waardevermindering werd geregistreerd. Per 31 december 2013 zijn deze posities nog in portefeuille maar een verbetering in de kredietwaardigheid van de tegenpartij heeft geleid tot een gedeeltelijke terugname van de voorziening.

De belangrijke terugnames geregistreerd in de collectieve waardeverminderingen op deze achtergestelde eeuwigdurende obligaties worden gedeeltelijk verklaard door de daling in het uitstaande volume. Een bijkomend element betreft de wijziging in de methode van berekening. Tot vorig jaar werd voor de berekening van de collectieve voorziening voor dit type producten een stressfactor toegepast door de rating van de tegenpartijen te verlagen met 2 punten. Als gevolg van de sanering van de portefeuille en meer stabiele vooruitzichten wordt de toepassing van de stressfactor niet meer nodig geacht.

De toename in de hypothecaire leningen waarop een specifieke waardevermindering werd toegepast en de daarmee verband houdende waardevermindering is een logisch gevolg van het toegenomen volume. De kwaliteitsratio van de hypothecaire leningen, zijnde de verhouding van het brutobedrag van de leningen waarop een specifieke waardevermindering werd toegepast en het bruto uitstaande bedrag van de volledige portefeuille bedraagt slechts 0,49 %.

Collectieve waardeverminderingen worden berekend op gestructureerde producten en, sinds 2013, op hypothecaire leningen. De daling

in de collectieve waardeverminderingen, berekend en geboekt op de portefeuille gestructureerde kredietproducten, is een logisch gevolg van steeds krimpende volumes.

Rekening houdend met de omvang van de portefeuille, de algemene economische context en de onzekerheid omtrent de toekomstige evolutie van de vastgoedmarkt, is beslist een collectieve waardevermindering te berekenen op de portefeuille hypothecaire leningen voor de geleden maar nog niet gekende risico's (IBNR). De berekening gaat uit van een gemiddelde van historische verliesratio's toegepast op een tijdsinterval van 1 jaar en verhoogd met een risicofactor die rekening houdt met een gedwongen verkoop. Op basis van deze methode is een collectieve voorziening geboekt van 1,2 miljoen EUR.

De daling in de specifieke voorzieningen op vastrentende effecten beschikbaar voor verkoop is hoofdzakelijk een gevolg van een verbetering van de kredietwaardigheid van de tegenpartijen. De daling in de specifieke voorzieningen op aandelen beschikbaar voor verkoop is een gevolg van verkopen.

Voor meer informatie over de kredietrisico's wordt verwezen naar tabel 13.2.

VIII. Toelichtingen bij de verplichtingen van de geconsolideerde balans

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

8.1. Schulden aan kredietinstellingen

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Direct opeisbaar	6 591	931
Terugkoopactiviteit (repo's)	2 182 545	1 890 817
Andere schulden	43 795	33 326
TOTAAL	2 232 931	1 925 074

Repo's worden afgesloten voor de (gedeeltelijke) financiering van ge-structureerde producten en hypothecaire leningen. De beslissing van het management om de leverage ratio te reduceren door de aanwen-ding van beschikbare liquide middelen heeft geleid tot een significante daling in het uitstaande volume.

Deze beweging wordt gedeeltelijk gecompenseerd door het afsluiten van repo's die kaderen binnen bestaande afdekkingsstrategieën (zie toelichting 7.1.).

8.2. Deposito's van klanten

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Direct opvraagbare deposito's	0	0
Spaardeposito's	0	0
Termijndeposito's	0	0
Andere deposito's van klanten ⁽¹⁾	31 669	13 483
TOTAAL DEPOSITO'S VAN KLANTEN	31 669	13 483
Terugkoopactiviteit	0	0
Andere leningen	0	0
TOTAAL LENINGEN AAN KLANTEN	0	0
TOTAAL	31 669	13 483

(1) Betreft voornamelijk tak 21-producten die in IFRS worden beschouwd als investeringsproducten omdat er contractueel geen winstdeling is voorzien.

8.3. Achtergestelde schulden

1. Uitsplitsing volgens aard

Achtergestelde, niet-converteerbare schulden

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Eeuwigdurende achtergestelde schulden	170 285	170 334
Overige	234 065	238 730
TOTAAL	404 350	409 064

2. Gegevens over elke achtergestelde lening

Referentie-nummer	Munt	Bedrag in duizenden munteenheden	Vervaldag of modaliteiten voor de looptijd	a) Omstandigheden waarin de onderneming deze lening vervroegd moet terugbetalen b) Voorwaarden voor de achterstelling c) Voorwaarden voor de omzetting	Vergoedingsvoorwaarden
1.	EUR	170 000	onbepaald (calldatum: 07/08/2016)	a) mogelijk vanaf calldatum, met akkoord van NBB, nadien op elke volgende coupondatum b) geen specifieke voorwaarden c) nihil	Euribor 3 maand + 90 bp, na 07/08/2016: Euribor 3 maand + 190 bp
2.	EUR	181 000	29/12/2041 (calldatum: 29/12/2021)	a) mogelijk vanaf calldatum, met akkoord van NBB, nadien op elke volgende coupondatum b) geen specifieke voorwaarden c) nihil	Euribor 3 maand + 90 bp tot 29/12/2021, nadien: Euribor 3 maand + 1 000 bp
3.	EUR	53 000	onbepaald		

8.4. Voorzieningen en andere verplichtingen

1. Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Claims uit gerechtelijke procedures	4 436	3 576
Herstructurering	9 538	17 871
Toegezegdpensioenverplichting ⁽¹⁾	69 247	62 806
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	936	763
Overige voorzieningen (niet-verzekering)	12 167	25 041
TOTAAL	96 324	110 057

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

De overige voorzieningen omvatten voorzieningen voor de uitwerking van de in 2012-2013 door Belfius Insurance gedefinieerde strategische stromen om de meest efficiënte en klantvriendelijke Belgische verzekeraar te worden. In het businessplan 2014-2016 is de aanwending van deze voorzieningen vastgelegd. De strategische stromen omvatten onder meer de uitbouw van de samenwerking met makelaars in corporate, de uitbouw van verzekeringen Niet-Leven met Belfius Bank en de sanering van bepaalde minder rendabele regio's. Daarnaast werden voorzieningen gevormd om de rapporteringsverplichtingen en de

opzet van een riskframework in het kader van Solvency II verder uit te bouwen. Solvency II gaat in voege in 2016.

De aanvullende voorzieningen voor herstructureringen werden geboekt om te beantwoorden aan de vereisten van de einde 2013 gewijzigde organisatie- en managementstructuur. Daarnaast wordt in het kader van de stroomlijning van Belfius Groep een herschikking van de beschikbare kantoorruimte ingepland in 2014-2015.

2. Uitsplitsing van bewegingen

(in duizend EUR)	Claims uit gerechtelijke procedures	Herstructurering	Pensioenen en andere personeelsbeloningen	Overige voorzieningen (niet verzekering)	Totaal
OP 1 JANUARI 2012	4 984	12 579	61 404	8 704	87 671
Dotatie aan de voorzieningen ⁽¹⁾	459	2 679	10 696	7 878	21 712
Teruggenomen niet-gebruikte bedragen	(902)	(3 973)	(1 917)	(2 088)	(8 880)
Aangewend tijdens het jaar	(340)	(2 008)		(2 368)	(4 715)
Wijzigingen in de consolidatiekring (in)	235	302			537
Overdrachten		(41)		41	0
Voorzieningen via OCI					0
OP 31 DECEMBER 2012	4 436	9 537	70 183	12 167	96 324

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

(in duizend EUR)	Claims uit gerechtelijke procedures	Herstructurering	Pensioenen en andere personeelsbeloningen	Overige voorzieningen (niet verzekering)	Totaal
OP 1 JANUARI 2013	4 436	9 537	70 183	12 167	96 324
Dotatie aan de voorzieningen	140	10 566	3 335	15 735	29 775
Teruggenomen niet-gebruikte bedragen	(990)	(1 692)	(10 030)	(588)	(13 299)
Aangewend tijdens het jaar	(10)	(541)		(2 273)	(2 824)
Overdrachten			1 279		1 279
Voorzieningen via OCI			(1 198)		(1 198)
OP 31 DECEMBER 2013	3 576	17 871	63 569	25 041	110 057

3. Voorzieningen voor pensioenen en overige voordelen op lange termijn

In België heeft elke werknemer recht op een overheidspensioen. Bovendien zorgt Belfius Insurance voor een bijkomende pensioenvoorziening voor zijn werknemers. Deze bijkomende pensioenvoorziening behelst een uitkering op pensioengerechtigde leeftijd (uitkering van een eenmalig bedrag of uitkering aan de hand van rentebetalingen) waar ook een overlijdensverzekering bij hoort. Niettegenstaande de begunstigen in België de keuze hebben, worden de meeste bijkomende pensioenvoorzieningen uitbetaald in een eenmalige uitkering en wordt er zelden voor een periodieke rentebetaling gekozen.

Belfius Insurance kent twee belangrijke types van pensioenregeling: "vaste prestatie of te bereiken doel" (= defined benefit) en "vaste bijdrage" (= defined contribution).

Voor de plannen met "vaste prestatie of te bereiken doel" ("defined benefit") is het eindvoordeel voor de werknemer afhankelijk van verschillende elementen zoals gepresteerde diensttijd en eindbezoldiging. Alle "vaste prestatie plannen" worden gefinancierd door werkgeversbijdragen. Voor één van deze plannen is er eveneens een bijdrage van de betrokken werknemers. De bijdragen zijn vooral gebaseerd op een geaggregeerde kostmethode en worden uitgedrukt als een percentage van het salaris wat in overeenstemming is met de wettelijke vereisten. Gezien de werknemers van Belfius Insurance voornamelijk in België tewerkgesteld en gevestigd zijn, zijn de pensioenplannen die op hen van toepassing zijn onderworpen aan de Belgische regelgeving. De niet-Belgische plannen die buiten deze regelgeving vallen zijn verwaarloosbaar.

Voor de "vaste bijdrage plannen" (= defined contribution) wordt het eindvoordeel bepaald op basis van de investeringen van de bijdragen van Belfius Insurance en van de betrokken werknemers. Deze "vaste bijdrage plannen" worden gefinancierd door werkgevers- en werknemersbijdragen. De werkgeversbijdrage voor deze plannen is gebaseerd op het aantal dienstjaren en het salaris. De werknemersbijdrage is een vast percentage van het salaris. Het eindvoordeel van de "vaste bijdrage plannen" (= defined contribution) is afhankelijk van het rendement op de investering, rekening houdend met de minimum gegarandeerde opbrengst voor de werknemer, opgelegd door de Belgische wetgeving.

Het bepalen van de belangrijkste verplichtingen gebeurt door gekwalificeerde actuarissen. De daarbij gebruikte hypothesen en resultaten worden voor Belfius Insurance nagekeken door een externe coördinerende actuaire die toeziet op een geharmoniseerde berekeningswijze en op een berekeningswijze in overeenstemming met IAS 19-regelgeving.

De gegevens van het jaarverslag 2012 werden aangepast aan de vernieuwde IAS 19-norm welke verplicht toepasbaar is vanaf 1 januari 2013.

A. Variatie van de contante waarde van de brutoverplichting

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
1. Contante waarde van de pensioenverplichtingen aan het begin van het jaar	80 659	78 020
2. Pensioenkost		
a. Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkost	5 038	4 550
b. Pensioenkosten van verstreken diensttijd en winst (-)/verlies bij afwikkeling	0	(8 530)
3. Rentekosten	2 923	2 363
4. Kasstromen		
a. Betaalde uitkeringen	(5 798)	(3 876)
b. Afwikkeling	0	(2 169)
c. Werknemersbijdragen	122	6
5. Effect van bedrijfscombinaties en -afstotingen	54	0
6. Herwaarderingen		
a. Effect van de wijzigingen in demografische hypothesen	0	87
b. Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	(2 489)	(2 049)
c. Ervaringsaanpassingen	(2 489)	1 111
9. Wisselkoersverschillen	0	0
BRUTOVERPLICHTINGEN AAN HET EINDE VAN HET JAAR	78 020	69 513

B. Variatie van de fondsbeleggingen

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
1. Reële waarde van de fondsbeleggingen aan het begin van het jaar	6 607	7 837
2. Renteopbrengsten	292	238
3. Kasstromen		
a. Betaalde uitkeringen	(955)	(242)
b. Afwikkeling	0	(2 169)
c. Werknemersbijdragen	122	6
d. Werkgeversbijdragen	842	522
4. Effect van bedrijfscombinaties en -afstotingen	54	0
5. Herwaarderingen	0	
a. Rendement van de fondsbeleggingen (excl. Rentebaten)	875	(248)
6. Wisselkoersverschillen	0	
REËLE WAARDE VAN DE FONDSBELEGGINGEN AAN HET EINDE VAN HET JAAR	7 837	5 944

C. Bedragen opgenomen in de jaarrekening

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
1. Contante waarde van brutoverplichtingen uit hoofde van toegezegde pensioenrechten	78 020	69 513
2. Reële waarde van de fondsbeleggingen	7 837	5 944
3. Tekort (overschot) van gefinancierde pensioenregelingen	70 183	63 569
4. Effect van actiefplafond (paragraaf 58b)	0	
NETTOVERPLICHTINGEN (ACTIVA)	70 183	63 569

D. Bedragen ingeschreven in overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
1. Pensioenkost		
a. Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkost	5 038	4 550
b. Pensioenkosten van verstreken diensttijd en winst (-)/verlies bij afwikkeling	0	(8 530)
2. Nettorentekost	2 634	2 126
3. Nettokosten uit hoofde van toegezegde pensioenrechten in P&L	7 672	(1 854)
4. Herwaarderingen		
a. Effect van de wijzigingen in demografische hypothesen	0	86
b. Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	(2 487)	(1 955)
c. Ervaringsaanpassingen	(2 491)	1 018
d. Rendement van de fondsbeleggingen (excl. Rentebaten)	(875)	248
e. Effect van actiefplafond (paragraaf 58b)	0	
TOTAAL HERWAARDERING IN OCI	(5 853)	(603)
NETTOKOSTEN UIT HOOFDE VAN TOEGEZEGDE PENSIOENRECHTEN IN P&L EN OCI	1 819	(2 457)

E. Jaarrekening reconciliatie

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
1. Nettoverplichtingen (activa) aan het begin van het jaar	74 052	70 183
2. Nettokosten uit hoofde van toegezegde pensioenrechten in P&L	7 672	(1 854)
3. Totaal herwaarderingen in OCI	(5 853)	(603)
4. Effect van bedrijfscombinaties en -afstotingen + overige	0	0
5. Kasstromen	0	0
a. Werkgeversbijdragen	(5 688)	(4 157)
6. Wisselkoersverschillen	0	0
NETTOVERPLICHTINGEN/(ACTIVA) AAN HET EINDE VAN HET JAAR	70 183	63 569

F. Fondsbeleggingen

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
1. Reële waarde van fondsbeleggingen		
a. Gemiddelden en equivalenten	0	203
b. Aandelen	1 137	577
c. Schuldpapier	6 629	5 010
d. Vastgoed	0	154
e. Derivaten	0	0
f. Beleggingsfondsen	0	0
g. Andere ⁽¹⁾	71	0
TOTAAL	7 837	5 944

(1) Omvat in aanmerking komende verzekeringscontracten.

G. Gewone gemiddelde hypothesen voor Belgische regelingen

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
a. Actualisatierentevoet	3,10 % - 3,20 %	3,30 % - 3,60 %
b. Inflatie	2,00 %	2,00 %
c. Salarisstijgingen	0,75 % - 2,25 %	0,75 % - 2,25 %

H. Gevoeligheid⁽¹⁾ van contante waarde van brutoverplichtingen aan het einde van het jaar aan veranderingen aan

(in duizend EUR)	-50 bp	+50 bp
a. Actualisatierentevoet	4,45 %	-3,91 %
b. Inflatie		
c. Reële salarisstijgingen	-0,41 %	0,53 %

(1) Alle andere hypothesen blijvend onveranderd.

I. Gewone gemiddelde duration van de verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/12 Restated	31/12/13
België	9,89	8,52

4. Toegezegde-bijdragen pensioenregeling

De bedragen aan wettelijke pensioenstelsels zijn niet begrepen in deze bedragen. Het bedrag dat in 2012 en 2013 als kosten voor de pen-

sioenregelingen met vaste bijdragen werd geboekt, beloopt respectievelijk 3,88 miljoen EUR en 4,99 miljoen EUR.

8.5. Verplichtingen met betrekking tot (her)verzekeringscontracten**Uitsplitsing volgens aard**

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Schulden voor deposito's van cessionarissen	85 401	86 510
Schulden voortvloeiend uit directe verzekeringstransacties	134 356	124 348
Schulden voortvloeiend uit herverzekeringstransacties	9 543	11 540
Andere verzekeringsverplichtingen	73 290	0
TOTAAL	302 590	222 398

Schulden uit directe verzekeringstransacties omvatten onder meer ontvangen premies die nog niet werden ingewerkt in een contract, creditsaldi van tussenpersonen en toegekende schade-uitkeringen waarvoor de effectieve betaling nog moet gebeuren.

onder de rubriek Activa met betrekking tot herverzekeringscontracten (zie toelichting 7.9).

De schulden voor deposito's staan tegenover de ontvangen waarborgen van onze herverzekeraars, welke voornamelijk worden opgenomen

De andere verzekeringsverplichtingen hadden in 2012 betrekking op vrijgemaakte fondsen in het kader van belangrijke afkopen waarvan de definitieve uitbetaling in 2013 heeft plaatsgevonden.

8.6. Overige verplichtingen**Uitsplitsing volgens aard**

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Aan te rekenen kosten	8 953	9 017
Uitgestelde opbrengsten	3 983	3 129
Salarissen en sociale lasten (te betalen)	18 431	21 443
Bedrijfsbelastingen	10 430	11 897
Overige verplichtingen	49 638	89 104
TOTAAL	91 435	134 589

De overige verplichtingen omvatten voornamelijk de diverse crediteuren. De toename is het gevolg van een technische overboeking van

credit-bedragen uit de overige vorderingen (zie toelichting 7.11.) die niet werd geregistreerd in 2012.

IX. Toelichtingen met betrekking tot de verzekeringsactiviteiten

9.1. Toelichting met betrekking tot de verzekeringsverrichtingen

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

Algemeen overzicht Leven/Niet-Leven

(in duizend EUR)	31/12/12			Totaal
	Leven tak 21 en 26	Leven tak 23	Niet-Leven	
Brutoreserves ⁽¹⁾	16 923 070		958 177	17 881 247
Brutoreserves - Aandeel van herverzekeraars ⁽²⁾	12 470		87 985	100 455
Bruto verdiende premies	1 523 921		530 466	2 054 387
Schadelast en andere technische kosten	(1 964 236)	17 042	(382 165)	(2 329 359)
Acquisitielonen	(154 944)	(11 699)	(93 053)	(259 696)
Technisch resultaat uit afgestane herverzekering	(41 966)		1 987	(39 979)
TOTAAL TECHNISCH RESULTAAT	(637 225)	5 343	57 235	(574 647)

(1) Verplichtingen II. Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten.

(2) Activa V. Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten.

(in duizend EUR)	31/12/13			Totaal
	Leven tak 21 en 26	Leven tak 23	Niet-Leven	
Brutoreserves ⁽¹⁾	16 632 932		1 012 209	17 645 141
Brutoreserves - Aandeel van herverzekeraars ⁽²⁾	12 811		86 006	98 817
Bruto verdiende premies	1 278 238		544 011	1 822 249
Schadelast en andere technische kosten	(1 571 054)	20 895	(316 238)	(1 866 397)
Acquisitielonen	(179 526)	(14 589)	(103 925)	(298 040)
Technisch resultaat uit afgestane herverzekering	(38 734)		(23 198)	(61 932)
TOTAAL TECHNISCH RESULTAAT	(511 076)	6 306	100 650	(404 120)

(1) Verplichtingen II. Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten.

(2) Activa V. Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten.

De verbetering van het technische resultaat Niet-Leven van 57,2 miljoen EUR in 2012 tot 100,6 miljoen EUR in 2013 is gerelateerd aan de positieve schaderesultaten in de activiteiten Auto en Brand en het feit dat Belfius Insurance vanaf 2013 een voorzichtige inschatting van verhaal op verzekeringnemers activeert. Daartegenover werd in 2012 de aanpassing van de indicatieve tabellen voor schaderegeling volledig ten laste genomen.

De evolutie van het technische resultaat Leven (voor financiële opbrengsten) van -637 miljoen EUR in 2012 tot -511 miljoen EUR in

2013 ligt voornamelijk aan het feit dat in 2012 een discretionaire winstdeling werd geboekt via resultaat van 155 miljoen EUR. Door de herziening van de winstdelingspolitiek, mede gekoppeld aan een omgeving van lage rente, werd deze voorziening in 2013 gedeeltelijk afgebouwd maar deze terugname werd gecompenseerd door de vorming van bijkomende voorzieningen voor lage renterisico's. Na uitvoering van deze uitzonderlijke elementen noteren we een normale organische groei van het technische resultaat Leven gerelateerd aan de evolutie van de technische voorzieningen en ontvangen premies.

9.2. Verzekeringscontracten Leven

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

1. Inkomsten en lasten tak 21 en 26

	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal
(in duizend EUR)						
Bruto ontvangen premies	593 922	930 073	1 523 995	624 057	654 312	1 278 369
Wijziging in brutovoorziening voor niet-verdiende premie (UPR)	(74)		(74)	(131)		(131)
BRUTO VERDIENDE PREMIES	593 848	930 073	1 523 921	623 927	654 312	1 278 238

(1) Discretionaire-winstdelingselement.

	31/12/12	31/12/13
(in duizend EUR)		
Bruto ontvangen premies leven	1 523 995	1 278 369
Rechtstreekse zaken	1 329 332	1 087 001
Aangenomen herverzekering	194 663	191 368

	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal
(in duizend EUR)						
Betaalde schade bruto	(366 008)	(1 056 765)	(1 422 773)	(374 787)	(1 049 987)	(1 424 774)
Wijziging in de voorziening voor te betalen schade	(871)	110 971	110 100	(1 124)	17 450	16 326
Wijziging in de voorziening voor verzekering "Leven"	(215 116)	(237 066)	(452 182)	(1 621 130)	1 335 867	(285 263)
Wijziging in de voorziening voor discretionaire winstdeling	(117 522)	(57 058)	(174 580)	120 710	(1 097)	119 613
Wijziging in de andere technische voorzieningen	(60)	0	(60)	167	0	167
Overige technische opbrengsten en kosten	(11 528)	(13 213)	(24 741)	4 147	(1 269)	2 877
SCHADELAST EN ANDERE TECHNISCHE KOSTEN	(711 105)	(1 253 131)	(1 964 236)	(1 872 018)	300 964	(1 571 054)

(1) Discretionaire-winstdelingselement.

	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal
(in duizend EUR)						
Innings- en variabele commissielonen	(123 388)	(30 949)	(154 337)	(122 722)	(57 391)	(180 114)
Distributiecommissielonen	(607)		(607)	587	0	587
ACQUISITIECOMMISSIELONEN	(123 995)	(30 949)	(154 944)	(122 135)	(57 391)	(179 526)

(1) Discretionaire-winstdelingselement.

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal
Afgestane premies aan herverzekeraars	(102 368)	(15)	(102 383)	(95 420)	(17)	(95 437)
Wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premie (UPR) - deel herverzekeraars	(2)	0	(2)	0	0	0
VERDIENDE PREMIES - DEEL VAN DE HERVERZEKERAAR	(102 370)	(15)	(102 385)	(95 420)	(17)	(95 437)
Betaalde schade - deel herverzekeraar	40 727	0	40 727	42 037	0	42 037
Wijziging in de voorziening voor te betalen schade - deel herverzekeraar	(97)	0	(97)	(155)	0	(155)
Wijziging in de voorziening voor verzekering "Leven" - deel herverzekeraar	658	0	658	523	0	523
Wijziging in de voorziening voor discretionaire winstdeling - deel herverzekeraar	1 257	0	1 257	276	0	276
Wijziging in de andere technische voorzieningen - deel herverzekeraar	0	0	0	0	0	0
Overige technische opbrengsten en kosten - deel herverzekeraar	(121)	0	(121)	(162)	0	(162)
SCHADELAST EN ANDERE TECHNISCHE KOSTEN - DEEL HERVERZEKERAAR	42 424	0	42 424	42 519	0	42 519
Commissielonen en winstdeling ontvangen van de herverzekeraars	17 995		17 995	14 127	56	14 183
COMMISSIELONEN EN WINSTDELING ONTVANGEN VAN DE HERVERZEKERAARS	17 995	0	17 995	14 127	56	14 183
TECHNISCH RESULTAAT UIT AFGESTANE HERVERZEKERING	(41 951)	(15)	(41 966)	(38 774)	40	(38 734)

(1) Discretionaire-winstdelingselement.

2. Wijzigingen in de technische voorzieningen

A. Wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) op 1 januari	450	0	450	524		524
Wijziging bij opening ten gevolge van wijziging in de consolidatiekring			0			0
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) op 31 december	(524)	0	(524)	(138)		(138)
Overgedragen voorziening voor niet-verdiende premies				(517)		(517)
BRUTOWIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR NIET- VERDIENDE PREMIES (UPR)	(74)	0	(74)	(131)	0	(131)

B. Wijziging in de voorziening voor te betalen schade

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Schadereserves op 1 januari	76 879	158 143	235 022	54 540	70 382	124 922
Schadereserves op 31 december	(54 540)	(70 382)	(124 922)	(54 157)	(52 933)	(107 090)
Overgedragen schadereserves	(23 210)	23 210	0	(1 507)		(1 507)
BRUTOWIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADE	(871)	110 971	110 100	(1 124)	17 450	16 326

C. Wijziging in de voorziening voor verzekering "Leven"

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Voorziening voor verzekering "Leven" op 1 januari	4 024 861	11 839 036	15 863 897	4 264 744	12 074 085	16 338 829
Voorziening voor verzekering "Leven" op 31 december	(4 264 744)	(12 074 085)	(16 338 829)	(5 584 604)	(10 673 725)	(16 258 329)
Overgedragen reserves leven	24 767	(2 017)	22 750	(301 270)	(64 493)	(365 763)
BRUTOWIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR VERZEKERING "LEVEN"	(215 116)	(237 066)	(452 182)	(1 621 130)	1 335 867	(285 263)

D. Wijziging in de voorziening voor discretionaire winstdeling

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Voorziening voor winstdeling op 1 januari	12 148	63 728	75 876	128 835	121 248	250 083
Voorziening voor winstdeling op 31 december	(128 835)	(121 248)	(250 083)	(8 015)	(122 345)	(130 359)
Betaalde winstdeling	(373)		(373)	(108)		(108)
Overgedragen reserves winstdeling	(462)	462	0	(2)		(2)
BRUTOWIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR DISCRETIONAIRE WINSTDELING⁽¹⁾	(117 522)	(57 058)	(174 580)	120 710	(1 097)	119 613

(1) Voor meer toelichting verwijzen we naar punt 5.A.

E. Wijziging in de andere technische voorzieningen

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Andere technische voorziening "Leven" per 1 januari	107		107	167		167
Andere technische voorziening "Leven" per 31 december	(167)		(167)	0		0
BRUTOWIJZIGING IN DE ANDERE TECHNISCHE VOORZIENING "LEVEN"	(60)	0	(60)	167	0	167

3. Wijzigingen in de technische voorzieningen - Deel van de herverzekeraars

A. Wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies - Deel herverzekeraars

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) deel herverzekeraars op 1 januari	(2)	0	(2)	0	0	0
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) deel herverzekeraars op 31 december	0	0	0	0	0	0
WIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR NIET-VERDIENDE PREMIES (UPR) DEEL HERVERZEKERAARS	(2)	0	(2)	0	0	0

B. Wijziging in de voorziening voor te betalen schade - Deel herverzekeraars

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Schadereserves deel herverzekeraars op 1 januari	(1 569)	0	(1 569)	(1 472)		(1 472)
Schadereserves deel herverzekeraars op 31 december	1 472		1 472	1 317		1 317
WIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADE DEEL HERVERZEKERAARS	(97)	0	(97)	(155)	0	(155)

C. Wijziging in de voorziening voor verzekering "Leven" - Deel herverzekeraars

	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
(in duizend EUR)						
Voorziening voor verzekering "Leven" deel herverzekeraars op 1 januari	(10 313)	0	(10 313)	(10 971)		(10 971)
Voorziening voor verzekering "Leven" deel herverzekeraars op 31 december	10 971	0	10 971	11 494		11 494
WIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR VERZEKERING "LEVEN" DEEL HERVERZEKERAARS	658	0	658	523	0	523

D. Wijziging in de voorziening voor discretionaire winstdeling - Deel herverzekeraars

	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
(in duizend EUR)						
Voorziening voor winstdeling deel herverzekeraars op 1 januari	(37)	0	(37)	(27)		(27)
Voorziening voor winstdeling deel herverzekeraars op 31 december	27	0	27	0		0
Betaalde winstdeling deel herverzekeraars	1 267		1 267	303		303
WIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR DISCRETIONAIRE WINSTDELING DEEL HERVERZEKERAARS	1 257	0	1 257	276	0	276

4. Verliezen uit de toepassing van de toereikendheidstest van de verplichtingen (LAT)

Uit de toepassing van de LAT-testen blijken geen verliezen.

5. Activa en verplichtingen

A. Bruto technische voorzieningen

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Reserves leven	4 264 744	12 074 086	16 338 830	5 584 604	10 673 726	16 258 330
Reserves in toepassing van de resultaten LAT (Liability Adequacy Test)			0			0
Reserves in toepassing van de correcties ten gevolge van shadow accounting	53 216	155 328	208 544	13 014	124 000	137 014
Reserves ingevolge resultaat van IAS 39			0			0
TOTAAL BRUTOVOORZIENING VOOR VERZEKERING "LEVEN"	4 317 960	12 229 414	16 547 374	5 597 618	10 797 726	16 395 344
Schadereserves	54 540	70 383	124 923	54 157	52 933	107 090
Reserve voor discretionaire winstdeling	128 835	121 248	250 083	8 015	122 345	130 359
Reserves voor niet-verdiende premies	524		524	138		138
Overige technische reserves	167		167			0
TOTAAL BRUTO TECHNISCHE VOORZIENINGEN LEVEN	4 502 026	12 421 045	16 923 071	5 659 929	10 973 003	16 632 931

De brutoreserves Leven nemen licht af van 16,9 miljard EUR in 2012 tot 16,6 miljard EUR in 2013. De voorziening voor discretionaire winstdeling daalt van 250 miljoen EUR in 2012 tot 130 miljoen EUR in 2013 door de afbouw van de voorzieningen voor winstdeling over de komende jaren. We noteren in 2013 ook de uitstroom van 315 miljoen EUR reserves van uit het gekantonneerde beheer van een groepsverzekeringscontract van Belfius Bank naar een OFP. Dit verklaart mee de lagere correcties ten gevolge van shadow accounting welke afnemen van 209 miljoen EUR in 2012 tot 137 miljoen EUR in 2013. Verder droegen een aantal klanten hun in tak 21 opgebouwde reserves op eindvervaldag over naar tak 23-producten waar het risico door de verzekeringnemer zelf wordt gedragen. Deze bovenstaande elementen in min van de reserves worden grotendeels gecompenseerd door organische groei van de voorzieningen en nieuwe productie. Binnen Belfius Insurance nv en Corona nv werd daarnaast in 2013, op aangeven van de toezichthouder aan de volledige sector, een aanvullende voorziening voor het lage renterisico geboekt van 73 miljoen EUR, en bijkomend een prudentiële voorziening binnen het segment Groepsverzekeringen van 40 miljoen EUR.

Discretionaire winstdeling is een contractueel maar voorwaardelijk recht voor het ontvangen van aanvullende voordelen bovenop een gegarandeerd rendement. Bij opmaak van het jaarlijkse businessplan wordt een inschatting gemaakt van de totale voorwaardelijke winstdelname waarbij de onderneming ervoor gekozen heeft om deze inschatting in de balans op te nemen. De waarderingsregels bepalen hierbij dat voor het gedeelte van deze inschatting waarvoor er geen technische voorzieningen via de resultatenrekening werden geboekt dit per saldo via een afzonderlijke rubriek van het eigen vermogen wordt gepresenteerd.

De totale inschatting van de discretionaire winstdeling bedraagt 130 miljoen EUR per einde 2013, waarvan 31 miljoen EUR deel uitmaakt van het winstdelingsplan 2013 en 99 miljoen EUR betrekking

heeft op een inschatting voor de komende jaren. De methodologie om de voorziening te bepalen werd in 2013 verder verfijnd en is nu volledig gealigneerd met het businessplan, zowel voor de afloop van de portefeuilles als voor de economische assumpties. De belangrijkste redenen voor de evolutie tussen 2012, waar de inschatting voor de komende jaren 210 miljoen EUR bedroeg, en 2013 waar dit deel van de voorziening nog 99 miljoen EUR bedraagt, zijn een meer gediversifieerde winstdeling op product- en waarborgniveau, en een gewijzigde asset-allocatie tussen de ALM-segmenten enerzijds en de vrije portefeuille ter ondersteuning van het kapitaal anderzijds. We zien dat een lagere inschatting van de toekomstige winstdeling in lijn ligt met de marktevolutie waar de laatste jaren een meer beperkte winstdeling wordt uitgekeerd, rekening houdende met het lage renteklimaat. Net zoals in 2012 is einde 2013 deze inschatting van de voorwaardelijke toekomstige winstdelname volledig opgenomen onder de technische voorzieningen waardoor de rubriek binnen het eigen vermogen zonder voorwerp is.

De totale reserves in toepassing van shadow accounting bedragen 137 miljoen EUR in 2013 tegenover 209 miljoen EUR in 2012. Een bedrag van 13 miljoen EUR werd overgeboekt van de herwaarderingsreserve naar de technische reserve door toepassing van shadow accounting op verzekeringscontracten met administratief afzonderlijk beheerde gekantonneerde fondsen. Verleden jaar bedroeg dit nog 53 miljoen EUR. Daarnaast werd tevens de noodzaak bepaald van een "shadow loss"-aanpassing voor de overige activa beschikbaar voor verkoop, die staan ten opzichte van de technische voorzieningen. Hierbij werd nagegaan wat de invloed was op de waardering van de technische voorzieningen van de realisatie van de beleggingen en een wederbelegging aan de huidige marktconforme rentevoeten. Op basis van deze oefening bleken de geboekte reserves onvoldoende, waardoor een bedrag van 124 miljoen EUR werd overgeboekt van de herwaarderingsreserves naar de technische reserves. Eind 2012 bedroeg deze overboeking 155 miljoen EUR.

B. Deel herverzekeraars

	31/12/12			31/12/13		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
(in duizend EUR)						
Deel herverzekeraars in de voorzieningen "Leven"	10 971		10 971	11 494		11 494
Deel herverzekeraars in de voorzieningen voor de te betalen schades	1 472		1 472	1 317		1 317
Deel herverzekeraars in de voorziening voor niet-verdiende premie (UPR)			0			0
Deel herverzekeraars in de voorziening winstdeling	27		27			0
Deel herverzekeraars in de andere technische voorzieningen			0			0
TOTAAL DEEL HERVERZEKERAARS IN DE TECHNISCHE VOORZIENINGEN	12 470	0	12 470	12 811	0	12 811

C. Discretionaire-winstdelingselement opgenomen in het eigen vermogen

	31/12/12			31/12/13		
	Verzekeringscontracten			Verzekeringscontracten		
	Individueel	Groep	Totaal	Individueel	Groep	Totaal
(in duizend EUR)						
Netto discretionaire-winstdelingselement opgenomen in het eigen vermogen	0	0	0	0	0	0

D. Reconciliatie van de wijzigingen in de voorzieningen "Leven"

	31/12/12			31/12/13		
	Contracten brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag	Contracten brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag
(in duizend EUR)						
VOORZIENINGEN "LEVEN" OP 1 JANUARI	15 875 384	10 315	15 865 069	16 547 374	10 972	16 536 402
Wijziging bij opening ten gevolge van wijziging in de consolidatiekring			0			0
Netto ontvangen premies/ te ontvangen premies	1 422 489	4 991	1 417 498	826 030	3 701	822 329
Additionele reserves in toepassing van shadow accounting	197 056		197 056	(71 530)		(71 530)
Additionele reserves in toepassing van de resultaten LAT (Liability Adequacy Test)			0			0
Betaalde schadegevallen	(1 365 764)	(2 172)	(1 363 592)	(1 366 922)	(2 774)	(1 364 149)
Resultaten leven en dood	(83 828)	(2 582)	(81 246)	(78 484)	(1 946)	(76 539)
Toewijzing van technische interest	466 677	427	466 251	510 285	644	509 641
Overige wijzigingen	35 360	(7)	35 367	28 592	897	27 695
Wijzigingen in de consolidatiekring			0			0
VOORZIENINGEN "LEVEN" OP 31 DECEMBER	16 547 374	10 972	16 536 402	16 395 344	11 495	16 383 849

E. Indeling van de voorziening voor tak 21 & 26 naar rentegarantie

Gegarandeerd interestpercentage (in duizend EUR)	Indeling van de reserve ⁽¹⁾			
	31/12/12		31/12/13	
> 4,00 %	1 801 074	11 %	1 889 059	12 %
≤ 4,00 %	2 040 556	12 %	2 276 623	14 %
≤ 3,50 %	3 417 513	21 %	3 002 867	18 %
≤ 3,00 %	5 243 619	32 %	4 795 098	29 %
≤ 2,50 %	2 026 261	12 %	1 917 906	12 %
≤ 2,00 %	329 132	2 %	1 268 525	8 %
Gelijk aan 0 %	1 376 262	8 %	884 196	5 %
Andere	104 413	1 %	224 056	1 %
TOTAAL	16 338 830	100 %	16 258 330	100 %

(1) Totaal bruto technische voorzieningen "Leven" exclusief shadow aanpassingen.

9.3. Verzekeringscontracten Niet-Leven

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

1. Inkomsten en lasten

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Bruto ontvangen premies	532 867	546 342
Wijziging in brutovoorziening voor niet-verdiende premie (UPR)	(2 401)	(2 331)
BRUTO VERDIENDE PREMIES	530 466	544 011

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Betaalde schade bruto	(306 290)	(264 458)
Wijziging in de voorziening voor te betalen schade	(75 204)	(43 342)
Wijziging in de voorziening voor winstdeling	8	0
Wijziging in de andere technische voorzieningen	(609)	(8 358)
Overige technische opbrengsten en kosten	(70)	(80)
SCHADELAST EN ANDERE TECHNISCHE KOSTEN	(382 165)	(316 238)

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Innings- en variabele commissielonen	(34 547)	(43 867)
Distributiecommissielonen	(58 507)	(60 058)
ACQUISITIECOMMISSIELONEN	(93 054)	(103 925)

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Afgestane premies aan herverzekeraars	(35 722)	(36 921)
Wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premie (UPR) - deel herverzekeraars	69	62
VERDIENDE PREMIES - DEEL VAN DE HERVERZEKERAARS	(35 653)	(36 859)
Betaalde schade - deel herverzekeraars	20 181	12 777
Wijziging in de voorziening voor te betalen schade - deel herverzekeraars	15 202	(1 959)
Wijziging in de andere technische voorzieningen - deel herverzekeraars	(72)	(83)
Overige technische opbrengsten en kosten - deel herverzekeraars	(231)	(97)
SCHADELAST EN ANDERE TECHNISCHE KOSTEN - DEEL HERVERZEKERAARS	35 080	10 638
Commissielonen en winstdeling ontvangen van de herverzekeraars	2 561	3 023
COMMISSIELONEN EN WINSTDELING ONTVANGEN VAN DE HERVERZEKERAARS	2 561	3 023
TECHNISCH RESULTAAT UIT AFGESTANE HERVERZEKERING	1 988	(23 198)

2. Wijzigingen in de technische voorzieningen

A. Wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) op 1 januari	109 348	111 749
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) op 31 december	(111 749)	(114 080)
Overgedragen voorzieningen voor niet-verdiende premies		
BRUTOWIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR NIET-VERDIENDE PREMIES (UPR)	(2 401)	(2 331)

B. Wijziging in de voorziening voor te betalen schade

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Schadereserves op 1 januari	748 150	823 354
Schadereserves op 31 december	(823 354)	(866 696)
BRUTOWIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADE	(75 204)	(43 342)

C. Wijziging in de voorziening voor winstdeling

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Voorziening voor winstdeling op 1 januari	0	0
Wijziging bij opening ten gevolge van wijziging in de consolidatiekring	0	0
Voorziening voor winstdeling op 31 december	0	0
Betaalde winstdeelname	8	
Overgedragen reserves winstdeelname	0	0
BRUTOWIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR WINSTDELING	8	0

D. Wijziging in de andere technische voorzieningen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Andere technische voorzieningen per 1 januari	22 466	23 075
Andere technische voorzieningen per 31 december	(23 075)	(31 433)
BRUTOWIJZIGING IN DE ANDERE TECHNISCHE VOORZIENINGEN	(609)	(8 358)

3. Wijzigingen in de technische voorzieningen - deel van de herverzekeraars

A. Wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies - deel herverzekeraars

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) - deel herverzekeraars op 1 januari	(1 625)	(1 694)
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR) - deel herverzekeraars op 31 december	1 694	1 756
WIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR NIET-VERDIENDE PREMIES (UPR) - DEEL HERVERZEKERAARS	69	62

B. Wijziging in de voorziening voor te betalen schade - deel herverzekeraars

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Schadereserves deel herverzekeraars op 1 januari	(70 514)	(85 716)
Schadereserves deel herverzekeraars op 31 december	85 716	83 757
WIJZIGING IN DE VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADE - DEEL HERVERZEKERAARS	15 202	(1 959)

C. Wijziging in de andere technische voorzieningen - deel herverzekeraars

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Andere technische voorzieningen deel herverzekeraars op 1 januari	(648)	(576)
Andere technische voorzieningen deel herverzekeraars op 31 december	576	493
WIJZIGING IN DE ANDERE TECHNISCHE VOORZIENINGEN - DEEL HERVERZEKERAAARS	(72)	(83)

4. Verliezen uit de toepassing van de toereikendheidstest van de verplichtingen (LAT)

Uit de toepassing van de LAT-testen blijken geen verliezen.

5. Overzicht van verzekeringen Niet-Leven per productgroep

(in duizend EUR)	Bruto verdiende premies	Schadelast en andere technische lasten	Acquisitie- commissie- lonen	Technisch resultaat her- verzekering	Bedrijfs- kosten	Financiële op- brengsten	Andere	Totaal resultaat
TOTAAL OP 31 DECEMBER 2012	530 466	(382 165)	(93 053)	1 987	(102 756)	54 003	(3 654)	4 828
Aangenomen herverzekering	1 714	(1 077)	(229)	(152)	0	807	(9)	1 054
Rechtstreekse zaken	528 752	(381 088)	(92 824)	2 139	(102 756)	53 196	(3 645)	3 774
Allerlei risico's/ongevallen	84 958	(42 872)	(17 812)	(2 825)	(19 016)	13 029	(4 763)	10 699
Motorrijtuigen/burgerlijke aansprakelijkheid	149 786	(162 985)	(22 750)	17 521	(31 485)	24 350	(2 018)	(27 581)
Motorrijtuigen/andere takken	75 994	(44 841)	(11 784)	(579)	(15 933)	1 958	(477)	4 338
Kredieten en borgtochten	380	(5 221)	(2)	5 073	(70)	142	(2)	300
Niet-Leven distributie	0	0	(1 105)	0	(43)	0	3 842	2 694
Ziekte	26 102	(21 533)	(1 774)	545	(4 405)	2 564	(98)	1 401
Brand en andere schade aan goederen	165 397	(84 112)	(36 356)	(15 981)	(27 979)	6 302	(95)	7 176
Arbeidsongevallen	26 135	(19 524)	(1 241)	(1 615)	(3 825)	4 851	(34)	4 747

(in duizend EUR)	Bruto verdiende premies	Schadelast en andere technische lasten	Acquisitie- commissie- lonen	Technisch resultaat her- verzekering	Bedrijfs- kosten	Financiële op- brengsten	Andere	Totaal resultaat
TOTAAL OP 31 DECEMBER 2013	544 011	(316 238)	(103 925)	(23 198)	(118 707)	46 946	2 959	31 847
Aangenomen herverzekering	2 191	(1 616)	(232)	(133)	(21)	721	(3)	908
Rechtstreekse zaken	541 820	(314 623)	(103 693)	(23 065)	(118 686)	46 225	2 962	30 940
Allerlei risico's/ongevallen	85 611	(55 989)	(19 005)	(4 211)	(21 710)	8 331	104	(6 869)
Motorrijtuigen/burgerlijke aansprakelijkheid	151 048	(100 366)	(25 672)	(5 063)	(36 881)	24 967	563	8 597
Motorrijtuigen/andere takken	75 688	(37 917)	(11 960)	(577)	(17 599)	1 552	(6)	9 182
Kredieten en borgtochten	570	(263)	66	0	(269)	120	0	224
Niet-Leven distributie			(1 046)	0	(4)		2 333	1 283
Ziekte	24 500	(26 720)	(1 647)	(426)	(5 652)	2 232	(8)	(7 720)
Brand en andere schade aan goederen	176 790	(70 209)	(43 108)	(14 180)	(31 776)	5 060	(12)	22 566
Arbeidsongevallen	27 613	(23 160)	(1 322)	1 391	(4 797)	3 964	(12)	3 677

6. Activa en verplichtingen

A. Bruto technische voorzieningen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Voorziening voor te betalen schade	723 208	772 155
Voorziening voor interne schaderegelingskosten (ULAE)	27 704	30 296
Reserves voor zich voorgedane maar niet gerapporteerde schadegevallen (IBNR)	72 442	64 245
TOTAAL BRUTO TECHNISCHE VOORZIENINGEN NIET-LEVEN	823 354	866 696
Overige technische voorzieningen	23 075	31 433
Voorziening voor niet-verdiende premie (UPR)	111 748	114 080
TOTAAL BRUTO TECHNISCHE VOORZIENINGEN NIET-LEVEN	958 177	1 012 209

B. Deel herverzekeraars

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Deel herverzekeraars in voorziening voor te betalen schade	85 716	83 757
DEEL HERVERZEKERAARS IN DE TOTALE VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADES	85 716	83 757
Deel herverzekeraars in de overige technische voorzieningen	576	493
Deel herverzekeraars in de voorziening voor niet-verdiende premies (UPR)	1 693	1 756
TOTAAL DEEL HERVERZEKERAARS IN DE TECHNISCHE VOORZIENINGEN NIET-LEVEN	87 985	86 006

C. Reconciliatie van de wijzigingen in de voorziening voor te betalen schade

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag	Brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag
VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADES OP 1 JANUARI	748 150	70 514	677 636	823 354	85 716	737 638
Betaalde schade met betrekking tot vorige jaren	(150 882)	(11 803)	(139 079)	(142 298)	(4 581)	(137 717)
Wijziging schadegevallen vorige jaren	(10 227)	17 596	(27 823)	(26 307)	22	(26 329)
Verplichtingen voor schadegevallen van dit jaar	236 313	9 409	226 904	211 947	2 600	209 347
VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADES OP 31 DECEMBER	823 354	85 716	737 638	866 696	83 757	782 939

9.4. Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	0	0
Financiële activa geboekt tegen reële waarde - tak 23	3 458 524	3 647 131
TOTAAL	3 458 524	3 647 131

Financiële activa geboekt tegen reële waarde - tak 23

1. Uitsplitsing volgens tegenpartij

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Publieke sector	27 654	29 972
Kredietinstellingen	8 418	8 913
Ondernemingen	3 422 452	3 608 246
TOTAAL	3 458 524	3 647 131

2. Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Beleggingsfondsen - leningen en obligaties	748 699	894 997
Beleggingsfondsen - aandelen en niet-vastrentende effecten	2 709 825	2 752 134
TOTAAL	3 458 524	3 647 131

9.5. Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0
Financiële verplichtingen aangeduid tegen reële waarde - tak 23	3 458 524	3 647 131
TOTAAL	3 458 524	3 647 131

Financiële verplichtingen aangeduid tegen reële waarde - tak 23

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Niet-achtergestelde passiva	0	0
Achtergestelde passiva	0	0
Aan beleggingsinstellingen gekoppelde producten	3 458 524	3 647 131
TOTAAL	3 458 524	3 647 131

X. Andere toelichtingen bij de geconsolideerde balans

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

10.1. Derivaten

1. Analyse volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/12		31/12/13	
	Actief	Verplichtingen	Actief	Verplichtingen
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden	4	483	4	316
Derivaten aangewezen als reële-waardeafdekking			3 046	2 691
Derivaten aangewezen als kasstroomafdekking			2 908	
Derivaten aangewezen als afdekking van het renterisico van een portefeuille				
Derivaten aangewezen als afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit				
TOTAAL	4	483	5 958	3 007

2. Detail van de derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden

(in duizend EUR)	31/12/12		
	Notioneel bedrag	Actief	Verplichtingen
Wisselkoersderivaten	0	0	0
Interestderivaten	5 000	4	483
Aandelenderivaten	0	0	0
Kredietderivaten	0	0	0
Grondstofderivaten	0	0	0
TOTAAL	5 000	4	483

(in duizend EUR)	31/12/13		
	Notioneel bedrag	Actief	Verplichtingen
Wisselkoersderivaten	0	0	0
Interestderivaten	5 000	4	316
Aandelenderivaten	0	0	0
Kredietderivaten	0	0	0
Grondstofderivaten	0	0	0
TOTAAL	5 000	4	316

3. Detail van de derivaten aangewezen als reële-waardeafdekking

(in duizend EUR)	31/12/12		
	Notioneel bedrag	Actief	Verplichtingen
Wisselkoersderivaten	0	0	0
Interestderivaten	0	0	0
Aandelenderivaten	0	0	0
Kredietderivaten	0	0	0
Grondstofderivaten	0	0	0
TOTAAL	0	0	0

(in duizend EUR)	31/12/13		
	Notioneel bedrag	Actief	Verplichtingen
Wisselkoersderivaten	0	0	0
Interestderivaten	565 855	3 046	2 691
Aandelenderivaten	0	0	0
Kredietderivaten	0	0	0
Grondstofderivaten	0	0	0
TOTAAL	565 855	3 046	2 691

Gezien het belangrijke volume in de portefeuille en de huidige rentestand op Belgische overheidsobligaties heeft Belfius Insurance beslist een gedeelte van de portefeuille af te dekken tegen eventuele prijsstijgingen. Belfius Insurance maakt daarbij gebruik van reëlewaardeafdekkingstransacties door obligaties op termijn te verkopen (via forward sales).

Voor een gedetailleerde beschrijving van de boekhoudkundige verwerking wordt verwezen naar de waarderingsregels.

Voor het bepalen van de effectiviteit wordt gebruik gemaakt van de dollar offset methode, waarbij reëlewaardeschommelingen van de afgedekte positie en reëlewaardeschommelingen van het afdekkinginstrument elkaar moeten compenseren binnen een range van 80 % - 125 %. Dat is momenteel het geval.

De impact op het resultaat van de herwaardering van de derivaten bedraagt voor het boekjaar 2013 0,4 miljoen EUR. De overeenkomstige verandering in de reële waarde van de afgedekte activa bedraagt voor dezelfde periode -0,4 miljoen EUR.

4. Detail van de derivaten aangewezen als kasstroomafdekking

(in duizend EUR)	31/12/12		
	Notioneel bedrag	Actief	Verplichtingen
Wisselkoersderivaten	0	0	0
Interestderivaten	0	0	0
Aandelenderivaten	0	0	0
Kredietderivaten	0	0	0
Grondstofderivaten	0	0	0
TOTAAL	0	0	0

(in duizend EUR)	31/12/13		
	Notioneel bedrag	Actief	Verplichtingen
Wisselkoersderivaten	0	0	0
Interestderivaten	99 652	2 908	0
Aandelenderivaten	0	0	0
Kredietderivaten	0	0	0
Grondstofderivaten	0	0	0
TOTAAL	99 652	2 908	0

De kasstroomafdekking heeft betrekking op een "all-in-one cash flow hedge" waarbij obligaties op termijn worden gekocht (forward purchase) en fysiek worden geleverd. In dit geval stipuleert IAS 39 dat de transactie als een kasstroomafdekking mag worden beschouwd ter afdekking van de variabiliteit in de prijs die zal worden betaald voor de aankoop van de obligaties.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de boekhoudkundige verwerking wordt verwezen naar de waarderingsregels.

Aangezien er geen ineffectiviteit is, wordt de volledige schommeling in reële waarde van het derivaat opgenomen in een aparte post van het eigen vermogen.

10.2. Belastingvorderingen, belastingverplichtingen en uitgestelde belastingen

1. Belastingvorderingen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
UITSPLITSING VOLGENS AARD		
Belastingen lopend boekjaar	8 762	10 211
Uitgestelde belastingvorderingen ⁽¹⁾	14 363	40 184
TOTAAL⁽¹⁾	23 125	50 395

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

2. Belastingverplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
UITSPLITSING VOLGENS AARD		
Verschuldigde inkomstenbelasting van het lopende jaar	13 094	12 909
Uitgestelde belastingverplichtingen	119 799	71 539
TOTAAL	132 893	84 448

3. Uitgestelde belastingen

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien er een afdwingbaar recht is om actuele belastingvorderingen te salderen met actuele belastingverplichtingen en indien de uitgestelde belastingen betrekking hebben op winstbelastingen die door dezelfde belastingautoriteit worden geheven.

De boekwaarde van een uitgestelde belastingvordering wordt aan het einde van elke verslagperiode beoordeeld en slechts opgenomen in de boeken indien er voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn om het mogelijk te maken het voordeel van de uitgestelde belastingvordering geheel of gedeeltelijk aan te wenden.

In vergelijking met het voorgaande boekjaar zijn de uitgestelde belastingen, die per saldo een nettoverplichting vertegenwoordigen, geëvolueerd van 105,4 miljoen EUR naar 31,4 miljoen EUR. De belangrijkste evolutie is geregistreerd via het eigen vermogen en is een logisch gevolg van de negatieve evolutie die wordt waargenomen in de herwaarderingsmeerwaarde op voor verkoop beschikbare activa. De overige bewegingen omvatten de uitgestelde belastingen geregistreerd op de boekingen relatief aan DPF en shadow accounting.

A. Analyse

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
NETTO UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN (-VERPLICHTINGEN)	(105 435)	(31 355)
waarvan:		
<i>Uitgestelde belastingverplichtingen</i>	119 799	71 539
<i>Uitgestelde belastingvorderingen</i>	16 491	42 698
UITGESTELDE BELASTINGEN	(103 308)	(28 841)
NIET OPGENOMEN UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN	(2 127)	(2 514)

B. Bewegingen van het jaar

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
OP 1 JANUARI	319 672	(105 435)
Resultatenrekening kost/opbrengst	(21 693)	(5 628)
Rubrieken rechtstreeks toegerekend aan het eigen vermogen	(474 423)	109 103
Effect van veranderingen in belastingtarief - resultatenrekening	(5)	(65)
Effect van veranderingen in belastingtarief - eigen vermogen	(1 364)	(184)
Wijzigingen in de consolidatiekring	2 966	0
Overige bewegingen	69 413	(29 147)
OP 31 DECEMBER	(105 435)	(31 355)

C. Uitgestelde belastinglatenties komende van balansactiva

(in duizend EUR)	31/12/12		31/12/13	
	Totaal	waarvan impact op het resultaat	Totaal	waarvan impact op het resultaat
Kas, leningen en voorzieningen op leningen	3 115	149	3 176	61
Effecten	(432 754)	1 196	(311 585)	13 251
Derivaten	125	564	(932)	(936)
Materiële en immateriële activa	5 105	2 901	5 214	109
Overige activa specifiek voor verzekeringsactiviteiten	(2 045)	(668)	(2 603)	(558)
TOTAAL	(426 454)	4 142	(306 730)	11 927

D. Uitgestelde belastinglatenties komende van balansverplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/12		31/12/13	
	Totaal	waarvan impact op het resultaat	Totaal	waarvan impact op het resultaat
Voorzieningen	2 698	692	18 184	16 391
Pensioenen	2 120	3 823	(1 293)	(498)
Overige verplichtingen specifiek voor verzekeringsactiviteiten	166 249	54 502	135 439	(6 607)
TOTAAL	171 067	59 017	152 329	9 286

E. Uitgestelde belastingen komende van andere elementen

(in duizend EUR)	31/12/12		31/12/13	
	Totaal	waarvan impact op het resultaat	Totaal	waarvan impact op het resultaat
Overdraagbare fiscale verliezen	152 078	(81 727)	125 560	(26 519)
Overdraagbare fiscale tegoeden	0	0	0	0
TOTAAL	152 078	(81 727)	125 560	(26 519)
TOTAAL UITGESTELDE BELASTINGEN	(103 308)	(18 568)	(28 841)	(5 306)

4. Vervaldatum van de niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen

(in duizend EUR)	Minder dan 1 jaar	1 tot 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Onbeperkt	Totaal
AARD					
Tijdelijk verschil	0	0	0	0	0
Overgedragen fiscale verliezen	0	0	0	(2 514)	(2 514)
TOTAAL	0	0	0	(2 514)	(2 514)

10.3. Transacties met verbonden partijen

1. Transacties met verbonden partijen

(in duizend EUR)	Managers op sleutelposities ⁽¹⁾		Moedermaatschappij (Belfius Bank)		Joint ventures waarin de entiteit een deelnemer is	
	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13	31/12/12	31/12/13
Leningen ⁽²⁾	365	193	816 825	386 526	2 545	100 062
Renteopbrengsten			2 182	780	176	285
Uitstaande deposito's			2 227 451	1 569 919		
Rentekosten			(10 505)	(3 568)		
Overige inkomsten - honoraria	48	147	17 134	3 311		
Door de groep verstrekte garanties en toegekende verbintenissen ⁽³⁾			2 578 465	1 858 840		
Door de groep bekomen garanties en toegekende verbintenissen			3 498 890	1 656 020		

(1) Managers op sleutelposities omvat de raad van bestuur en het directiecomité.

(2) Transacties met verbonden partijen worden tegen marktconforme voorwaarden toegekend.

(3) Niet-gebruikte kredietlijnen.

2. Compensaties managers op sleutelposities

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	2 725	2 205
Vergoedingen na uitdiensttreding	0	0
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	0	0
Ontslagvergoedingen	0	0
Op aandelen gebaseerde betalingen	0	0

Kortetermijnpersoneelsbeloningen bevatten salarissen, bonussen en andere beloningen.

Vergoedingen na uitdiensttreding: vergoeding aan de huidige dienstperiode berekend in overeenstemming met IAS 19.

Op aandelen gebaseerde betalingen bevatten de kostprijs van de aandelenopties en de aan de managers toegestane korting bij kapitaalverhoging.

10.4. Eigen vermogen

	31/12/12	31/12/13
PER AANDELENCATEGORIE		
Aantal uitgegeven aandelen en volstort	2 022 373	2 093 041
Aantal uitgegeven aandelen en niet-volstort	557 565	486 897
NOMINALE WAARDE PER AANDEEL	Geen nominale waarde	Geen nominale waarde
Uitstaand op 1 januari	2 579 938	2 579 938
Aantal uitgegeven aandelen	0	0
Aantal vernietigde aandelen	0	0
Uitstaand op 31 december	2 579 938	2 579 938

10.5. Wisselkoersen

		31/12/12		31/12/13	
		Slotkoers	Gemiddelde koers	Slotkoers	Gemiddelde koers
Australische dollar	AUD	1,273500	1,245211	1,541500	1,394642
Canadese dollar	CAD	1,316900	1,290966	1,464800	1,376850
Zwitserse frank	CHF	1,207350	1,203979	1,227300	1,229158
Tsjechische kroon	CZK	25,109500	25,154105	27,363000	26,034917
Deense kroon	DKK	7,460750	7,444836	7,460250	7,457671
Euro	EUR	1,000000	1,000000	1,000000	1,000000
Britse pond	GBP	0,813700	0,811511	0,833500	0,850417
Hongkongse dollar	HKD	10,245050	10,021608	10,689550	10,321738
Hongaarse forint	HUF	291,100000	288,154909	297,115000	298,000417
Israëliische sjekel	ILS	4,938800	4,968686	4,774100	4,790029
Japanse yen	JPY	114,215000	103,457749	144,700000	130,303750
Mexicaanse peso	MXN	17,170200	16,971770	18,022200	17,120150
Noorse kroon	NOK	7,353000	7,465803	8,378050	7,869004
Nieuw-Zeelandse dollar	NZD	1,604050	1,586940	1,672850	1,630042
Zweedse kroon	SEK	8,598200	8,679387	8,881900	8,664838
Singaporese dollar	SGD	1,614600	1,607368	1,741050	1,667946
Nieuwe Turkse lire	TRY	2,357500	2,310758	2,965400	2,567158
Amerikaanse dollar	USD	1,321950	1,292125	1,378500	1,330671

XI. Toelichtingen bij de geconsolideerde buitenbalansrubrieken

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

11.1. Handel volgens standaardmarktconventies

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Te verstrekken leningen en aankopen van activa	17	0
Te ontvangen fondsen en verkopen van activa	8	1 407

11.2. Waarborgen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Gegeven waarborgen aan banken	10	0
Gegeven waarborgen aan klanten	472	464
Ontvangen waarborgen van banken	1 818	1 818
Ontvangen waarborgen van klanten	7 151 001	9 918 494
Ontvangen waarborgen van de staat	0	0

11.3. Kredietlijnen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Niet-gebruikte kredietlijnen verstrekt aan kredietinstellingen	0	0
Niet-gebruikte kredietlijnen verstrekt aan klanten	192 487	124 558
Niet-gebruikte kredietlijnen bekomen van kredietinstellingen	160 917	63 002
Niet-gebruikte kredietlijnen bekomen van klanten	0	0

11.4. Security lending

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Bond lending - gegeven	2 743 083	1 306 577
Bond lending - ontvangen	3 256 687	1 591 320

11.5. Andere verbintenissen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Gegeven verbintenissen	0	0
Ontvangen verbintenissen in het kader van herverzekering	58 307	63 411
Gegeven verbintenissen (repo's)	2 578 455	1 858 840
Ontvangen verbintenissen (reverse repo)	79 407	352 961

XII. Toelichtingen bij de geconsolideerde resultatenrekening

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

12.1. Renteopbrengsten en rentekosten

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
RENTEOPBRENGSTEN	770 681	705 445
RENTEOPBRENGSTEN OP ACTIVA NIET GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA RESULTATENREKENING	770 107	705 445
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	15 487	5 004
Hypothecaire en andere leningen	170 477	229 675
Voor verkoop beschikbare financiële activa	571 780	465 549
Rente op activa waarop een waardevermindering is geboekt	12 335	2 789
Overige	28	2 428
RENTEOPBRENGSTEN OP ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA RESULTATENREKENING	574	0
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden	574	0
RENTEKOSTEN	(40 820)	(28 717)
RENTEKOSTEN OP VERPLICHTINGEN NIET GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA RESULTATENREKENING	(40 411)	(28 717)
Schulden aan kredietinstellingen	(10 748)	(3 608)
Deposito's aan klanten	(25)	
Achtergestelde schulden	(25 439)	(23 490)
Overige	(4 199)	(1 619)
RENTEKOSTEN OP VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA RESULTATENREKENING	(409)	0
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden	(409)	0
NETTORENTEOPBRENGSTEN	729 861	676 728

12.2. Dividenden

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Voor verkoop beschikbare financiële activa	45 982	44 488
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	0	0
Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	0	0
TOTAAL	45 982	44 488

12.3. Nettoresultaat uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures, vóór belastingen	2 850	2 963
Aandeel van belastingen	(187)	(596)
TOTAAL	2 663	2 367

12.4. Nettoresultaat uit financiële instrumenten geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Nettoresultaat uit handelsdoeleinden	911	(46)
Nettoresultaat uit afdekkingen	2 559	2 552
Wisselkoersactiviteit en -verschillen	(1 459)	(265)
TOTAAL	2 011	2 242

Detail van het nettoresultaat uit afdekkingen

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
REËLE WAARDEAFDEKKINGEN	0	0
KASSTROOMAFDEKKING	0	0
STOPZETTING VAN KASSTROOMAFDEKKING (KASSTROMEN ZULLEN NAAR VERWACHTING NIET MEER PLAATSVINDEN)	2 559	2 552
AFDEKKING VAN EEN NETTO-INVESTERING IN EEN BUITENLANDSE ENTITEIT	0	0
AFDEKKING VAN HET RENTERISICO VAN EEN PORTEFEUILLE	0	0
TOTAAL	2 559	2 552

12.5. Nettoresultaat uit realisaties en waardeverminderingen op financiële activa

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Winsten op leningen en voorschotten	2 021	2 170
Winsten op voor verkoop beschikbare financiële activa	414 829	134 986
Winsten op verplichtingen		1
TOTALE WINST	416 850	137 157
Verliezen op leningen en voorschotten	(26 805)	(12 272)
Verliezen op voor verkoop beschikbare financiële activa	(1 120 382)	(33 396)
Verliezen op verplichtingen	(2)	(1)
TOTAAL VERLIES	(1 147 189)	(45 669)
NETTOWAARDEVERMINDERING	815 837	16 872
TOTAAL	85 498	108 361

Nettowaardevermindering

(in duizend EUR)	Specifiek risico		Totaal
	Dotaties	Terugnemingen	
OP 31 DECEMBER 2012			
Effecten die tot einde looptijd worden aangehouden	0	0	0
Effecten die voor verkoop beschikbaar zijn	(49 238)	865 075	815 837
TOTAAL	(49 238)	865 075	815 837

(in duizend EUR)	Specifiek risico		Totaal
	Dotaties	Terugnemingen	
OP 31 DECEMBER 2013			
Effecten die tot einde looptijd worden aangehouden	0	0	0
Effecten die voor verkoop beschikbaar zijn	(9 838)	26 710	16 872
TOTAAL	(9 838)	26 710	16 872

Het resultaat in 2012 werd voornamelijk beïnvloed door belangrijke realisaties in het kader van de risicoafbouw en de aanwending, in dit kader, van reeds gevormde waardeverminderingen.

De verliezen gerealiseerd in 2013 zijn grotendeels het gevolg van de verdere afbouw van bepaalde posities (waaronder Spanje en Portugal). De gerealiseerde winsten kaderen binnen het efficiënt beheer van de portefeuille.

12.6. Overige financiële opbrengsten en -kosten

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Bedrijfsbelastingen	8	5
Huuropbrengsten uit vastgoedbeleggingen	26 994	29 943
Overige opbrengsten ⁽¹⁾	5 961	1 307
OVERIGE OPBRENGSTEN	32 963	31 255
Bedrijfsbelastingen	(351)	(381)
Kosten van vastgoedbeleggingen eigen aan de eigenaar	(6 657)	(4 784)
Overige kosten ⁽²⁾	(8 677)	(8 761)
OVERIGE KOSTEN	(15 685)	(13 926)
TOTAAL	17 278	17 330

(1) Overige opbrengsten omvat overige bedrijfsopbrengsten, terugname voorzieningen voor claims uit gerechtelijke procedures.

(2) Overige kosten omvat overige bedrijfskosten voor operationele leasing (met uitzondering van huurkosten en voorwaardelijke leasebetalingen), afschrijvingen op kantoormeubilair en andere uitrusting in operationele leasing gegeven, overige bedrijfskosten, voorzieningen voor claims uit gerechtelijke procedures en afschrijvingen op vastgoedbeleggingen.

12.7. Overige netto-inkomsten

	31/12/12	31/12/13
Beheer en administratie van beleggingsfondsen	1 406	4 477
Verzekeringsactiviteiten	13	241
Kredietactiviteit	3 749	(1 426)
Aankoop en verkoop van effecten	(315)	(368)
Betalingsdiensten	(6)	(1)
Provisies aan niet-exclusieve makelaars	(9 167)	(5 229)
Diensten met betrekking tot effecten, uitgezonderd bewaring	(86)	(76)
Bewaring	(1 881)	(1 593)
Uitlening van effecten	9 055	2 318
Overige	0	(1)
TOTAAL	2 768	(1 658)

12.8. Personeelskosten

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Lonen en salarissen	(71 489)	(77 597)
Sociale zekerheid en verzekeringskosten	(19 036)	(20 633)
Pensioenkosten - toegezegde-pensioenregelingen ⁽¹⁾	(6 781)	2 510
Pensioenkosten - toegezegde-bijdrageregelingen	(486)	(790)
Overige ⁽²⁾	(9 470)	(8 650)
TOTAAL	(107 262)	(105 161)

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

(2) Deze kosten betreffen o.a. vergoeding bestuurders, verplaatsingskosten en andere personeelsvergoedingen.

(VTE)	31/12/12			31/12/13		
	Volledig geconsolideerd	Proportioneel geconsolideerd	Totaal	Volledig geconsolideerd	Proportioneel geconsolideerd	Totaal
Management ⁽¹⁾	51		51	61		61
Werknemers	1 246		1 246	1 286		1 286
TOTAAL	1 297	0	1 297	1 347	0	1 347

(VTE) op 31/12/2012	België	Luxemburg	Ierland	Totaal BI
Management ⁽¹⁾	39	9	3	51
Werknemers	1 153	88	5	1 246
TOTAAL	1 192	97	8	1 297

(VTE) op 31/12/2013	België	Luxemburg	Ierland	Totaal BI
Management ⁽¹⁾	45	13	3	61
Werknemers	1 194	87	5	1 286
TOTAAL	1 239	100	8	1 347

(1) Leden van het directiecomité en Executive managers.

12.9. Algemene en administratiekosten

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Nutsvoorzieningen	(853)	(803)
Operationele leasing (m.u.v. technologie- en systeemkosten)	(3 993)	(3 804)
Honoraria	(2 111)	(1 825)
Marketing, reclame en public relations	(10 039)	(13 824)
Technologie- en systeemkosten	(21 054)	(29 915)
Softwarekosten en onderzoeks- en ontwikkelingskosten	(5 602)	(9 113)
Herstellings- en onderhoudskosten	(199)	(319)
Verzekeringen (m.u.v. deze met betrekking op pensioenen)	(99)	(83)
Verzendingskosten	(5 097)	(4 755)
Bedrijfsbelastingen	(289)	(230)
Andere algemene en administratiekosten ⁽¹⁾	(23 021)	(42 271)
TOTAAL	(72 357)	(106 941)

(1) De andere algemene en administratiekosten omvatten onder meer diverse voorzieningen in het kader van de implementatie van de Belfius Insurance-strategie, consultancy, Belfius Bank-services, bijdragen FSMA en diverse beheerskosten.

12.10. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa voor eigen gebruik

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Afschrijvingen op terreinen en gebouwen bestemd voor eigen gebruik	(1 694)	(2 600)
Afschrijvingen op andere materiële vaste activa voor eigen gebruik	(319)	(312)
Afschrijvingen op immateriële activa en goodwill	(5 430)	(4 377)
TOTAAL	(7 443)	(7 290)

12.11. Waardeverminderingen op leningen en voorschotten

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Collectieve waardeverminderingen	(7 246)	17 662
Specifieke waardeverminderingen	(5 794)	(830)
TOTAAL	(13 040)	16 831

1. Collectieve waardeverminderingen

(in duizend EUR)	31/12/12			31/12/13		
	Dotatie	Terugname	Totaal	Dotatie	Terugname	Totaal
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	(6 492)	0	(6 492)		14 624	14 624
Hypothecaire en andere leningen	(2 484)	1 730	(754)	(1 984)	5 022	3 038
TOTAAL	(8 976)	1 730	(7 246)	(1 984)	19 645	17 662

2. Specifieke waardeverminderingen

(in duizend EUR)	31/12/12				
	Dotatie	Terugname	Verliezen	Recuperaties	Totaal
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	(9 259)	17 489	(13 537)	489	(4 818)
Hypothecaire en andere leningen	(1 613)	1 136	(370)		(847)
Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten	(136)	7			(129)
TOTAAL	(11 008)	18 632	(13 907)	489	(5 794)

(in duizend EUR)	31/12/13				
	Dotatie	Terugname	Verliezen	Recuperaties	Totaal
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	0	1 814	0	0	1 814
Hypothecaire en andere leningen	(3 200)	1 436	(550)		(2 314)
Activa met betrekking tot (her)verzekeringscontracten	(334)	4			(330)
TOTAAL	(3 534)	3 254	(550)	0	(830)

12.12. Waardevermindering op immateriële en materiële vaste activa

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Vastgoedbeleggingen	0	(4 658)
TOTAAL	0	(4 658)

12.13. Voorzieningen voor juridische geschillen

Er zijn geen juridische geschillen van noemenswaardige omvang. In 2013 werden geen bijkomende voorzieningen gevormd.

12.14. Belastinglasten

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Inkomstenbelastingen huidig boekjaar	(4 713)	(17 857)
Uitgestelde belastinglatenties huidig boekjaar ⁽¹⁾	(20 367)	(26 646)
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT VAN HET HUIDIG BOEKJAAR (A)	(25 080)	(44 503)
Inkomstenbelastingen vorige boekjaren	464	103
Uitgestelde belastinglatenties vorige boekjaren	(1 235)	18 433
Voorzieningen voor fiscale geschillen		(60)
OVERIGE BELASTINGEN (B)	(771)	18 476
TOTAAL (A)+(B)⁽¹⁾	(25 851)	(26 027)

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

1. Effectieve vennootschapsbelastingen

De standaard belastingvoet toepasselijk in België voor 2012 en 2013 bedraagt 33,99 %.

Het effectief belastingtarief van Belfius Insurance bedraagt respectievelijk 23,1 % en 18,8 % voor 2012 en 2013.

Het verschil tussen de twee tarieven kan als volgt geanalyseerd worden:

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN⁽¹⁾	111 311	238 519
Winsten en verliezen van vennootschappen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode	2 663	2 367
BELASTBARE BASIS	108 648	236 152
Statutair belastingtarief	33,99 %	33,99 %
BELASTINGEN OP BASIS VAN STATUTAIR TARIEF	36 929	80 268
Effect van belastingtarief in andere landen ⁽¹⁾	(2 693)	(4 890)
Belastingeffect van niet-belastbare opbrengsten ⁽²⁾	(39 476)	(35 980)
Belastingeffect van niet-aftrekbare kosten ⁽³⁾	31 056	7 099
Belastingeffect door gebruik van fiscale verliezen	(1 701)	0
Belastingeffect van veranderingen in belastingtarief	28	(335)
Inkomsten belast aan verminderd tarief		(6 037)
Andere toename (afname) van statutaire belastingen	(1 394)	2 575
Buitenlandse bronheffing	2 331	1 803
BELASTINGEN OP RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR⁽¹⁾	25 080	44 503
Belastbare basis	108 648	236 152
EFFECTIEF BELASTINGTARIEF	23,1 %	18,8 %

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

(2) Dit betreft voornamelijk gerealiseerde meerwaarden op aandelen, DBI- en NIA-aftrek.

(3) Dit betreft voornamelijk verworpen uitgaven en minderwaarden op aandelen.

2. Bijdrage tot de Belgische schatkist

Belfius Insurance heeft in boekjaren 2012-2013, naast de hierboven uiteengezette vennootschapsbelasting, respectievelijk ongeveer 72 en

73 miljoen EUR afgedragen onder de vorm van diverse bijdragen en belastingen.

Bijdragen afgedragen aan de Belgische schatkist - andere dan vennootschapsbelasting

(in duizend EUR)	31/12/12	31/12/13
Specifieke bijdragen van de financiële sector	19 721	19 747
Socialezekerheidsbijdrage (werkgeversbijdrage)	18 130	21 577
Niet-aftrekbare btw	10 342	11 335
Onroerende voorheffing	4 863	2 718
Regionale en lokale belastingen	1 863	2 428
Andere belastingen	16 773	15 525
TOTAAL	71 692	73 330

XIII. Toelichtingen met betrekking tot het risicobeheer

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

Zoals vereist door IFRS 7 § 34 zijn de toelichtingen gebaseerd op interne informatie aan de managers op sleutelposities.

Voor meer informatie omtrent de werking van het risicobeheer wordt verwezen naar het betreffende hoofdstuk in het beheersverslag. In dit hoofdstuk wordt eveneens de sensitiviteit van de verschillende financiële risico's besproken.

13.1. Reële waarde

1. Uitsplitsing van de reële waarde

In overeenstemming met de waarderingsregels komt de reële waarde van bepaalde rubrieken overeen met de boekhoudkundige waarde. Voor de bancaire activa en passiva (inclusief repo's en reverse repo's) met een looptijd van minder dan 1 jaar benadert de reële waarde de boekwaarde.

Voor de bepaling van de reële waarde en de gebruikte assumpties verwijzen we naar de waarderingsregels.

A. Uitsplitsing van de reële waarde van activa

	31/12/12			31/12/13		
	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Verschil	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Verschil
(in duizend EUR)						
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	1 036 514	1 032 130	(4 384)	873 286	876 655	3 368
Hypothecaire en andere leningen	6 346 915	6 630 651	283 736	6 782 084	7 226 839	444 754
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	0	0	0	0	0	0
Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	3 458 524	3 458 524	0	3 647 131	3 647 131	0
Voor verkoop beschikbare financiële activa	14 497 325	14 497 325	0	13 522 638	13 522 638	0
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	0	0	0	0	0	0
Vastgoedbeleggingen	408 835	410 508	1 673	416 301	455 342	39 041
Derivaten	4	4	0	5 958	5 958	0
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0	0	0	0	0
Activa aangehouden voor verkoop	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	25 748 117	26 029 142	281 025	25 247 398	25 734 562	487 164

B. Uitsplitsing van de reële waarde van verplichtingen

	31/12/12			31/12/13		
	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Verschil	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Verschil
(in duizend EUR)						
Schulden aan kredietinstellingen	2 232 931	2 232 931	0	1 925 074	1 925 074	0
Deposito's van klanten	31 669	31 669	0	13 483	13 483	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0	0	0
Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening	3 458 524	3 458 524	0	3 647 131	3 647 131	0
Derivaten	482	483	1	3 007	3 007	0
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0	0	0	0	0
Schuldpapier	0	0	0	0	0	0
Achtergestelde schulden	404 350	440 280	35 930	409 064	477 398	68 334
Verplichtingen vervat in groepen die worden afgestoten			0			0
TOTAAL	6 127 956	6 163 887	35 931	5 997 759	6 066 093	68 334

2. Analyse van de reële waarde van financiële instrumenten

Voor een beschrijving van de methode die wordt toegepast voor de indeling in de verschillende niveaus wordt verwezen naar de waarderingsregels.

Niveau 1 omvat instrumenten waarvoor uitvoerbare prijzen te vinden zijn zoals genoteerde aandelen en obligaties die voldoende liquide zijn. De leningen en voorschotten opgenomen in niveau 1 hebben betrekking op geherclassificeerde activa waarvan de markt opnieuw voldoende liquide is geworden.

Voor instrumenten van niveau 2 wordt de reële waarde afgeleid van inputs andere dan genoteerde prijzen die direct (d.w.z. als prijzen) of indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen) waarneembaar zijn. Niveau 3 is hoofdzakelijk samengesteld uit volgende instrumenten: reverse repo's, termijndeposito's, depositocertificaten en MBS.

Niveau 3 is samengesteld uit financiële instrumenten waarvoor de marktwaarde wordt afgeleid via waarderings technieken waarvan de onderliggende data niet altijd waarneembaar zijn of waarvoor het waarderingsmodel nog niet is goedgekeurd. De waardering van deze posities wordt regelmatig getest door de analyse van nieuwe transacties en de vergelijking met prijzen van tegenpartijen. Niveau 3 omvat instrumenten zoals hypothecaire leningen, CDO/CLO, CMS en leningen toegekend aan lokale en regionale overheden.

Het departement "Market Risk" van Belfius Bank bepaalt het niveau van de reële waarde voor elke transactie. Aangezien dit departement alle marktgegevens ter beschikking stelt, bezit het de expertise m.b.t. de waarneembaarheid en heeft het een duidelijk zicht op de valideringsstatus en op de betrouwbaarheid van de gebruikte modellen.

Als de waarde van de financiële instrumenten wordt gebaseerd op waarderings technieken die gebruikmaken van marktgegevens die niet rechtstreeks waarneembaar zijn, dan kunnen alternatieve veronderstellingen een impact hebben op het eigen vermogen en het resultaat.

Financieel instrument	Niet-waarneembare gegevens	Alternatieve assumptie	Impact (miljoen EUR)
Illiquide obligaties	Kredietspread	-10 bp	+7,3

Transfers tussen de waarderingsniveaus kunnen zich voordoen als de waarneembaarheid van de inputgegevens een wijziging heeft ondergaan, als de waarneembaarheid van het instrument zelf is veranderd of wanneer een model gevalideerd wordt. Transfers naar niveau 1 worden verklaard door het feit dat de markt meer liquide is geworden en door een wijziging in de methodologie die wordt gehanteerd voor de waardering van obligaties.

De evolutie in niveau 3-instrumenten kan verklaard worden door volgende factoren:

- gelet op de evolutie van de activiteit op de markten en de toenemende beschikbaarheid van markt- of consensusprijzen, is Belfius Insurance overgestapt van de Mark-to-Model-waarderings technieken die gebruikmaken van niet-waarneembare gegevens naar waarderings technieken met meer waarneembare gegevens wat voor een aantal transacties leidt tot een verschuiving van niveau 3 naar niveau 2;
- de verdere afbouw van bepaalde posities; en
- een sterk verbeterde liquiditeit voor bepaalde producten en markten.

A. Activa

(in duizend EUR)	31/12/12				31/12/13			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Leningen en voorschotten					715 104	1 012 907	6 375 482	8 103 493
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening - aandelen	2 709 825			2 709 825	2 752 134			2 752 134
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening - andere instrumenten	748 699			748 699	894 997			894 997
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - obligaties	9 549 248	1 062 514	2 972 746	13 584 508	11 135 704	424 394	906 112	12 466 210
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - aandelen	809 831		102 986	912 817	986 108		70 320	1 056 428
Derivaten		4		4	5 954		4	5 958
TOTAAL	13 817 603	1 062 518	3 075 732	17 955 853	16 490 001	1 437 301	7 351 918	25 279 220

B. Verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/12				31/12/13			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Schulden aan kredietinstellingen				0	931	1 924 143		1 925 074
Deposito's van klanten				0	8	13 475		13 483
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening		3 458 524		3 458 524	3 647 131			3 647 131
Derivaten		483		483	2 691		316	3 007
Achtergestelde schulden				0		419 668	57 730	477 398
TOTAAL	0	3 459 007	0	3 459 007	3 650 761	2 357 286	58 046	6 066 093

3. Transfer tussen niveau 1 en niveau 2 reële waarde

A. Activa

(in duizend EUR)	31/12/12		31/12/13	
	van 1 naar 2	Van 2 naar 1	van 1 naar 2	Van 2 naar 1
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - obligaties	0	1 751 839	0	398 786
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - aandelen	0	0	0	0
TOTAAL	0	1 751 839	0	398 786

B. Verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/12		31/12/13	
	van 1 naar 2	Van 2 naar 1	van 1 naar 2	Van 2 naar 1
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	0	0	0	0
Derivaten				
TOTAAL	0	0	0	0

4. Reconciliatie niveau 3

A. Activa

	Openings- balans	Totaal gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal niet- gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal winst/ verlies in niet- gereali- seerde resultaten	Aankoop	Verkoop	Veref- fening	Transfer in niveau 3	Transfer uit niveau 3	31/12/12
(in duizend EUR)										
Financiële activa beschikbaar voor verkoop										
- obligaties	2 552 027	0	4 281	76 091	571 672	(324 552)		111 824	(18 597)	2 972 746
Financiële activa beschikbaar voor verkoop										
- aandelen	86 740	0			16 258	(14)		2		102 986
TOTAAL	2 638 767	0	4 281	76 091	587 930	(324 566)		111 826	(18 597)	3 075 732

	Openings- balans	Totaal gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal niet- gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal winst/ verlies in niet- gereali- seerde resultaten	Aankoop	Verkoop	Veref- fening	Transfer in niveau 3	Transfer uit niveau 3	31/12/13
(in duizend EUR)										
Financiële activa beschikbaar voor verkoop										
- obligaties	2 972 746	0	(8 823)	(63 435)	466 477	(442 974)	(111 382)	285 334	(2 191 831)	906 112
Financiële activa beschikbaar voor verkoop										
- aandelen	102 986	0	346	173	4 332	(31 417)	(4 536)	757	(2 321)	70 320
Derivaten	0	0						4		4
TOTAAL	3 075 732	0	(8 477)	(63 262)	470 808	(474 391)	(115 918)	286 095	(2 194 151)	976 436

B. Verplichtingen

	Openings- balans	Totaal gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal niet- gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal winst/ verlies in niet- gereali- seerde resultaten	Aankoop	Verkoop	Veref- fening	Transfer in niveau 3	Transfer uit niveau 3	31/12/12
(in duizend EUR)										
Derivaten										0
TOTAAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Openings- balans	Totaal gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal niet- gereali- seerde winst/ verlies in resulta- tenreke- ning	Totaal winst/ verlies in niet- gereali- seerde resultaten	Aankoop	Verkoop	Veref- fening	Transfer in niveau 3	Transfer uit niveau 3	31/12/13
(in duizend EUR)										
Derivaten								316		316
TOTAAL	0	0	0	0	0	0	0	316	0	316

Beheersverslag

Geconsolideerde
jaarrekening

13.2. Kredietrisico's

1. Financiële activa die achterstallig zijn of een specifieke waardevermindering hebben ondergaan

Een financieel actief is achterstallig zodra de tegenpartij heeft verzuimd een som te betalen die contractueel verschuldigd is. Dit wordt beschouwd contract per contract.

Bijvoorbeeld, indien een tegenpartij nagelaten heeft de interest te betalen op vervaldatum, wordt de volledige lening als achterstallig beschouwd.

	31/12/12			Boekwaarde van financiële activa waarvan individueel is vastgesteld dat ze een specifieke waardevermindering hebben ondergaan, voor aftrek van deze specifieke waardevermindering
	Financiële activa die achterstallig zijn maar geen specifieke waardevermindering hebben ondergaan			
	≤ 90 dagen	> 90 dagen ≤ 180 dagen	> 180 dagen	
(in duizend EUR)				
Voor verkoop beschikbare financiële activa (niet-vastrentende effecten)				106 158
Voor verkoop beschikbare financiële activa (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)				48 728
Leningen en voorschotten (tegen geamortiseerde kostprijs)	329 424	23 812	30 975	17 635
Overige financiële instrumenten - tegen kostprijs				6 416
TOTAAL	329 424	23 812	30 975	178 937

	31/12/13			Boekwaarde van financiële activa waarvan individueel is vastgesteld dat ze een specifieke waardevermindering hebben ondergaan, voor aftrek van deze specifieke waardevermindering
	Financiële activa die achterstallig zijn maar geen specifieke waardevermindering hebben ondergaan			
	≤ 90 dagen	> 90 dagen ≤ 180 dagen	> 180 dagen	
(in duizend EUR)				
Voor verkoop beschikbare financiële activa (niet-vastrentende effecten)	0	0	0	88 122
Voor verkoop beschikbare financiële activa (uitgezonderd niet-vastrentende effecten)	0	0	0	12 369
Leningen en voorschotten (tegen geamortiseerde kostprijs)	369 702	10 580	16 520	33 470
Overige financiële instrumenten - tegen kostprijs	0	0	0	6 419
TOTAAL	369 702	10 580	16 520	140 380

Achterstallige bedragen zijn voornamelijk afkomstig van hypothecaire leningen.

Specifieke waardeverminderingen op financiële activa worden toegepast in overeenstemming met de waarderingsregels beschreven onder "Waardeverminderingen op financiële activa".

2. Waarborgen en andere kredietverbeteringen verkregen door inbezitneming van de aangehouden waarborg

Nihil.

3. Waardeverminderingen op leningen en voorschotten

	Per 1 januari 2012	Aan- wending	Dotaties	Terugnages	Overige aan- passingen	Per 31 december 2012	Recupe- raties onmiddellijk geboekt in resultaten- rekening	Kosten onmiddellijk geboekt in resultaten- rekening
(in duizend EUR)								
SPECIFIEKE WAARDE- VERMINDERINGEN VOOR FINANCIËLE ACTIVA DIE INDIVIDUEEL EN COLLECTIEF GEËVA- LUEERD WORDEN	(882 099)	825 000	(60 110)	58 701	(1 611)	(60 119)	489	(13 908)
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	(11 295)	17 305	(9 259)	184		(3 065)	489	(13 538)
Hypothecaire en andere leningen	(709)	735	(1 613)	401	(1 611)	(2 796)		(370)
Voor verkoop beschikbare financiële activa	(870 095)	806 960	(49 238)	58 115		(54 258)		
<i>waarvan vastrentende instrumenten</i>	<i>(849 057)</i>	<i>782 102</i>	<i>(7 018)</i>	<i>58 115</i>		<i>(15 858)</i>		
<i>waarvan aandelen</i>	<i>(21 038)</i>	<i>24 858</i>	<i>(42 220)</i>	<i>0</i>		<i>(38 400)</i>		
COLLECTIEVE WAARDE- VERMINDERINGEN	(33 927)	0	(8 976)	1 730	0	(41 173)		
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	(11 611)		(6 492)			(18 103)		
Hypothecaire en andere leningen	(22 316)		(2 484)	1 730		(23 070)		
TOTAAL	(916 026)	825 000	(69 086)	60 431	(1 611)	(101 292)	489	(13 908)

	Per 1 januari 2013	Aan- wending	Dotaties	Terugnages	Overige aan- passingen	Per 31 december 2013	Recupe- raties onmiddellijk geboekt in resultaten- rekening	Kosten onmiddellijk geboekt in resultaten- rekening
(in duizend EUR)								
SPECIFIEKE WAARDE- VERMINDERINGEN VOOR FINANCIËLE ACTIVA DIE INDIVIDUEEL EN COLLECTIEF GEËVA- LUEERD WORDEN	(60 119)	14 461	(2 874)	5 335	(5)	(43 202)	0	(550)
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	(3 065)	611		1 203		(1 251)		
Hypothecaire en andere leningen	(2 796)	1 010	(3 200)	426	(5)	(4 566)		(550)
Voor verkoop beschikbare financiële activa	(54 258)	12 840	326	3 706		(37 385)		
<i>waarvan vastrentende instrumenten</i>	<i>(15 858)</i>	<i>1 988</i>	<i>7 187</i>	<i>3 706</i>		<i>(2 977)</i>		
<i>waarvan aandelen</i>	<i>(38 400)</i>	<i>10 852</i>	<i>(6 861)</i>			<i>(34 408)</i>		
COLLECTIEVE WAARDE- VERMINDERINGEN	(41 173)	0	(1 984)	19 645	0	(23 511)		
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	(18 103)			14 624		(3 479)		
Hypothecaire en andere leningen	(23 070)		(1 984)	5 022		(20 032)		
TOTAAL	(101 292)	14 461	(4 858)	24 980	(5)	(66 713)	0	(550)

4. Kredietrisico voor leningen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

Nihil.

5. Kredietrisico voor financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

Nihil.

13.3. Informatie over zekerheden**1. Zekerheden die mogen verkocht worden of tot zekerheid mogen verstrekt worden**

Aard van de tot zekerheid verkregen activa	Zekerheid verkregen op 31 december 2012		Zekerheid verkregen op 31 december 2013	
	Reële waarde van de zekerheden	Reële waarde van dergelijke zekerheden die verkocht zijn of tot zekerheid zijn verstrekt aan derden	Reële waarde van de zekerheden	Reële waarde van dergelijke zekerheden die verkocht zijn of tot zekerheid zijn verstrekt aan derden
(in duizend EUR)				
Aandelen	0	0	0	0
Schuldpapier	3 336 095	0	1 944 281	0
Leningen en voorschotten	0	0	0	0
Kaswaarborgen	0	0	0	0
TOTAAL	3 336 095	0	1 944 281	0

Een onderpand wordt verkregen in het kader van de activiteiten m.b.t. terugkoopovereenkomsten en obligatieleningen.

2. Verstrekte zekerheden

(in duizend EUR)	Boekwaarde van in pand gegeven financiële activa per 31 december 2012		Boekwaarde van in pand gegeven financiële activa per 31 december 2013	
	Voor verplichtingen	Voor voorwaardelijke verplichtingen	Voor verplichtingen	Voor voorwaardelijke verplichtingen
Verstrekte zekerheden	2 578 455	0	1 858 840	0

Deze tabel geeft een overzicht van de in pand gegeven financiële activa in het kader van terugkoopovereenkomsten.

3. Overdracht van financiële activa die niet in aanmerking komen voor het niet langer opnemen in de geconsolideerde balans

(in duizend EUR)	31/12/12				
	Boekwaarde van de overgedragen activa	Boekwaarde van daarmee samenhangende verplichtingen	Verplichtingen die alleen een beroep kunnen doen op de overgedragen activa		
			Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van daarmee samenhangende verplichtingen	Nettopositie
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten aan klanten	164 413	174 199	0	0	0
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	0	0	0	0	0
Voor verkoop beschikbare financiële activa	2 230 271	2 008 346	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde	0	0	0	0	0
TOTAAL	2 394 684	2 182 545	0	0	0

	31/12/13				
	Boekwaarde van de overgedragen activa	Boekwaarde van daarmee samenhangende verplichtingen	Verplichtingen die alleen een beroep kunnen doen op de overgedragen activa		
			Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van daarmee samenhangende verplichtingen	Nettopositie
(in duizend EUR)					
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen					0
Leningen en voorschotten aan klanten	54 200	36 977	0	0	0
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa					0
Voor verkoop beschikbare financiële activa	2 257 182	1 853 840	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde					
TOTAAL	2 311 382	1 890 817	0	0	0

Deze tabel geeft een overzicht van de overgedragen financiële activa en de daarmee samenhangende verplichtingen. Daar nagenoeg alle risico's en voordelen niet overgedragen worden, blijven deze activa op de balans van Belfius Insurance. In deze tabel zijn de terugkoopovereenkomsten opgenomen.

Terugkoopovereenkomsten

Belfius Insurance gebruikt terugkoopovereenkomsten als financieringstransacties waarbij effecten worden verkocht aan een marktpartij in ruil voor cash en waarbij de overgedragen effecten op termijn teruggekocht worden. De terugkoopovereenkomsten worden afgesloten onder de algemene voorwaarden opgenomen in de toepasselijke Global Master Repurchase Agreement.

Vermits de marktpartij niet uitsluitend verhaal heeft op de overgedragen activa, maar op de volledige schuld, zijn de kolommen "Verplichtingen die alleen een beroep kunnen doen op de overige activa" niet van toepassing.

De marktpartijen zijn onderworpen aan het kredietrisicoproces zoals beschreven in het beheersverslag. Gezien nagenoeg alle risico's en voordelen van de overgedragen effecten worden behouden, blijven bijgevolg de effecten op de balans. De ontvangen cash bekomen onder deze transactie wordt opgenomen als een verplichting.

13.4. Renteherzieningsrisico: uitsplitsing volgens resterende looptijd tot de volgende rentevoetbepaling

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

1. 2012

A. Activa

	31/12/12									
	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaald	Verlopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Waardevermindering	Totaal
(in duizend EUR)										
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	659 418	175 974	96 879	20 056	100 130		5 225		(21 168)	1 036 514
Hypothecaire en andere leningen	272	470 086	123 251	211 462	5 516 199	10 826	40 685		(25 866)	6 346 915
Voor handelsdoel-einden aangehouden financiële activa										0
Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening						3 457 881	643			3 458 524
Voor verkoop beschikbare financiële activa	9 420	383 220	785 989	2 622 109	8 243 131	833 320	277 648	1 396 746	(54 258)	14 497 325
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen										0
Vastgoedbeleggingen						408 835				408 835
Derivaten							4			4
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille										0
Activa aangehouden voor verkoop										0
TOTAAL	669 110	1 029 280	1 006 119	2 853 627	13 859 460	4 710 862	324 205	1 396 746	(101 292)	25 748 117

B. Verplichtingen

	31/12/12							Totaal
	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaald	Verlopen rente	
(in duizend EUR)								
Schulden aan kredietinstellingen	4 024	1 154 553	1 036 254	17 475	20 079		546	2 232 931
Deposito's van klanten	717		3 207	9 609		18 136		31 669
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoel-einden								0
Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening						3 458 524		3 458 524
Derivaten							115	368
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille								0
Schuld papier								0
Achtergestelde schulden					181 000	212 768	10 582	404 350
Verplichtingen vervat in groepen die worden afgestoten								0
TOTAAL	4 741	1 154 553	1 039 461	27 084	201 079	3 689 428	11 243	6 127 957

C. Nettopositie

	31/12/12					
	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaald
(in duizend EUR)						
Sensitivity gap in de balans	664 369	(125 273)	(33 342)	2 826 543	13 658 381	1 021 434

2. 2013

A. Activa

	31/12/13									
	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaald	Verlopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Waardevermindering	Totaal
(in duizend EUR)										
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	370 887	318 054	22 844	133 217	32 047		967		(4 730)	873 286
Hypothecaire en andere leningen	3	320 325	111 225	256 167	6 027 257	51 811	39 894		(24 598)	6 782 084
Voor handelsdoel-einden aangehouden financiële activa										0
Financiële activa geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening						3 647 131				3 647 131
Voor verkoop beschikbare financiële activa	0	898 246	813 941	2 191 942	7 400 860	971 328	246 266	1 037 441	(37 385)	13 522 638
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen										0
Vastgoedbeleggingen						416 301				416 301
Derivaten							4	5 954		5 958
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille										0
Activa aangehouden voor verkoop										0
TOTAAL	370 890	1 536 625	948 010	2 581 326	13 460 164	5 086 570	287 131	1 043 395	(66 713)	25 247 398

B. Verplichtingen

	31/12/13								
	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaald	Verlopen rente	Aanpassing naar reële waarde	Totaal
(in duizend EUR)									
Schulden aan kredietinstellingen		969 898	802 298	134 687	16 953		1 239		1 925 074
Deposito's van klanten		507	3 464	8 588	925				13 483
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoel-einden									0
Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde via resultatenrekening						3 647 131			3 647 131
Derivaten							149	2 858	3 007
Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille									0
Schuld papier									0
Achtergestelde schulden					181 000	212 768	15 296		409 064
Verplichtingen vervat in groepen die worden afgestoten									0
TOTAAL	0	970 405	805 761	143 275	198 877	3 859 899	16 684	2 858	5 997 759

C. Nettopositie

	31/12/13					
	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaald
(in duizend EUR)						
Sensitivity gap in de balans	370 890	566 220	142 249	2 438 051	13 261 287	1 226 671

13.5. Valutarisico

(in duizend EUR)	31/12/12				
	EUR	Andere EU-munten	USD	Andere	Totaal
Totaal van het actief ⁽¹⁾	25 860 108	289 179	28 133	9 095	26 186 515
Totaal van de verplichtingen en eigen vermogen ⁽¹⁾	26 073 932	64 410	28 399	19 773	26 186 515
NETTO IN DE BALANS OPGENOMEN POSITIE	(213 824)	224 768	(266)	(10 678)	0
Buitenbalansposten - te ontvangen	0	0	0	0	0
Buitenbalansposten - te betalen	0	0	0	0	0
NETTOPOSITIE BUITENBALANS	0	0	0	0	0
NETTOPOSITIE	(213 824)	224 768	(266)	(10 678)	0

(1) De cijfers van 31/12/2012 werden herzien wegens de toepassing van de nieuwe norm IAS 19.

(in duizend EUR)	31/12/13				
	EUR	Andere EU-munten	USD	Andere	Totaal
Totaal van het actief	25 591 182	175 395	25 693	3 109	25 795 378
Totaal van de verplichtingen en eigen vermogen	25 759 589	7 676	25 586	2 527	25 795 378
NETTO IN DE BALANS OPGENOMEN POSITIE	(168 407)	167 719	106	582	0
Buitenbalansposten - te ontvangen	0	0	0	0	0
Buitenbalansposten - te betalen	0	0	0	0	0
NETTOPOSITIE BUITENBALANS	0	0	0	0	0
NETTOPOSITIE	(168 407)	167 719	106	582	0

13.6. Saldering

	31/12/12					
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)		(e) = (c) - (d)
	Bedragen niet gesaldeerd in de balans					
Financiële activa die het voorwerp uitmaken van in rechte afdwingbare master netting overeenkomsten met betrekking tot saldering en soortgelijke overeenkomsten	Brutobedrag geboekte financiële activa	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële verplichtingen	Nettobedrag financiële activa opgenomen in de balans	(d) (i) Financiële instrumenten	(d) (ii) Collateral (effecten + cash) ontvangen	Nettobedrag
Derivaten onder master netting overeenkomsten	4	0	4	0	0	4
Repo-overeenkomsten met wederinkoop onder master netting overeenkomsten	70 606	0	70 606	0	70 605	0
TOTAAL	70 609	0	70 609	0	70 605	4

	31/12/13					
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)		(e) = (c) - (d)
	Bedragen niet gesaldeerd in de balans					
Financiële activa die het voorwerp uitmaken van in rechte afdwingbare master netting overeenkomsten met betrekking tot saldering en soortgelijke overeenkomsten	Brutobedrag geboekte financiële activa	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële verplichtingen	Nettobedrag financiële activa opgenomen in de balans	(d) (i) Financiële instrumenten	(d) (ii) Collateral (effecten + cash) ontvangen	Nettobedrag
Derivaten onder master netting overeenkomsten	4	0	4	0	0	4
Repo-overeenkomsten met wederinkoop onder master netting overeenkomsten	355 191	0	355 191	0	352 961	2 230
TOTAAL	355 195	0	355 195	0	352 961	2 234

	31/12/12					
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)		(e) = (c) - (d)
	Bedragen niet gesaldeerd in de balans					
Financiële verplichtingen die het voorwerp uitmaken van in rechte afdwingbare master netting overeenkomsten met betrekking tot saldering en soortgelijke overeenkomsten	Brutobedrag geboekte financiële verplichtingen	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële activa	Nettobedrag financiële activa opgenomen in de balans	(d) (i) Financiële instrumenten	(d) (ii) Collateral (effecten + cash) gegeven	Nettobedrag
Derivaten onder master netting overeenkomsten	482	0	482	0	0	482
Repo-overeenkomsten met wederinkoop onder master netting overeenkomsten	2 182 545	0	2 182 545	0	2 163 477	19 068
TOTAAL	2 183 027	0	2 183 027	0	2 163 477	19 550

	31/12/13					
	(a)	(b)	(c) = (a) - (b)	(d)		(e) = (c) - (d)
	Bedragen niet gesaldeerd in de balans					
Financiële verplichtingen die het voorwerp uitmaken van in rechte afdwingbare master netting overeenkomsten met betrekking tot saldering en soortgelijke overeenkomsten	Brutobedrag geboekte financiële verplichtingen	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële activa	Nettobedrag financiële activa opgenomen in de balans	(d) (i) Financiële instrumenten	(d) (ii) Collateral (effecten + cash) gegeven	Nettobedrag
Derivaten onder master netting overeenkomsten	316	0	316	0	0	316
Repo-overeenkomsten met wederinkoop onder master netting overeenkomsten	1 890 817	0	1 890 817	0	1 888 190	2 626
TOTAAL	1 891 133	0	1 891 133	0	1 888 190	2 943

Belfius Verzekeringen NV

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2013

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2013, de geconsolideerde resultatenrekening, het overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum, alsmede een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Belfius Verzekeringen NV (“de vennootschap”) en haar dochterondernemingen (samen “de groep”), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De totale activa in de balans bedragen 25 795 378 (000) EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 212 413 (000) EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing – ISA) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Belfius Verzekeringen NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2013, en van haar resultaten en kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en voor de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Diegem, 28 maart 2014

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door

Bernard De Meulemeester
Dirk Vlamincx

Aanvullende inlichtingen

Algemene gegevens van Belfius Insurance

Maatschappelijke benaming

Belfius Insurance nv

Contact

Tel.: +32 2 286 76 11

Algemeen postadres

Galileelaan 5
1210 Brussel

Ondernemingsnummer

RPR Brussel BTW BE 0405.764.064

Verzekeringsonderneming toegelaten onder
codenummer 0037

Contact

Wenst u meer info over Belfius Insurance?
Stuur dan een mail naar
communication@belfius-insurance.be

U kunt ons ook bereiken op +32 2 286 76 11
(ma-do: 8.30 uur - 17 uur/vrij: 8.30 uur - 16.30 uur).

Uiteraard kunt u ons ook volgen op:

 [LinkedIn.com/company/belfius-insurance](https://www.linkedin.com/company/belfius-insurance)
of via onze website www.belfius-insurance.be